



**Index Baldi Pervsini. I. V. D. In prælectiones in totum
Codicem Iustinianum locupletissimus**

... In Quartum Et Quintum Codicis Libr. Prælectiones / Additionibus Philippi
Decii ...

Baldus

Lugduni, M.D.LXI.

Iure dotium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95990](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95990)

e **¶** **¶** pfectitia p
istū ter. dicit bar.
in. l. i. ff. sol. ma. q
si habere non pōt
pater. Iudex cō
stituet dotem.

q̄ scilicet se non posse dare. Et ideo alij dicunt qd̄ fuit data. l. tradita. Tu dic q̄ fuit tradita. sed renouabitur data. puta quia renouata per hypothecam. vt. ff. de excep. rei iudi. l. septima. §. lucius. vel erat res subiecta restitutioni. vt. j. con. de leg. l. si. §. si autē. vel dās habuit dominum temporale. qd̄ postea est extinctū. vt. ff. de pig. l. l. vectigali. ¶ Tercio op. dicitur quod maritus agit de euictione contra heredes mulieris. cū ipsi heredes dī heri restituitio dō. ergo dolo agit maritus. qui petit qd̄ restituitur est vt in regula dolo facit. Sol. intelligit qd̄ maritus ex pacto vel lege debeat lucrari in totum. vel pro parte. tunc qñ pro parte. agget de euit. eatenus quatenus debet habere. non insoluidum. ¶ Tercio oppo. dicitur hic quod quādo res fuit estimata. agitur de euit. ac ex empto. contra estimatio nō facit emptio nem. ergo nō resultat contractus emptiois et venditionis. respon. q̄ quādo nō facit emptio nem tunc loquitur hic. quādoq̄ dubitatur. et tunc in dubio facit emptio nem: quia nōmē p̄tū ad emptio nē refertur. vt. l. si. de p̄diti. dec. lib. p. quod plene dīc vt. no. j. cod. l. si inter virū.

¶ Que est ratio vide qd̄ statim se quit in ver. restau ret. vbi melior ratio redditur.

¶ Que est ratio. no. differentia inter p̄tū veditio nis. et dotis. vide ex. in l. si. §. veditio nis. ff. quib. mod. pig. vel hy po. solu. vbi dīc qd̄ p̄tū in dotē. est veditio. An. Bar.

¶ In donatione. vide hic gl. in xxi. intercessit. et ad de qd̄ in donatio ne facta a p̄e nō hō. nō hō locū ista actio. fm̄ Bal. in aut. ex testō. j. de colla. adde qd̄ mulier in aliquo casu non tenet de euic tione rei dotalis lis. si maritus fuit scīas rē esse alienā nisi pmissa fuerit euictio. vt. l. si ma tre. cū ibi no. j. co.

¶ Stipulatione. vid̄ bar. in l. si fun di. ff. de verb. obl.

¶ In gl. t. ergo ista gl. q̄ i dote ex pte viri hostie nō inest tacta stipu latio. i. hypotheca sic. quā loquitur hic Bal. in l. si. in l. vna. §. j. i. tit. j. i. d. dotes. vī tenere p̄ rti. §. q̄ ex pte viri imita sit stipu latio. qd̄ ex pte uere gl. in l. de di uisione. ff. lo. mat. et Jo. de imo. in l. j. si. sola. mat. et ibi scripsi. et vide Ly. hic.

¶ Mulier emit no. q̄ p̄ tutorē au toris non cōpetit actio p̄sonalis. nī si cedat. et vide ibi Ang. qd̄ no. bal. in c. j. si. de p̄ro. inter. And. Bar.

¶ Tutorē. Et d Bart. l. si p̄ re. §. j. et in l. in credito re. ff. de euictio.

fit euictio. oportet quod aliud succedat loco illi. ¶ Extremū. Interesse qd̄ consequit per actionē de euit. ne alter locupletetur cum aliena ia ctura. ¶ Alterius quero. dicit hic quod si p̄cedit pmissio. agitur de euictione. Adodo quero. de qua pmissione loquitur hic rñ. gl. qd̄ pōt loqui tripliciter. p̄mo de pmissione dotis dandē. secundo. de pmissione rei in dotē tradendē. tertio. de pmissione euic tionis p̄standē. ¶ Deinde quero. que differentia est inter pmissio nem dandī. et tradendī ex cā dotis. Respondeo glo. qd̄ euictione secuta. est cōpmissum dari. et si non est datum. agitur actio p̄ma. vt. ff. de verbōz obligatio. l. Julianus. §. qui fundum. et de solu tione. l. si rem meam. et si dari non possit. quia dominus nō vult ven dere. p̄stabit rei vera estimatio. vt. ff. de leg. l. si. non dubiū. §. si. sed vbi est pmissum in dotem tradi. re euicta. agitur ad interesse res p̄ctū a ditionis non facit. et nō respectu domini. nam aliud est inter esse. qd̄ cōmēturatur pleno dominio. aliud qd̄ cōmēturatur traditi tione facit. vt. l. si mulier. in principio. ff. quod me. causa. et vide de verb. oblig. l. si filius. §. cum fundū. et ff. de viur. l. si stipulatus. ibi. in factum. et c. Sed quid si in stipulatione est res pmissa. et nō est adiectum tradi. vel dari. sed simpliciter. quero quō intelligat. Res p̄da. aut est pmissus fundus estimatus vera estimatio. et idem qd̄ in emptioe. aut inestimatus. vel estimatus. non ea mente vt ra lis estimatio sit loco p̄tū. sed si res deterioraretur. et sciamus quan titate deterioratiois. et tunc p̄ctus dotis intelligit scdm̄ naturam stipulationis. in qua in dubio venit dari. vt. ff. de cōtrahen. emp. l. si ita distrahatur. §. i. quod vide. Sed quid si est actum vt tradatur. tam men dominij non transferatur. Res p̄da. tūc estimatio non facit em p̄tione rei. sed possessionis tantum. vel est contractus innotat. facio vt des. id est trado de facto. vt in casu soluti matrimonij tan tam quantitate restituere debeat. vt. ff. de p̄hen. emp. l. cum manua ta. §. nemo. ¶ In gl. ex stipulatione. in si. adde. l. si. ff. de cōdictio. ob causam. et qd̄ no. j. de senten. et interlo. omnium. i. indicum. l. libera quidem Theodora. ¶ In gl. si a datione. In ista glo. formatur ta lis oppositio. dicitur enim quod aut dos incipit ab obligatioe. aut a facto traditionis. p̄mo casu agitur de euictione. scdm̄ non. cōtra. semper obligatio intelligitur p̄cedere. q̄ lex fingit stipulationē. et ex ea agitur de euictione. vt. j. de rei v̄or. act. l. si. Sol. dicit quā dam quod hec lex corrigitur. alij dicit quod ista loquitur de hypo theca. nō de personali. et hāc sol. approbat hic gl. et scdm̄ hoc est re perire hypothecam sine personali. vt. j. de iur. pig. l. intelligere. et ff. de publicanis. l. cōmissa. et ad treb. l. si heres pecuniā. Tercū dicit et melius. quod. l. contraria intelligitur secundū distinctionē huius. l. nam quando dos incipit a datione. ibi non interuenit animus obli gadi. ideo nō habet locū ter. hic. q̄ loquitur de tacta stipulatione: que continet obligationē. q̄ ille qui tradit. magis distrahit. cōtra trahit. vt in ista qui. mo. re. cōtrahi. obli. §. si hec ip̄sa. ff. de solu. l. in numerationibus. et l. qui hominē. §. fin. ¶ Et quero. vtrum p̄a ter qui emit fundū. quē dat in dote pro filia. possit agere de euic tione cōstare. vel solum matr. Res p̄da. ter. habes q̄ si. l. pater. ff. de euit. et facit ad hāc legē. ff. de euit. l. scia fundos. et l. si res quā atio tio. que est no. ad hoc. ¶ Done mulier emit fundū. et dedit in dotē. modo maritus conuenit rei vendit. a quodā tertio. non aduio rei. queritur vtrū maritus poterit cogere authorem. et tutorem autho ris ad defensionem rei. et ad suscipiendū in se iudiciū defensionis. no mine. et dicendū est qd̄ non. q̄ contra tutorem autho ris non com petit actio p̄sonalis. nisi cedat. et iste est ter. singu. illius legis. et ideo in instrumentis etiam apponuntur illa verba. quod cessit omnem attionē realem et personalem. Tene menti.

1. Si filia agens ex contractu. non portione hereditariam. sed pro missam petit.
2. Donatio. quod sit renouabilis. regulariter nō presumit. fallit in tri bus casibus.
3. Donatio. an presumatur facta esse causa mortis. vel inter viuos.
4. Testator legauit mihi fundū. deinde cū mihi simpliciter donauit. non facta mentione mortis. an presumatur donatio inter viuos.
5. Statutū dicit qd̄ donatio causa mortis debeat infirmari. alias nō valeat. quid de mortis cause capione.
6. Iura que quis non habet vt heres. sed ex suo contractu. non diuidū tur inter heredes.
7. Testatrix filiam suam esse contentam sua institutione. et non dicit plus. quid iuris.
8. Testator expresse dixit qd̄ filius nō possit plus petere de bonis suis. quid operatur hec adiectio de bonis suis.
9. Legitima. an possit religū filio animo cōpensandi cū aliquo debito.

¶ Et ex secunda. **¶ Stipulatio.** ¶ Primo ponit dictum in secunda ibi. si in qd̄. et hoc intēdit. filia agens ex proprio contractu. non agit pro hereditaria portioe. i. si fm̄ formā contractus. pōt tamen exceptione repellī. si instituta sit animo com pensandi. seu iusta esse contenta portione institutionis. et p̄legatis. i. iustaq̄

in iusq; nō petere a marito. hoc dicit. **C**asus. Berta habens duas filias. i. pollam. & sempromiam. scio nupti. data certa dote. & cōsentit qd polla stipularetur dimidia partem dotis in casu in quo Berta decederet in matrimonio: quē cōsentium Berta adhibuit animo donandi. hūc polle istā dimidiā partem dotis. demū Berta ista veniens ad mortē. cōdidit testamentum. in quo instituit sempromiam in. r. vnciis. & pollā in duobus. & decessit in matrimonio. mō ista polla vult repetere istam dotē pro dimidia. sed sempromia dicit qd non potest repetere nisi pōrtione hereditaria. que in hoc exemplo esset septa pars. querit quid iuris: rñ. imperator qd ille qui stipulatur dotē. et ante conditione stipulationis. potest agere et ipsa stipulatio. Et ex hoc infert ad casum propositum. qd cum ista polla fuerit stipulata dimidia partē dotis sibi restituit: & hoc patietē & donatē matre qd istā dimidiā partē potest petere stipulationē iure stipulantis. non attenta hereditaria portione. **S**ed pone quod ista mater in testamento ius sit istam pollam stare contentā sua institutione & quibuscūq; plegatis. mādans quod ista polla nō ageret ex illa pmissione. querit si dicta polla acceptantē relictā. nunquid possit agere. rñ. qd nō. hoc est verū: qd loquitur per modum dicti & exceptionis. sed ego gratia eniditioris intellectus loquor: p modū duplicis intellectus. r. q. Bbi. fm quod. secūda pars. in qua decessit ad ipse. respō. Impera. hic sempromie inter rogati. **I**n rñ. ibi. donandi animo. nunquid iste animus presumatur. & vbi presumatur donatio inter viuos. vel cā mortis. est marcia qd hic tractat qd doc. post glo. **E**t ex his sequitur determinatio alterius questiois. scz vtrū talis donatio sit irreuocabilis necne. **E**t circa pōnam q. gl. in. Lege dotis. ff. sol. mar. dicit qd donatio regulariter reuocabilis non presumitur. fallit in tribus casibus. r. ratione longi tēpōis ad iūctū qd buda indicis. ff. de pba. l. penult. secundo ratione cōiunctionis personarū. ff. de dona. in ter vtrū & vtrū. l. si seruus cōs. & l. vtrū. tertio. ratione debite remunerationis: vt. l. si vtrū non remunerandi. §. papi. ff. man. l. cāpanus. ff. de ope. lib. & pōit gl. in. d. l. que dotis. **E**t alibi gl. addit. alii casum. l. qd ratione amicitie p presumatur donatio. in parna quāritate. nō i magna. ita dicit gl. in. l. cū quid. ff. si cert. pet. **E**t alibi gl. addit vni casum. scz ratione nobilitatis. & et affectiois simul iūctē vt. no. ff. de leg. iij. l. vtrū sue. §. si. & tēptus casus ratio cōiunctiois. vnde locata que mittuntur a cōsanguineis viri vtrū. vel ecōtra. donari presumunt. ff. de adm. tut. l. cū plures. §. cum tutor. ibi. solemnia mune. ra. vbi est ter. no. & facit. ff. de do. l. filius. **E**t circa secundam vero questionē. scilicet vtrū psumat donatio causa mortis. vel inter viuos. dicit qd aut est actū vt nullo casu reuocet. aut qd possit simpliciter reuocari. aut nihil est expresse de reuocatioe. **P**rimo casu. est donatio inter viuos. post mortē collata. ff. de do. cā mor. l. vbi ita donatur. secundo casu cōsidera exēplū. nam scire debemus qd donatio causa mortis. quandoq; reuocet per penitentiam quandoq; per cōualecentiā donatoris. quando donauit in infirmitate constitutus. credēs se ex infirmitate moriturū. aliter non donaturū. Quādoq; reuocatur: qd prius moritur donatoris qd donatoris. vt. l. nō omnis. ff. si cert. pet. modo dico qd si est actum quod non reuocetur in altero casu scz per cōualecentiā. De alijs vero casibus nihil est dictū: tunc in casu expresse statū cōuentioni in alijs vero casibus omisiss. idem est quod in casu in quo nō est facta expresse alienatio reuocationis. **E**t dicit ergo qd vbi pactū non est super reuocatione cōceditur: vtrū presumatur donatio causa mortis. vel inter viuos. refert. aut est facta mentio mortis. aut nō. primo casu presumitur dona. causa mortis. aut non re

hic secundo. & isto casu presumitur do. inter viuos secundum omnes. Sed primo casu refert: aut est facta mentio mortis per modū finalis causē. que presumitur. nisi alia causa moueat ad donandum. & tunc est dona. causa mortis. de vtrū preleg. l. scia aut nō est per modū finalis causē. sed per modum cuiusdam dilationis. & tunc non petereca presumitur do. causa mortis. vt. ff. de dona. causa mortis. l. scia. in fi. secundū. **E**t qui ita no. in. d. l. scia. de dote preleg. **E**t hoc apparet vtrū si mulier numeret dotem. & de cōsensu mulieris alius stipuletur eam sibi reddi soluto matrimonio morte mulieris. presumat iste donatarius inter viuos. vel cā mortis: certe lex nostra vtrū determinatē expresse qd si mulier passa est hūc stipulari animo donandi. qd pluma tur donatio inter viuos. & idem videtur pbari ad literam. ff. de pac. do. l. cum maritus. §. si vbi dicitur quod licet effectus donationis sit post mortem cōsummandus: tamen non potest ap. e. poni on. & interuallo: quia est donatio inter viuos. **I**n contrariū est ter. in. d. l. scia. de dote preleg. dicit. **P**et. qd inter ascendētē & descendētē presumitur dona. inter viuos p vberiorē charitatē. que est inter eos. argu. ff. de lib. lega. Laurelius. §. Titius testamēto. & ff. de bonis. lib. l. in hū. §. i. ff. de pōsi. l. publicā. in fi. & qd no. in simili. ff. de leg. iij. l. paulo callimacho. §. i. do. **E**t dicit qd vbi est facta mentio mortis per modū institutionis. que in hunc solum casum stipulatur. quod presumitur donatio causa mortis. & per cōsequens potest per penitentiam reuocari. Quod verus credo. nisi ex aliquo ad iuncto in stipulatione debeat presumi contrarium. **Q**uid enim si iste filius stipularetur p se iussu heredis volente matre. **N**am mentio heredis magis adaptatur ad donatio inter viuos. quam causa mortis. cū donatio inter viuos transmittatur. sed donatio causa mortis non si donatarius prius decedat quā donator: vel quam existat conditio donationis: quia habet naturam legati. & legatum conditionale nō transmittitur vt in l. de don. §. est & aliud. & de pact. **E**t iuxta predicta quero. pone. te statō legauit mihi fundum. deinde eum mihi simpliciter donauit. nō facta mētiōe mortis vtrū presumatur donare inter viuos. & vide tur quod sic. d. l. scia. de donatio. causa mortis. **C**ontrariū videtur: quia talis pstatio habet tacitam relationem ad legatum. in quo requiritur mors testatoris. vnde potius videtur puenire testator in pstatioe legati pcedentis. quam inter viuos donare. vt. ff. de leg. iij. l. in cius. la. & quod no. eod. tit. l. legatum est. & ad hoc facit quod not. in. c. dudum. §. verum. de sepul. in clem. quod credo verū. **E**t dicitur quodam imaginatio pone. statum & dicit qd legatum & donatio causa mortis debeat insinuari: alia non valeat. qd de mortis causa capione. ad hoc cogitandum induit me gl. huius libri dū dicit. mortis causa dona. vel capio. & in gl. magna. & puto quod quādo mortis causa capio est per se quid distinctus. non continet in statuto. qd loquitur de legato. vel donatio ne causa mortis. verbi gratia: testator instituit titiū: sub conditione si mille dederit Scio. **E**t co quod iste sensus nō arctatur ad insinuandū. Sed pone quod statuto laus loquatur: quia dicit si testamentū non fuerit insinuatū. non valeat. nūquid ista conditio remoueat de testamento. si non est insinuatū. **R**espon. non: quia etiam cōditio que de iure non est implenda. tamē debet impleri de facto. & aliter heres non potest adire hereditatem: vt. ff. de cōditio. n. & demonstratio. l. ad eum. **S**ed pone. testator non posuit hoc in conditione principis. sed in conditione reuocationis. verbi gratia qd legat titio mille: & si nō ptestent. pstat heredi hereditate. iste legatarius nō insinuat

hic Bal. qd qd do nat in inuinitate ex qua credit mo ri. vide que dicit d. c. si. plen. in gl. apud Bartol. vbi de l. uod. ff. o. cōsi. c. c. vbi. vbi pul che loquit. And. Barba.

Facta mētiōe. vide oino l. i. d. Butr. & imo. in. c. in pū. extra de consue.

Presumatur. no. qd donatio si. vt aliquo casu tū tum liceat reuocare. an sit donatio cā mortis. & facit. l. si alienam. §. mar cellus. cū ibi not. ff. de dona. causa mortis.

Pone. vide in. d. l. legatum.

Pone statuto quid si statuto dicit. qd si testamen tum nō fuerit insinuatū. non va leat: nūquid mor tis causā capione remoueat. vide Bartol. l. facta. §. si quis. ff. ad treco.

heres nō prestat. Queritur vtrum heres cadat in penam testamenti. hoc casu videtur dicendum quod non. vt. ff. ad legem falcidiam. l. scius. 2. augustinus. 2. l. quod de bonis. §. i. nā cū heres liberatus est a prestatōe legatī. nō prestando legatum. non incidit in penam testamenti. Et ita credo esse verū. ¶ Ibi. ex minore quā dimidia. hic cōsidera. quod loquitur de dimidia stipulata per pollam. 2. tūc loquitur litera: aut de alia dimidia nō stipulata. que p̄nebat ad matrē: ad illā debet agi pro hereditaria portione: q̄ ad eam non potest agi citra ius 2. nomē heredis. ¶ Collige ergo notabile ex isto tex. q̄ iura que quis non habet vt heres. sed ex suo contractu. non diuiduntur inter heredes per legem. cū tabu. Unde hic istud ius dimidiē stipulationis non diuiditur inter pollam 2. socorem. que est propriū ius polle. Alia vero pars stipulata diuiditur: quia iure hereditario cōtinetur. ¶ Ibi. voluntatem: que non potest mutari ipso iure. sicut in donatione causa mortis. sed per viā legatī. puta legando marito liberationē. vel prestando. si forte maritus erat in alī qua parte institutus ab vxore. ¶ Ibi. p̄legatōnibus. diuerso modo exponit ista litera. sed non est vis. ¶ Ibi. exactione. ad debitum erigendam. ¶ Ibi. contentam. iuxta ista verba quero. quid si mater istam pollam filiam suā iussit stare contentā 2. tacitam sua institutione. 2. non dicit plus. queritur vtrum per ista verba videatur prohibita agere ex stipulatione cōtra maritum. Respō. non videtur per hoc prohibita aliquid petere. quod sit extra corpus hereditarium. nisi actio competere contra cohēres dem. ideo respiciendo legem nostrā. si maritus esset cohēres. non videtur posse conueniri. sed si non esset cohēres. possit conueniri nisi testat̄ expresse cōtrarium dixisset. 2. ideo litera erigit hoc. dum dicit maritū suū. 2c. vnde ista clausula absolute appōita. nō operatur in bonis defuncti. vel super bonis que petūt ab herede defuncti. ego dubito adhuc. quod non operetur in bonis. que peterent ab herede. non vt ab herede. sed vt a p̄missore. ideo forte te licet maritus esset cohēres. per ista verba nō esset prohibitus conueniri. nisi testat̄ hic vltra declarando procefferit. expresse disponēdo qd nō conueniatur. 2. ista videtur mihi q̄ sit p̄pria intēctio istius legis. 2. nō credo quod in corpore iuris ista clausula sic declaratur. ¶ Sed quid si testator expresse dixit quod non possit plus petere de bonis suis. nūquid ista adiectio de bonis suis. aliqd operetur. dic vt per Bar. ff. de bonis liber. in l. vt iurist. §. si liberi. 2. ego dixi in l. liberti liberteq. §. de oper. lib. ¶ In glo. magna. ibi. nudo pacto. nihil ad rumbū de nudo pacto: q̄ licet internētiat stipulatio donatō causa mortis. non mutat naturam suam. ex qua habet quod sit reuocabilis. ¶ Itē glo. ista innuit quod olim donatio causa mortis non perficiebatur nudo pacto. hodie sic. de quo dicit in l. cū pater. §. de iust. de lega. ii. ¶ Quērit ex. super ista lege vtrū legitima possit relinqui filio animo compēdandi cum aliquo debitor: dicit ipse quod non. licet secus sit in falcidia debita iure institutionis. quod nō p̄mū dictum est verū: nisi sit tale debitum quod imputetur in debito iure nature: vt est des. ff. soluto matrimonio. l. si cum dorem. §. si pater. qd tene mētī. 2. vide. ff. ad legem falcidiam. l. si debitor.

- 1 Queritur si de istis verbis iussit stare contentā 2. tacitam. vide Bart. in l. si adu. §. si quis ita. ff. de lega. ii. 2. que not. Bal. in l. si adu. §. de her. actio. 2. idem 2. Bal. qd hic in l. libereq. §. de oper. lib. in ver. fm dubiū est. 2. in l. cum patrē. §. eodem.
- 2 Queritur ex. §. a. cit. l. cū quo. §. si. ff. ad legē falc. 2. qd ibi Bart. 2. etiā. l. in quartā. eod. tit. 2. facit etiā p hoc qd testator istō casu v̄ phibere falcidiam. qd potest vt in aut. §. cū testator. 2. ad legē falcidias. 2. facit quod not. Bal. in l. si liti quē habentem. §. fa. erit. 2. est casus in terminis in l. si debitor. ff. ad legem falc.
- 3 Seruū vide in l. si vero. ff. sol. ma.
- 4 Dominū. vide Bald. in l. vna. §. ex actio. §. de rei vpo. act. vbi idem tenet.
- 5 Maritus. potest seruū dotalem manumittere.
- 6 Maritus. an sit dominus rei dotalis.
- 7 Dominum rei dotalis. an ipso iure retrahatur in vxorem soluto matrimonio.
- 8 Res immobiles que non possunt alienari. an dicantur dotales. 2. per hoc non esse in commercio.

Et ibi vide qualiter cognoscatur quando res est in commercio. vel non.

Lex tertia.

Si dotis. Seruus dotalis potest per virū in te. hoc dicit. ¶ Casus Berta nupti titio. pro qua pater eius seruū in dotē dedit. mortua filia in infirmitate. actio de dote est cōsolidata patri. Tandē vir decedit. 2. in testamento libertatē huic seruo dotali dedit. Queritur nūquid potuit Respon. imperator q̄ sicut pbat tali ratione: q̄ maritus seruū dotale inter viuos manumittere potest. ergo 2. per vltimā voluntatē. ¶ Ibi. potuisset. 2. re vera cōpetere iuxta no. in l. si in princ. ff. solu. matr. quia cōsolidatur actio patri. quādo erat communis patri 2. filie. ¶ Ibi. directam. 2. de ista erat dubium: quia directā libertas non relinquitur. nisi seruo proprio. ¶ Ibi. non debuit. supple nec potuit. ¶ Ibi. cum 2. inter viuos. sic arguit. Licetum est inter viuos. ergo licetū esse debet in vltima voluntate. ¶ Ibi. dotalia. 2. sic cōstante infirmitate. vel quondā dotalia. 2. sic. solu. matr. vnde vtrāq. causam comprehendit. Collige duo notabilia. p̄mū est. quod licet seruus dotalis dicatur proprie inestitutus in dotem datus: tamen cum vir manumittere potest inter viuos. 2. in test. Secūdo no. q̄ maritus est dominus rei dotalis. istud est not. gl. Sed tū tertio not. qd maritus remanet dñs rei dotalis soluto matrimonio morte mulieris. Quomodo autē istud sit verum. videbitis. ¶ Opponit. seruus dotalis non potest manumitti per virū. nisi vir sit solvendo: vt. §. de ser. p̄igno. dato manu. l. i. cum similibus. Licet autē simpliciter de quare male. ¶ Itē si. q̄ hoc simpliciter debet intelligi cum distinctione. 2. sic non obit. ¶ Tēto ad fm notabile. 2. videtur quod maritus non sit rei dotalis dominus: q̄ lege aperte cauetur q̄ res dotales dicantur mulieris. vt. ff. solu. matr. l. si cōstante. §. si maritus. vbi dicitur quod non est licitum marito seruire in seruos dotales culpabiles. licet in proprios seruos viri culpa puniatur ita tenet gl. q̄ ibi non dñs simpliciter. propter spem quam habet vxor recuperādi dorem: sic non obit. 2. adde qd habetur. §. eodem. l. in rebus. 2. vbi istud plenus examiniabitur. 2. facit ad questio. si quis tertius possidet res maritū 2. res dotales. 2. maritus facit libellum galem hoc modo. peto oēs res meas. quas possides. vtrū continent res dotales. §. sunt viri fm quid. nō simpliciter. de isto libello no. ff. de vxo. rum significatio. l. rei appellatōe. ¶ Adodo ad probādū quod seruus dotalis cōstante matrimonio sit mariti. gl. fo. mat. talem rationē. Si nō esset mariti. maritus nō acquireret per eū. nisi ex re 2. opere ipsius seruū: quia p̄ alienum seruū bonatū e possitū a nobis. ex his duobus tārum casibus querimus. sed ergo video q̄ maritus eū querit extra has causas. puta si seruus si heres institutus. vt. ff. soluto matrimonio. l. si seruus dotalis. ergo apparet q̄ maritū in seruo dotali habet vltra possessionem aliquid iuris. quod nō potest dici nisi dominū. ¶ Sed contra hoc dicunt glo. oppo. nam si maritus esset dominus. ergo huiusmodi acquisita extra operā seruū 2. re. non deberet restituere vxori soluto matrimonio. consequentia est falsa. qd dicitur restituere. ff. solu. matr. l. si vero. ergo 2. antecedes. sic licet quod sit dominus. respon. gl. quod non sequitur. rene. restituere re. ergo nō est dominus. vt patet in seruo. qui reddidit re. quicquid per eum queritur. emptor debet restituere. nō interim est dñs: vt. ff. de edil. edic. l. generaliter. et hoc est totum quod glossa dicit.

¶ Renoco in dubium. pone qd iste seruus est manumissus per virum. et ex iure patronatus vir aliquid acquisiuit. vtrū possit probari per viuam rationem. quod maritus teneatur istud restituere vxori soluto matrimonio: 2. vtrū q̄ sic: quēstio ex re vxoris. nā libertus quodam modo dicitur de bonis vxoris. vt. ff. de her. insti. l. si lem. §. fin. In contrarium est veritas: nam iste libertus nunquid fuit libertus vxoris. ¶ Preterea. ius habendi libertum non dicitur quid pecuniarium. nec in corpore patrimonij. vt. ff. de p̄ser. verb. l. natu. ralis. in fi. 2. ideo. l. iusta. de maritandis ordinibus. videns rationem ciuilem deficere. statuit expresse quod vir teneatur talia restituere ei. quo statuto nata est conditio ex illa lege de maritandis ordinibus. ¶ Quero. quid in facere. qui manumisit seruū dotalem. vtrum teneatur restituere id quod est consecutus ex iure patronatus. tēpt. dicit quod nō: q̄ de viro loquitur. nō de facere. vnde q̄ in facere: deficit lex. 2. ratio naturalis 2. ciuilis. non cōtinet vtilis actio ex lege dāda. vt. ff. solu. matr. l. si vero. §. de viro. ¶ Ex qua not. quod statutum quod non habet in se aliam rationem: nisi q̄ ita placuit statuti. non trahitur de similibus ad similia. ¶ Alterius oppo. 2. videtur quod soluto matrimonio dominū rei dotalis debeat reuerti ad vxorem. vel eius patrē. vnde videtur ob stare. §. ead. l. in rebus. Solutio. dicunt quidam. Et ita audiui Bart. in scholis dicentem. quod aut loqueris de iure digestorum. 2. dominum ipso iure non transiit in mulierem. vel patrē eius. ff. rerum amota. l. ob res amotas. in ver. dotales. 2. l. si cū mulier. §. rerum. aut tū loqueris de iure codicis.

UNIVERSITÄTS
BIBLIOTHEK
PADERBORN

[illegible]

¶ **z**haritus, an sit dominus rei estimatae da-
te in dotem.
Et an res estimata debeat reddi, vel etus pre-
tium.
zharitus, an possit reddere rem estimatam
datam in dotem, si vult.
Quid si in instrumento non canetur de re, vel
estimacionem reddenda, seu instrumentum so-
lati: quum dotem promisit reddere, an vir ha-
beat electionem.

Lex quinta.

Quoties. Si res estimata
est in dotē data,
solutō matrimonio res retinetur p
virum, si estimatio offeratur. hoc pi
ct. Calus. Berta nupsit titio, et dedit ei cer

tos fundos estimatos in dotem: postea soluti
est matrimonium, puta divorzio. Bertra repetit
istos fundos. vir ei offert estimationem, que
ritur quid iuris? Respondet, quod domini
istorum fundorum fuit in eum incommuta-
biliter translatum, & ideo si estimatio per vi-
rum offertur, fundi remanent apud vires. In
tex. ist. confectus id est incommutabiliter
empro habet in se perpetuam causam domi-
nii: deo vero simpliciter habet in se causam do-
minij temporalis, scilicet quousque durat ma-
rimonium. vt. l. i. eo. l. in rebus. C. Bbi. summe,
et id quantitas. dicit gl. quod ideo dicit: quod
pretium debet consistere in quantitate: vt. ff. de
presep. verb. l. naturalis. §. ut cum do. C. Bbi.
velut, quam similitudine ponit ista dictio ve-
lo. Respond. ponit similitudinem inter contra-
ctum emptionis et tactum, et tactum, et ad
quod non. in. l. 3. cod. C. Bbi. iure id est in
interniente dolo, nec deceptione: vt. ff. cod. l. si
res. §. si nullus. C. Bbi. precium id est estimati-
onis. ff. ad legem. faciliam. l. in faciliata

1. *q. corpona. ¶ In illa sunt tres glo. q. respon-*
derit cuidam tacite questioni. secunda cuidam
obiectioni. res autē oppositioni. tertia format b
vinam questionē. et duas oppo. ¶ 1. oppo. ¶
ergo dicitur hic q. maritus est dominus q. res
est estimata. contra: immo idem si res inestimata:
res ipsa de rei veld. l. doce ancillam. Sol. q. da-
nam dicitur quod rei inestimata maritus non
est dñs. z hoc per se ipsam a contrario sensu
h. hoc fuisse. et ideo dicit q. vera estimatio
fieri cum dominū incommutabiliter secundū
naturam dotis. scilicet cōstante matrimonio.
 2. *¶ si non obstat. ¶ 2. Secundo oppo. q. lex dicit*
quod res estimata data in dotem. ipsa d. red-
ditiō non pretium. ¶ 1. et. l. si inter virū. Solutio
res datur estimata duobus modis. vno modo
ut perpetuo trāferatur in virum. et ita loquitur
hic. alio modo: ut ipsa res reddatur soluto ma-

[illegible]

recipi p^{er} p^{re}sentia viri. ite^m v^{er}biq^{ue} tres
caus. Aut actum est o^{mn}i reddenda res p^{re}cise de
bet reddant de reddenda estimatioⁿe p^{re}cise
debetur estimatio, aut de reddendo rem, vel esti
matione^m t^uc est electio viri. et t^u debet int^{er}
ibi gloss. ¶ Sed p^{ro}pter quod in instrumento
non cautur de re, vel estimatione reddenda, sed
verba instrumenti ita dicunt, quam dotem po
nisti reddere c. n^{on} aliquid vir habeat electioⁿe.
nam n^{on} omnis dotis est indefinitum, et ideo vide^{re}
q^{uod} in dubio electio fit debitoris, id est viri, ma
xime p^{ro} p^{re}sentia pluribus de hoc puncto inter
rogat^{ur}. ¶ Item q^{uod} hec verba intelligunt de vera
dote. Et t^u aut pos est pretium, quod res esti
mata est. et ideo p^{re}cise debetur p^{re}cisi. deinde
q^{uod} format duas oppositi. vna est. o^{mn}i res. s.
primo. et. alia de. l. inter est. s. de usufruct. et tol
ue. vir in gloss.

I § Prescriptis verbis actio ex quibus oritur. 2. 3. 7. 4.

7 Electio, an oriatur patri ex nudo pacto ad dos

9 Pater dotans filiam emancipatam, nō querit
sibi nudo pacto actionē ad dotē repetendam.
Pater,

¶ Quedā puella.
no. Bal. in. l. j. s. si
aduer. dotē. i. ver.
pone ego donauit
berte quedā. t. c. z
in. ca. j. g. donare.
qualiter seu. aliē.
pos. z in. ca. i. p. in.
de probi. seu. alie.
p. f. edē. i. ver. seu.
Bar. in. l. i. si in. f. g.
diut. ff. de le. j. g.
z Bal. in. l. i. volun
tati. p. d. f. c. s.

tas. p̄ de natio. b
 ⁊ Bl. hie. Aduer
 te etiaz q̄ sita gl. lo
 quif i extraneo lo
 in patre qui etiaz
 per via contractus
 p̄hibuit aliena
 re bona. videt q̄
 habeat locu aut.
 res que vt si dari
 possit in dote. nā
 pater poterat co
 gē dotare filia. lq
 liberos. fide de ritu
 nup. ⁊ censet dos
 dando es aliena
 vt no. bar. l. i. que
 fitam. q̄. i. de pri
 uileg. c. re. istalia
 bona p̄ ere alie a
 no alienari pos
 sunt. l. pto. g. p̄
 dū. ⁊ ibi dote. de
 leg. q̄. ⁊ certus et
 q̄ hīdes tenent
 dotare ficit. ⁊ p̄
 p. no. p̄bat. in l.
 possit. dote. ff. solu.
 ma. p̄ v̄s no. i
 corpore v̄s sumis
 d. aut. res. q̄. h̄is
 no obstatibus te
 neo gl. et in filio:
 vt no. possit dare
 i dote alios et p̄ti
 bus bonis: vt no.
 l. p̄litas. i. de fi
 deic. imo forte
 indistincte b̄ erit
 veri. si cōsideras
 q̄o fieri debet p̄
 hibitionis inter
 viuos. vt impes
 cit dñi tr̄ illatio
 nē. put no. Bar. i
 l. q̄ alient. q̄. i. de
 acq. p̄o. v̄tra aut.
 d. aut. res que ha
 beat locu i extrane
 o. gl. l. i. p̄ q̄ sita
 g. quacore. i. versi.
 iuacere. in aut.
 de resti. ⁊ ea q̄ pe
 rit. col. res. ⁊ Bar.
 in d. aut. res. i. d.
 ⁊ de bel. contra
 in d. g. q̄o. q̄o. i.

10 **A**lide dñm coapo
 stillatore. si quide
 bas apofillas fe
 cit. **Elle**. de imo.
 conñ. cccvij. incip.
 11 **C**onsideratis dñm.
 12 **vol.** Barth. **So**
 zi. cōñ. lxxv. incip.
Circa pñtem. per
 totū vol. i. eundē
 in suo trac. fallre
 gu. xlii. vbi facit
 regula affirmati
 ame. q. xvii. am
 pliationibus an
 cēt restringit. fal
 cū. s. tu vide pē
 nius dñm mem
 ras. **Abas**. laus.
 ras. que. vbi po
 ntr. xv. limi. j. cōi
 de leg. lxxi.

[illegible]

Instrumento.
Aide Bal. in lex
conuentione. s. de
pac. r. q. mul
er p. re estimata
data i dotē b. rei
uocatione vtilē
in subsidio, si alia
bona non extant
sola. matr. ter. est
no. in li. i. inter vi
rum & ibi gloss. &
doct. in ver. esti
mata i. q.

Confirmamento.
Sic in infino quo
cauetur de re, vel
estimatione, dici
tur, quā dōtē vir
promisit reddere,
vir tinetur ad pre
tium, quod est por
tū dignū, et ita fuit
consumul promissa
Madne, et ita ēē
fulul h Senia,
et andri allegari
Bar. in cōsil inq.
Paula misit, visū
bo. test. in. fin. in
pinc. fi. de pact.

dot. l. si estimatis.
ff. solu. matr. et qd
not. in ant. siue a

me. C. ad velleia
num. A. B.

6 prout
potest
pit. n.

33 117

Baldus super Quinto Codicis.

qđ pater sibi soli stipulatio, nō possit agere et stipulatio: qđ est falsum. Jac. de are. reprobat. dicit qđ vno patre, et filia remaneat in potestate, actio est futura penes patrem: spes sola est penes filiam. non enim transit ad filiam, nisi in duobus casibus. scilicet per emancipationem, morte patris. In Jac. de are. et in hoc residet. Et tu dicis, quod aut consideramus eas actiones: aut eas exercitissas actiones, istud ius est penes patrem et filiam ita apud vtrumque: quia penes solum neutrum. vt. ff. de iur. l. i. ff. sol. mar. vñ ipsa spes actionis est communis. si vero considera mus ius exercitissas, est penes patrem: nō solum tā quā penes legitimū administratorem, sed iure proprio et speciali dotis. tamē adverte, quod in isto exercitissas pater debet facere comētiatio nem filie: vide de agere nomine suo et filie, non nomine suo tantum. vt. ff. de proc. l. i. ff. s. l. i. et filia. Et ad hoc hie occurrit quedā subtilitas. Donec extraneus dat dotē tradit, et statim pacificetur sibi reddi: non enim est questus ius puelle, quomodo potest in se transferre. ita lege cauetur qđ si ego feci aliquē actū, et qđ o que ritur ius tertio, nō possum illā actū reuocare in eius preiudicium. vt. ff. de pac. l. i. ff. de l. cū a locero. et ff. de verb. ob. l. qui rome. §. si autem. Respon. glo. et fatetur quod ius est questus, tamē ppter conuentionem actū, et temporis identitatem, fingitur ius aliqd nō questus: mō lieri in dotis receptione. Similem consideratio nem facit gl. ff. si certum pet. l. certi codicis. §. si nummos. Jac. de are. reprobat hoc subtili ratione: ego subtilior, dicit enim ipse qđ hoc non est verum. qđ hie fit aliqua fictio: qđ secundū veritatem nec actio, nec spes actionis queritur aliquo modo ipsi dotate: et ostendit sic certū est qđ et contractus non cōtur ius an tequā sit contractus absolutus a partibus: vt. ff. de iur. i. l. i. cōtractus. Et illud pactū de reddendo dotanti, apponitur antequā sit abso lutus a partibus. conueniens ergo apponitur antequā aliquod ius resultat: et eo ipsi dota te, et in hoc residet. Et adverte ista rō ppter deret in pacto ante contractum appositio. Et non in pacto incontinenti post contractū ap pposito, in quo si nō esset alia rō, oporteret cōsi deri glo. nostrā. Et ideo tu considera qđ causa finalis est illa, qua cessante qđ nō esset alia fa cturus. vt. ff. de dona. l. i. in §. si. Et considera, qđ causa finalis est primum principium intentionis: licet sit vitium executionis. Et considera, qđ extraneus dotans ea intendit vt sibi reddatur, nō erat alius dotem daturus et principio etiā intentionis sue, et etiā aliter cōtraheris hoc erat videlicet qđ sibi extraneus dotanti ius que reret: nunquā fuit de intentione vel cōsentu qđ queretur puelle: vñ qđ actus agitur nō parit actionē et circūscriptio cōsentus. vt. ff. de actio. et ob. l. obligationis substantia. et l. non omnis. ff. si cert. pet. De necessitate sequit qđ dotate actio non queritur: et nō est necesse ria actio. Et contra hoc videtur ter. in l. quo rtes. ff. sol. ma. in ver. trāferre, qđ si est trālatio ergo in psona dotate pcedit aliqua acquisitio.

1 Consideramus. Et de in. l. non so lum. ff. sol. mar. **2** Pactum. Et de no. per Barol. et doc. in l. in bonis fidei. §. de pactis. **3** Adodo. Ista rō differētiā non videtur verā: qđ pactū nudū et in terno apposi tū, non possit no nationē inducere: rectū potest, si in cō tinenti fuit apposi tū: vt in qđne ista probatur in l. i. p mutua. et ibi Bal. §. si cer. pe. et Bar. in d. l. i. et p. etio. Et eadē rōne ef fet dicēdū in ex traneo. cū p. hie dicit. Et non ppter hoc agitur de nonatōe: quia ex quo pactū in cōtinenti apposi tur nulla an nata erat actio: vt hie per Et. quāuis ista rōnem videa tur sequi. Pan. de ca. in. l. quorū. ff. sol. mar.

4 Rōnem. Et de Bar. i. l. quorū. ff. sol. mar.

5 Ius questum tertio facto meo, an possit per mea in penitentiam reuocari. 6. et 7.

1 Et de septima. **2** Ius filie questum facto pa tris, non potest per post facto ea nō cōsentiente mutari. h. d. et alius. pater maritauit filia. et dotē pro ea dedit: tunc tēpore de dote restitue da nihil cauit, postmodū et interuallo pater filie stipulatus est do tē sibi reddi, et ius hereditibus a genero. Et de dote restituit pater, et emancipauit filia. postea decessit maritus: nūc heres patris qđ non emancipauit, vel ipse p. qđ emancipauit, voluit repetere dotē, nūc ye ro de repetitione ad se pertinere, querit quid iuris: rēdo nūc in repe tēdo dotē potiorē esse: qđ p. ad initio nihil pacificente, ius eius per patrem ledi nō potest. h. d. Et cōtinuat ad l. p. cēdente hoc ordinē, dicit et in l. p. cēdenti qđ pater nudo pacto pacifici fūderet, hie qđ per stipulationē pacifici et interuallo. In ter. ibi, sub tpe. adē signifi cat qđ in tpe. p. non ex voluntate, nō cōtrario sensu voluntate filij patri non accōmodatā, nocere filie, et sic inter patrem et filia in potesta te cadit quidā cōsentis preiudicialis. Ibi, sol. a. vel qđ pater decessit: vel est emancipata. Et h. d. et bac. l. i. ius facto meo tertie p. one, que sita nō potest per eadē postea auferri, nisi ipsa cōsentiat, vos habetis hic tres gl. Prima ex pōndō ter. exp. hie. l. i. p. l. i. forma quādā opp. tertia gl. d. recitari per. q. d. Opp. a. videt qđ pater pos sit et interuallo stipulari sibi soli dote reddi, vñ videt ob. ff. sol. ma. tri. l. quorū. Sol. aut stipulat ante matrimonium et tractat, aut post, primo casu yz. secūdo casu non valet stipulatio in preiudicium filie: vt hie ita dicit. Et adodo quero rationē differētiā, potest hie duplex ratio assignari: quia ante matrimonium contractū non est p. pte dos. et ideo ius dotis est fortius: qđ tam est radicatum, scdā ra tio assignatur per ter. ff. de iure do. l. ad optinuum. §. i. dicitur cū ibi qđ ideo post sponsalia ante matrimonium pater hie plenū iudicem potest statuere: qđ in sua voluntate cōstitit nuptie, et potest penitere, et dissoluere sponsalia. Et Bar. qđ tū hodie iure canonico pater nō habet hāc po testatem: qđ etiā ante matrimonium post sponsalia de futuro nō p. sibi soli stipulari, hoc est valde vtile scire: qđ tēpore minoris duodecim annis huius per verba de presentia tū illud nō est vtile: sunt ipō salia: vt in c. i. de despo. impu. lib. yz. l. i. p. solalia sunt cōsummata, et exequenda debito tempore, tamen statim regule propheticę, siue impedite huius legis: que impedit stipulationem paternā. Et de nō ad tertia gl. et quero, qui sunt isti casus. In quibus filia sola agit, R. i. duo sunt casus: qđ ipsa sola hie plenū ius cum exercitio. l. casum mortis patris, et casus emancipationis filie: vt. ff. de rei pro. ac. l. i. §. vi deam. et duo sunt casus. In quibus ipsa hie exercitū actionis cōmu nis patris et filie, primus, qđ pater est turpis persona. scdus quādo pater absens, addit tertiū casum, quē habet. §. de col. an. qđ locū. Deum glo. colligit not. qđ pater non potest facere conditionem filie deteriorē. Et adodo quero, quid cōtra. vtrum filia possit facere cōditionē deteriorē patris: respon. gl. qđ nō. l. pacificēdo. Sed nunquid adulterando. dicit vt nō. §. de repa. l. cōsentia. Et quero, quid cōtra, nunquid possit facere meliorem conditionē filie, vel filia conditionē meliorem patris: respon. gl. remittit ad l. cum dos. ff. de pac. dot. et ff. de pac. l. i. heres §. filia. d. cū gl. colligit dicit nō videlicet qđ in dote quedam pacta nō valent, que ad ius referunt, et verba exponunt vt ponit ter. ff. de pac. do. l. i. pater. §. ex pactis. Illa cū pacti ad ius referri dicit, que ius dotis in se. et vel augēt illa aut dicantur ad factū referri, que apponunt circa pacta, quedā cōtrine seca. Et adodo restat hie examinare istud generale vtrum ius questū vel querendum tertio et facto meo, possit per mea penitentiam reuocari, et arguitur ad partē negatiuā qđ non. ff. de verb. ob. l. q. rome. §. §. l. i. utius. et ff. de ser. ex pō. l. questus. et de pac. l. i. cū fundā. et l. i. in cō trariū vt per. l. i. ff. de ser. ex pō. istud est vtile scire. Donec qđ dona est rem ticio, hoc pacto qđ post mortē pertineret ad hospitale mē ricordie: postea l. i. utius et ego sumus in concordia. qđ situd pactū ha beat ut nō facto. Et queritur vtrū post mortē tūi hospitale possit hoc repetere: et videt qđ sic: qđ pacto est ei ius questū, et de dona que sub mō. l. quorū. ergo nō potuit per penitentiam istud ius tolli ad hoc facit qđ nō. ff. si cert. pet. l. certi codicis. §. si num mos. et §. si cert. pet. l. i. absentes. Et in contrariū videtur, qđ ius mo dus appositus facta relatione modi ad contractū, inducit cōtractū in nominatū. l. do vt des, sed in contractū in nominatū hoc locum pe tentia. ergo et hie licitū est detrahere, et penitere, hanc opio. tenet Bar. qđ donator simul cū donatario licitū est recedere ab isto con tractu, scdus in herede eius, per dicit. l. i. ff. de ser. ex pō. et argu ment. ff. de iure dot. l. si ego. §. si res. vbi dicitur qđ si ego cuiusdam ipō so trādi nomine future dotis fundū nō vt itatiz trācat dominū, sed de mī nup. secutis, et ego decēdo an nup. et interim heres meo adit hereditatē, et sit dominus illi: rei. qđ l. postea hie matrimonium, de iuris subtilitate maritus nō efficit dñs et tali cōtractu: qđ dñs repe rit apud meū heredē, a quo initio nō recedit, sed de equitate scdus est, fauore dotis. Unde heres meus compellitur ad consentiendū. Item

2 Ius filie questum facto pa tris, non potest per post facto ea nō cōsentiente mutari. h. d. et alius. pater maritauit filia. et dotē pro ea dedit: tunc tēpore de dote restitue da nihil cauit, postmodū et interuallo pater filie stipulatus est do tē sibi reddi, et ius hereditibus a genero. Et de dote restituit pater, et emancipauit filia. postea decessit maritus: nūc heres patris qđ non emancipauit, vel ipse p. qđ emancipauit, voluit repetere dotē, nūc ye ro de repetitione ad se pertinere, querit quid iuris: rēdo nūc in repe tēdo dotē potiorē esse: qđ p. ad initio nihil pacificente, ius eius per patrem ledi nō potest. h. d. Et cōtinuat ad l. p. cēdente hoc ordinē, dicit et in l. p. cēdenti qđ pater nudo pacto pacifici fūderet, hie qđ per stipulationē pacifici et interuallo. In ter. ibi, sub tpe. adē signifi cat qđ in tpe. p. non ex voluntate, nō cōtrario sensu voluntate filij patri non accōmodatā, nocere filie, et sic inter patrem et filia in potesta te cadit quidā cōsentis preiudicialis. Ibi, sol. a. vel qđ pater decessit: vel est emancipata. Et h. d. et bac. l. i. ius facto meo tertie p. one, que sita nō potest per eadē postea auferri, nisi ipsa cōsentiat, vos habetis hic tres gl. Prima ex pōndō ter. exp. hie. l. i. p. l. i. forma quādā opp. tertia gl. d. recitari per. q. d. Opp. a. videt qđ pater pos sit et interuallo stipulari sibi soli dote reddi, vñ videt ob. ff. sol. ma. tri. l. quorū. Sol. aut stipulat ante matrimonium et tractat, aut post, primo casu yz. secūdo casu non valet stipulatio in preiudicium filie: vt hie ita dicit. Et adodo quero rationē differētiā, potest hie duplex ratio assignari: quia ante matrimonium contractū non est p. pte dos. et ideo ius dotis est fortius: qđ tam est radicatum, scdā ra tio assignatur per ter. ff. de iure do. l. ad optinuum. §. i. dicitur cū ibi qđ ideo post sponsalia ante matrimonium pater hie plenū iudicem potest statuere: qđ in sua voluntate cōstitit nuptie, et potest penitere, et dissoluere sponsalia. Et Bar. qđ tū hodie iure canonico pater nō habet hāc po testatem: qđ etiā ante matrimonium post sponsalia de futuro nō p. sibi soli stipulari, hoc est valde vtile scire: qđ tēpore minoris duodecim annis huius per verba de presentia tū illud nō est vtile: sunt ipō salia: vt in c. i. de despo. impu. lib. yz. l. i. p. solalia sunt cōsummata, et exequenda debito tempore, tamen statim regule propheticę, siue impedite huius legis: que impedit stipulationem paternā. Et de nō ad tertia gl. et quero, qui sunt isti casus. In quibus filia sola agit, R. i. duo sunt casus: qđ ipsa sola hie plenū ius cum exercitio. l. casum mortis patris, et casus emancipationis filie: vt. ff. de rei pro. ac. l. i. §. vi deam. et duo sunt casus. In quibus ipsa hie exercitū actionis cōmu nis patris et filie, primus, qđ pater est turpis persona. scdus quādo pater absens, addit tertiū casum, quē habet. §. de col. an. qđ locū. Deum glo. colligit not. qđ pater non potest facere conditionem filie deteriorē. Et adodo quero, quid cōtra. vtrum filia possit facere cōditionē deteriorē patris: respon. gl. qđ nō. l. pacificēdo. Sed nunquid adulterando. dicit vt nō. §. de repa. l. cōsentia. Et quero, quid cōtra, nunquid possit facere meliorem conditionē filie, vel filia conditionē meliorem patris: respon. gl. remittit ad l. cum dos. ff. de pac. dot. et ff. de pac. l. i. heres §. filia. d. cū gl. colligit dicit nō videlicet qđ in dote quedam pacta nō valent, que ad ius referunt, et verba exponunt vt ponit ter. ff. de pac. do. l. i. pater. §. ex pactis. Illa cū pacti ad ius referri dicit, que ius dotis in se. et vel augēt illa aut dicantur ad factū referri, que apponunt circa pacta, quedā cōtrine seca. Et adodo restat hie examinare istud generale vtrum ius questū vel querendum tertio et facto meo, possit per mea penitentiam reuocari, et arguitur ad partē negatiuā qđ non. ff. de verb. ob. l. q. rome. §. §. l. i. utius. et ff. de ser. ex pō. l. questus. et de pac. l. i. cū fundā. et l. i. in cō trariū vt per. l. i. ff. de ser. ex pō. istud est vtile scire. Donec qđ dona est rem ticio, hoc pacto qđ post mortē pertineret ad hospitale mē ricordie: postea l. i. utius et ego sumus in concordia. qđ situd pactū ha beat ut nō facto. Et queritur vtrū post mortē tūi hospitale possit hoc repetere: et videt qđ sic: qđ pacto est ei ius questū, et de dona que sub mō. l. quorū. ergo nō potuit per penitentiam istud ius tolli ad hoc facit qđ nō. ff. si cert. pet. l. certi codicis. §. si num mos. et §. si cert. pet. l. i. absentes. Et in contrariū videtur, qđ ius mo dus appositus facta relatione modi ad contractū, inducit cōtractū in nominatū. l. do vt des, sed in contractū in nominatū hoc locum pe tentia. ergo et hie licitū est detrahere, et penitere, hanc opio. tenet Bar. qđ donator simul cū donatario licitū est recedere ab isto con tractu, scdus in herede eius, per dicit. l. i. ff. de ser. ex pō. et argu ment. ff. de iure dot. l. si ego. §. si res. vbi dicitur qđ si ego cuiusdam ipō so trādi nomine future dotis fundū nō vt itatiz trācat dominū, sed de mī nup. secutis, et ego decēdo an nup. et interim heres meo adit hereditatē, et sit dominus illi: rei. qđ l. postea hie matrimonium, de iuris subtilitate maritus nō efficit dñs et tali cōtractu: qđ dñs repe rit apud meū heredē, a quo initio nō recedit, sed de equitate scdus est, fauore dotis. Unde heres meus compellitur ad consentiendū. Item

3 Ius filie questum facto pa tris, non potest per post facto ea nō cōsentiente mutari. h. d. et alius. pater maritauit filia. et dotē pro ea dedit: tunc tēpore de dote restitue da nihil cauit, postmodū et interuallo pater filie stipulatus est do tē sibi reddi, et ius hereditibus a genero. Et de dote restituit pater, et emancipauit filia. postea decessit maritus: nūc heres patris qđ non emancipauit, vel ipse p. qđ emancipauit, voluit repetere dotē, nūc ye ro de repetitione ad se pertinere, querit quid iuris: rēdo nūc in repe tēdo dotē potiorē esse: qđ p. ad initio nihil pacificente, ius eius per patrem ledi nō potest. h. d. Et cōtinuat ad l. p. cēdente hoc ordinē, dicit et in l. p. cēdenti qđ pater nudo pacto pacifici fūderet, hie qđ per stipulationē pacifici et interuallo. In ter. ibi, sub tpe. adē signifi cat qđ in tpe. p. non ex voluntate, nō cōtrario sensu voluntate filij patri non accōmodatā, nocere filie, et sic inter patrem et filia in potesta te cadit quidā cōsentis preiudicialis. Ibi, sol. a. vel qđ pater decessit: vel est emancipata. Et h. d. et bac. l. i. ius facto meo tertie p. one, que sita nō potest per eadē postea auferri, nisi ipsa cōsentiat, vos habetis hic tres gl. Prima ex pōndō ter. exp. hie. l. i. p. l. i. forma quādā opp. tertia gl. d. recitari per. q. d. Opp. a. videt qđ pater pos sit et interuallo stipulari sibi soli dote reddi, vñ videt ob. ff. sol. ma. tri. l. quorū. Sol. aut stipulat ante matrimonium et tractat, aut post, primo casu yz. secūdo casu non valet stipulatio in preiudicium filie: vt hie ita dicit. Et adodo quero rationē differētiā, potest hie duplex ratio assignari: quia ante matrimonium contractū non est p. pte dos. et ideo ius dotis est fortius: qđ tam est radicatum, scdā ra tio assignatur per ter. ff. de iure do. l. ad optinuum. §. i. dicitur cū ibi qđ ideo post sponsalia ante matrimonium pater hie plenū iudicem potest statuere: qđ in sua voluntate cōstitit nuptie, et potest penitere, et dissoluere sponsalia. Et Bar. qđ tū hodie iure canonico pater nō habet hāc po testatem: qđ etiā ante matrimonium post sponsalia de futuro nō p. sibi soli stipulari, hoc est valde vtile scire: qđ tēpore minoris duodecim annis huius per verba de presentia tū illud nō est vtile: sunt ipō salia: vt in c. i. de despo. impu. lib. yz. l. i. p. solalia sunt cōsummata, et exequenda debito tempore, tamen statim regule propheticę, siue impedite huius legis: que impedit stipulationem paternā. Et de nō ad tertia gl. et quero, qui sunt isti casus. In quibus filia sola agit, R. i. duo sunt casus: qđ ipsa sola hie plenū ius cum exercitio. l. casum mortis patris, et casus emancipationis filie: vt. ff. de rei pro. ac. l. i. §. vi deam. et duo sunt casus. In quibus ipsa hie exercitū actionis cōmu nis patris et filie, primus, qđ pater est turpis persona. scdus quādo pater absens, addit tertiū casum, quē habet. §. de col. an. qđ locū. Deum glo. colligit not. qđ pater non potest facere conditionem filie deteriorē. Et adodo quero, quid cōtra. vtrum filia possit facere cōditionē deteriorē patris: respon. gl. qđ nō. l. pacificēdo. Sed nunquid adulterando. dicit vt nō. §. de repa. l. cōsentia. Et quero, quid cōtra, nunquid possit facere meliorem conditionē filie, vel filia conditionē meliorem patris: respon. gl. remittit ad l. cum dos. ff. de pac. dot. et ff. de pac. l. i. heres §. filia. d. cū gl. colligit dicit nō videlicet qđ in dote quedam pacta nō valent, que ad ius referunt, et verba exponunt vt ponit ter. ff. de pac. do. l. i. pater. §. ex pactis. Illa cū pacti ad ius referri dicit, que ius dotis in se. et vel augēt illa aut dicantur ad factū referri, que apponunt circa pacta, quedā cōtrine seca. Et adodo restat hie examinare istud generale vtrum ius questū vel querendum tertio et facto meo, possit per mea penitentiam reuocari, et arguitur ad partē negatiuā qđ non. ff. de verb. ob. l. q. rome. §. §. l. i. utius. et ff. de ser. ex pō. l. questus. et de pac. l. i. cū fundā. et l. i. in cō trariū vt per. l. i. ff. de ser. ex pō. istud est vtile scire. Donec qđ dona est rem ticio, hoc pacto qđ post mortē pertineret ad hospitale mē ricordie: postea l. i. utius et ego sumus in concordia. qđ situd pactū ha beat ut nō facto. Et queritur vtrū post mortē tūi hospitale possit hoc repetere: et videt qđ sic: qđ pacto est ei ius questū, et de dona que sub mō. l. quorū. ergo nō potuit per penitentiam istud ius tolli ad hoc facit qđ nō. ff. si cert. pet. l. certi codicis. §. si num mos. et §. si cert. pet. l. i. absentes. Et in contrariū videtur, qđ ius mo dus appositus facta relatione modi ad contractū, inducit cōtractū in nominatū. l. do vt des, sed in contractū in nominatū hoc locum pe tentia. ergo et hie licitū est detrahere, et penitere, hanc opio. tenet Bar. qđ donator simul cū donatario licitū est recedere ab isto con tractu, scdus in herede eius, per dicit. l. i. ff. de ser. ex pō. et argu ment. ff. de iure dot. l. si ego. §. si res. vbi dicitur qđ si ego cuiusdam ipō so trādi nomine future dotis fundū nō vt itatiz trācat dominū, sed de mī nup. secutis, et ego decēdo an nup. et interim heres meo adit hereditatē, et sit dominus illi: rei. qđ l. postea hie matrimonium, de iuris subtilitate maritus nō efficit dñs et tali cōtractu: qđ dñs repe rit apud meū heredē, a quo initio nō recedit, sed de equitate scdus est, fauore dotis. Unde heres meus compellitur ad consentiendū. Item

4 Ius filie questum facto pa tris, non potest per post facto ea nō cōsentiente mutari. h. d. et alius. pater maritauit filia. et dotē pro ea dedit: tunc tēpore de dote restitue da nihil cauit, postmodū et interuallo pater filie stipulatus est do tē sibi reddi, et ius hereditibus a genero. Et de dote restituit pater, et emancipauit filia. postea decessit maritus: nūc heres patris qđ non emancipauit, vel ipse p. qđ emancipauit, voluit repetere dotē, nūc ye ro de repetitione ad se pertinere, querit quid iuris: rēdo nūc in repe tēdo dotē potiorē esse: qđ p. ad initio nihil pacificente, ius eius per patrem ledi nō potest. h. d. Et cōtinuat ad l. p. cēdente hoc ordinē, dicit et in l. p. cēdenti qđ pater nudo pacto pacifici fūderet, hie qđ per stipulationē pacifici et interuallo. In ter. ibi, sub tpe. adē signifi cat qđ in tpe. p. non ex voluntate, nō cōtrario sensu voluntate filij patri non accōmodatā, nocere filie, et sic inter patrem et filia in potesta te cadit quidā cōsentis preiudicialis. Ibi, sol. a. vel qđ pater decessit: vel est emancipata. Et h. d. et bac. l. i. ius facto meo tertie p. one, que sita nō potest per eadē postea auferri, nisi ipsa cōsentiat, vos habetis hic tres gl. Prima ex pōndō ter. exp. hie. l. i. p. l. i. forma quādā opp. tertia gl. d. recitari per. q. d. Opp. a. videt qđ pater pos sit et interuallo stipulari sibi soli dote reddi, vñ videt ob. ff. sol. ma. tri. l. quorū. Sol. aut stipulat ante matrimonium et tractat, aut post, primo casu yz. secūdo casu non valet stipulatio in preiudicium filie: vt hie ita dicit. Et adodo quero rationē differētiā, potest hie duplex ratio assignari: quia ante matrimonium contractū non est p. pte dos. et ideo ius dotis est fortius: qđ tam est radicatum, scdā ra tio assignatur per ter. ff. de iure do. l. ad optinuum. §. i. dicitur cū ibi qđ ideo post sponsalia ante matrimonium pater hie plenū iudicem potest statuere: qđ in sua voluntate cōstitit nuptie, et potest penitere, et dissoluere sponsalia. Et Bar. qđ tū hodie iure canonico pater nō habet hāc po testatem: qđ etiā ante matrimonium post sponsalia de futuro nō p. sibi soli stipulari, hoc est valde vtile scire: qđ tēpore minoris duodecim annis huius per verba de presentia tū illud nō est vtile: sunt ipō salia: vt in c. i. de despo. impu. lib. yz. l. i. p. solalia sunt cōsummata, et exequenda debito tempore, tamen statim regule propheticę, siue impedite huius legis: que impedit stipulationem paternā. Et de nō ad tertia gl. et quero, qui sunt isti casus. In quibus filia sola agit, R. i. duo sunt casus: qđ ipsa sola hie plenū ius cum exercitio. l. casum mortis patris, et casus emancipationis filie: vt. ff. de rei pro. ac. l. i. §. vi deam. et duo sunt casus. In quibus ipsa hie exercitū actionis cōmu nis patris et filie, primus, qđ pater est turpis persona. scdus quādo pater absens, addit tertiū casum, quē habet. §. de col. an. qđ locū. Deum glo. colligit not. qđ pater non potest facere conditionem filie deteriorē. Et adodo quero, quid cōtra. vtrum filia possit facere cōditionē deteriorē patris: respon. gl. qđ nō. l. pacificēdo. Sed nunquid adulterando. dicit vt nō. §. de repa. l. cōsentia. Et quero, quid cōtra, nunquid possit facere meliorem conditionē filie, vel filia conditionē meliorem patris: respon. gl. remittit ad l. cum dos. ff. de pac. dot. et ff. de pac. l. i. heres §. filia. d. cū gl. colligit dicit nō videlicet qđ in dote quedam pacta nō valent, que ad ius referunt, et verba exponunt vt ponit ter. ff. de pac. do. l. i. pater. §. ex pactis. Illa cū pacti ad ius referri dicit, que ius dotis in se. et vel augēt illa aut dicantur ad factū referri, que apponunt circa pacta, quedā cōtrine seca. Et adodo restat hie examinare istud generale vtrum ius questū vel querendum tertio et facto meo, possit per mea penitentiam reuocari, et arguitur ad partē negatiuā qđ non. ff. de verb. ob. l. q. rome. §. §. l. i. utius. et ff. de ser. ex pō. l. questus. et de pac. l. i. cū fundā. et l. i. in cō trariū vt per. l. i. ff. de ser. ex pō. istud est vtile scire. Donec qđ dona est rem ticio, hoc pacto qđ post mortē pertineret ad hospitale mē ricordie: postea l. i. utius et ego sumus in concordia. qđ situd pactū ha beat ut nō facto. Et queritur vtrū post mortē tūi hospitale possit hoc repetere: et videt qđ sic: qđ pacto est ei ius questū, et de dona que sub mō. l. quorū. ergo nō potuit per penitentiam istud ius tolli ad hoc facit qđ nō. ff. si cert. pet. l. certi codicis. §. si num mos. et §. si cert. pet. l. i. absentes. Et in contrariū videtur, qđ ius mo dus appositus facta relatione modi ad contractū, inducit cōtractū in nominatū. l. do vt des, sed in contractū in nominatū hoc locum pe tentia. ergo et hie licitū est detrahere, et penitere, hanc opio. tenet Bar. qđ donator simul cū donatario licitū est recedere ab isto con tractu, scdus in herede eius, per dicit. l. i. ff. de ser. ex pō. et argu ment. ff. de iure dot. l. si ego. §. si res. vbi dicitur qđ si ego cuiusdam ipō so trādi nomine future dotis fundū nō vt itatiz trācat dominū, sed de mī nup. secutis, et ego decēdo an nup. et interim heres meo adit hereditatē, et sit dominus illi: rei. qđ l. postea hie matrimonium, de iuris subtilitate maritus nō efficit dñs et tali cōtractu: qđ dñs repe rit apud meū heredē, a quo initio nō recedit, sed de equitate scdus est, fauore dotis. Unde heres meus compellitur ad consentiendū. Item

5 Ius filie questum facto pa tris, non potest per post facto ea nō cōsentiente mutari. h. d. et alius. pater maritauit filia. et dotē pro ea dedit: tunc tēpore de dote restitue da nihil cauit, postmodū et interuallo pater filie stipulatus est do tē sibi reddi, et ius hereditibus a genero. Et de dote restituit pater, et emancipauit filia. postea decessit maritus: nūc heres patris qđ non emancipauit, vel ipse p. qđ emancipauit, voluit repetere dotē, nūc ye ro de repetitione ad se pertinere, querit quid iuris: rēdo nūc in repe tēdo dotē potiorē esse: qđ p. ad initio nihil pacificente, ius eius per patrem ledi nō potest. h. d. Et cōtinuat ad l. p. cēdente hoc ordinē, dicit et in l. p. cēdenti qđ pater nudo pacto pacifici fūderet, hie qđ per stipulationē pacifici et interuallo. In ter. ibi, sub tpe. adē signifi cat qđ in tpe. p. non ex voluntate, nō cōtrario sensu voluntate filij patri non accōmodatā, nocere filie, et sic inter patrem et filia in potesta te cadit quidā cōsentis preiudicialis. Ibi, sol. a. vel qđ pater decessit: vel est emancipata. Et h. d. et bac. l. i. ius facto meo tertie p. one, que sita nō potest per eadē postea auferri, nisi ipsa cōsentiat, vos habetis hic tres gl. Prima ex pōndō ter. exp. hie. l. i. p. l. i. forma quādā opp. tertia gl. d. recitari per. q. d. Opp. a. videt qđ pater pos sit et interuallo stipulari sibi soli dote reddi, vñ videt ob. ff. sol. ma. tri. l. quorū. Sol. aut stipulat ante matrimonium et tractat, aut post, primo casu yz. secūdo casu non valet stipulatio in preiudicium filie: vt hie ita dicit. Et adodo quero rationē differētiā, potest hie duplex ratio assignari: quia ante matrimonium contractū non est p. pte dos. et ideo ius dotis est fortius: qđ tam est radicatum, scdā ra tio assignatur per ter. ff. de iure do. l. ad optinuum. §. i. dicitur cū ibi qđ ideo post sponsalia ante matrimonium pater hie plenū iudicem potest statuere: qđ in sua voluntate cōstitit nuptie, et potest penitere, et dissoluere sponsalia. Et Bar. qđ tū hodie iure canonico pater nō habet hāc po testatem: qđ etiā ante matrimonium post sponsalia de futuro nō p. sibi soli stipulari, hoc est valde vtile scire: qđ tēpore minoris duodecim annis huius per verba de presentia tū illud nō est vtile: sunt ipō salia: vt in c. i. de despo. impu. lib. yz. l. i. p. solalia sunt cōsummata, et exequenda debito tempore, tamen statim regule propheticę, siue impedite huius legis: que impedit stipulationem paternā. Et de nō ad tertia gl. et quero, qui sunt isti casus. In quibus filia sola agit, R. i. duo sunt casus: qđ ipsa sola hie plenū ius cum exercitio. l. casum mortis patris, et casus emancipationis filie: vt. ff. de rei pro. ac. l. i. §. vi deam. et duo sunt casus. In quibus ipsa hie exercitū actionis cōmu nis patris et filie, primus, qđ pater est turpis persona. scdus quādo pater absens, addit tertiū casum, quē habet. §. de col. an. qđ locū. Deum glo. colligit not. qđ pater non potest facere conditionem filie deteriorē. Et adodo quero, quid cōtra. vtrum filia possit facere cōditionē deteriorē patris: respon. gl. qđ nō. l. pacificēdo. Sed nunquid adulterando. dicit vt nō. §. de repa. l. cōsentia. Et quero, quid cōtra, nunquid possit facere meliorem conditionē filie, vel filia conditionē meliorem patris: respon. gl. remittit ad l. cum dos. ff. de pac. dot. et ff. de pac. l. i. heres §. filia. d. cū gl. colligit dicit nō videlicet qđ in dote quedam pacta nō valent, que ad ius referunt, et verba exponunt vt ponit ter. ff. de pac. do. l. i. pater. §. ex pactis. Illa cū pacti ad ius referri dicit, que ius dotis in se. et vel augēt illa aut dicantur ad factū referri, que apponunt circa pacta, quedā cōtrine seca. Et adodo restat hie examinare istud generale vtrum ius questū vel querendum tertio et facto meo, possit per mea penitentiam reuocari, et arguitur ad partē negatiuā qđ non. ff. de verb. ob. l. q. rome. §. §. l. i. utius. et ff. de ser. ex pō. l. questus. et de pac. l. i. cū fundā. et l. i. in cō trariū vt per. l. i. ff. de ser. ex pō. istud est vtile scire. Donec qđ dona est rem ticio, hoc pacto qđ post mortē pertineret ad hospitale mē ricordie: postea l. i. utius et ego sumus in concordia. qđ situd pactū ha beat ut nō facto. Et queritur vtrū post mortē tūi hospitale possit hoc repetere: et videt qđ sic: qđ pacto est ei ius questū, et de dona que sub mō. l. quorū. ergo nō potuit per penitentiam istud ius tolli ad hoc facit qđ nō. ff. si cert. pet. l. certi codicis. §. si num mos. et §. si cert. pet. l. i. absentes. Et in contrariū videtur, qđ ius mo dus appositus facta relatione modi ad contractū, inducit cōtractū in nominatū. l. do vt des, sed in contractū in nominatū hoc locum pe tentia. ergo et hie licitū est detrahere, et penitere, hanc opio. tenet Bar. qđ donator simul cū donatario licitū est recedere ab isto con tractu, scdus in herede eius, per dicit. l. i. ff. de ser. ex pō. et argu ment. ff. de iure dot. l. si ego. §. si res. vbi dicitur qđ si ego cuiusdam ipō so trādi nomine future dotis fundū nō vt itatiz trācat dominū, sed de mī nup. secutis, et ego decēdo an nup. et interim heres meo adit hereditatē, et sit dominus illi: rei. qđ l. postea hie matrimonium, de iuris subtilitate maritus nō efficit dñs et tali cōtractu: qđ dñs repe rit apud meū heredē, a quo initio nō recedit, sed de equitate scdus est, fauore dotis. Unde heres meus compellitur ad consentiendū. Item

6 Ius filie questum facto pa tris, non potest per post facto ea nō cōsentiente mutari. h. d. et alius. pater maritauit filia. et dotē pro ea dedit: tunc tēpore de dote restitue da nihil cauit, postmodū et interuallo pater filie stipulatus est do tē sibi reddi, et ius hereditibus a genero. Et de dote restituit pater, et emancipauit filia. postea decessit maritus: nūc heres patris qđ non emancipauit, vel ipse p. qđ emancipauit, voluit repetere dotē, nūc ye ro de repetitione ad se pertinere, querit quid iuris: rēdo nūc in repe tēdo dotē potiorē esse: qđ p. ad initio nihil pacificente, ius eius per patrem ledi nō potest. h. d. Et cōtinuat ad l. p. cēdente hoc ordinē, dicit et in l. p. cēdenti qđ pater nudo pacto pacifici fūderet, hie qđ per stipulationē pacifici et interuallo. In ter. ibi, sub tpe. adē signifi cat qđ in tpe. p. non ex voluntate, nō cōtrario sensu voluntate filij patri non accōmodatā, nocere filie, et sic inter patrem et filia in potesta te cadit quidā cōsentis preiudicialis. Ibi, sol. a. vel qđ pater decessit: vel est emancipata. Et h. d. et bac. l. i. ius facto meo tertie p. one, que sita nō potest per eadē postea auferri, nisi ipsa cōsentiat, vos habetis hic tres gl. Prima ex pōndō ter. exp. hie. l. i. p. l. i. forma quādā opp. tertia gl. d. recitari per. q. d. Opp. a. videt qđ pater pos sit et interuallo stipulari sibi soli dote reddi, vñ videt ob. ff. sol. ma. tri. l. quorū. Sol. aut stipulat ante matrimonium et tractat, aut post, primo casu yz. secūdo casu non valet stipulatio in preiudicium filie: vt hie ita dicit. Et adodo quero rationē differētiā, potest hie duplex ratio assignari: quia ante matrimonium contractū non est p. pte dos. et ideo ius dotis est fortius: qđ tam est radicatum, scdā ra tio assignatur per ter.

Itē etiam eo inuito transiit dominium. si nō sit
consentire. h. d. nō sit ter. ¶ Et hoc apparet
q heres penitere nō pōt. Sz certe ille ter. est
magis contra Bart. in eo qd dicit in herede.
nam si ibi est speciale fauore dotis. ergo in cō
trariū est ius regulare. vñ in questione pposi
ta de hospitali. videtur q etia heres donato
ris vna cū donatario possit illius pacti penite
re. illi modū reuocare. ita q mortuo dona
tario. res nō deferat ad hospitale. Aduerte.
gl. que est in. l. iij. de ser. epor. tradit istā doctri
nā. q aut sumus in cōtractu nominato. vel in
nominato. vestito coherentia cōtractus nomi
nati. z nō habet locū penitētia in p̄iudiciū
tertiū. aut sumus in cōtractu innominato. z ha
bet locū penitētia. Cū tibi. glo. loquitur de
penitētia vñtus. nō de penitētia vñtusq cō
trahētia. z ideo in q. Bar. dicit q vñtus
receptus. q. d. nō pōt. pura notari. vel etiam
ipse donatarius. q etia ipsum tunc hospitale
intelligeret cōtrahere per ministerium. fuit
necessario lequeretur q inuito. eo nō haberet
locū penitētia in sui p̄iudiciū. vt. ff. de ra.
ba. l. bono. Sed qñ nō intercessit aliquis tā
quā minister hospitalis. sz pactum fuit appo
situm gratta ipsoz cōtrahentium principaliter.
tunc possent penitere de cōmuni cōsensu.
¶ In Bar. cōtra est. qñ facit. ff. de iure dor. l. pro
fecit. q. si quis certam. z vide. ff. de edil. ed. l.
cū autem. q. Item vide not. in. l. illud. §. de la.
san. eccl. ¶ Et considera etia q qñ iste tertius
est in potestate p̄iudicantis. ita q p̄iudican
do sibi relatiue refutat p̄iudicantis effectū
in ipso p̄iudicante. tunc a tali p̄iudice potest
recedere. vt si dominus p̄iudicat seruo suo. vel
pater filio in potestate. arg. in. l. i. §. si ser. et. ff.
autē nō refutat ista relatiua p̄iudicio in suam
personam. tunc habent locum illa que nō supe
rius. Bal.

Sensus. quod modis dicitur.

Equitas est illa que dicitur sensum potius

quam verba inspicit.

Sensus magis est spectandus. quam verba.

Statutum in principali. videtur tacite statu

tum in augmento.

Statutum p̄iudicatum dicitur q banniti non

possunt habitare in ciuitate p̄iudic. nec in to

cius districtu. an possunt habitare in castro

Leudinarie. qd post statutum conditum p̄iudic

duani acquiescunt.

Doctor quidam conductus est a ciuitate pro

cerio salario. doctor ille postea recessit de illa

ciuitate. z mansit pluribus annis. iterum re

uersus est ad ciuitatem. an intelligitur

repetitum idem salarium.

¶ Et octaua.

Verba trahuntur ad

intellectū. z dispositi

tum in principali. in augmento in

telligitur tacite repetitum. etia in

obligatione verbal. h. d. dicitur in duas ptes.

scdā ibi. cui cōsequens. ¶ Causa. Mater tem

potē quo dabit dotē pro filia. cōuenit vt solu

matrimo. morte filie dos sen res dotales ip̄as

matre lequerentur. vel ad le pertineret. demā

eritit casus. quia filia decessit in matrimonio.

mō ista mater vult repetere dotē a viro. queri

tur nūquid possit. dicitur q nō. qz ap̄er

ta natura verborū nō colligitur aliqua p̄mis

sio facta matri de restitutiōe. imperator deter

minat cōtrariū. debemus inspicere sensum

verborū. z hoc dicitur equitas. hoc primo. Sed

ponamus q ista mater postea cepit istā dotē.

nec repetit simile pactū. nūquid in isto augmē

to est quæstia actio filie. vel matris. rñd. qd idē

pactū tacitum intelligit repetitū. nam qd in

ris est de antecedenti dotē principaliter cōsti

tuta. idē cōueniendū est de augmēto qd venit in

cōsequentiā. h. d. ¶ In ter. ibi. lequerentur.

vel ad le pertineret. ista verba nō dirigebatur

in aliquā personā. ideo nō videbatur cōstine
re personalem obligationē. Sz cōtrarium est
verū. q potius spectamus sensum q verba. z
facit. §. de dona. ante nup. l. i. cū ante. ¶ Et
adde qd sensus. tribus modis dicit. primo. di
cit sensus. id est voluntas. vt hic. que attēditur
in cōtractibus z vñtis voluntatibus. secūdo
modo dicit sensus. l. rō. que attenditur in legibz
ff. de epu. tuto. l. scire oportet. §. aliud. ver. §. z
si marime. z de re mil. l. milites. Tertio mō dē
sensus. id est euatiō absurditatis. Et hoc mo
do sumitur in rescriptis. etia si rescriptum sit
per modū p̄iudicis. vt. l. ex facto in p̄iudic. de
vul. z nup. z. §. de eman. lib. l. nec annis. ¶ Ibi.
er stipulatu. et tito verbo sumpsit vñtis. ver
bi summatū z hucusqz thema sumptū er con
tracto. Ibi. videtur. nō notat fictionē. sed ver
bū debita z sanā interpretatiōē. ¶ Ibi. equis
simum. nō. qd equitas est illa que dicitur
sensum potius q verba inspicit. Ibi. cū consē
quens est supra posuit principale conclusionē
sue antecēdēs. nōc ponit cōclusionē secundam.
quā dialectici appellant corollariū. ¶ Ibi. a
dem actione. l. p̄e. numero. q actio de dote
est vñtis. rñd. facit. ff. de p̄i. heredi. l. Itē ve
nit. §. fructus. ibi. repetat. l. per mari. vñtis
te pactū. vel stipulationis. sz quid si ex ista filia
remanerunt filii. dic vt nō. §. sol. ma. l. dos a p̄.
¶ Ibi. si sensus magis q verba esse spectā
dū. ff. de adimen. lega. l. iij. §. cōditio. z insti.
de leg. in p̄i. nā habito sensu. habemus finē.
sue finale intentionē. z habito fine. nō cura
mus de modo sue qualitate verborū. z istud
est verum. nō de cōsensu cōstat per legis inter
pretatiōē. siue per naturalem rationem. vel
per equitatis suggestiōē. vel per aliquā indi
cia. ita intelligitur materia. dam tñ iste sen
sus possit aliquo modo ex verbis cōcipi. vt. ff.
de libe. z posthūmis. l. gallus. §. i. z. ff. de vñtis.
lega. l. i. alij dīc vt ibi facit extra de verborū
significatiōe. c. intelligit. rñd. i. q. d. alij dīc
chion. ¶ Secūdo nō. q illud quod est statu
tum in principali. tacite intelligitur statutū in
augmento. q tacite intelligitur repetitum. Sed
contra hoc oppo. nā litera dicit hic q nos lu
mus in stipulatiōe. sed stipulatio requirit ex
pressionē verborum. ergo nō sufficit tacitus
intellectus. vt. ff. de verborum obligatiō. l. quē
quid astringende. Item stipulationes nō de
bent cōtrahi vt ibi patet. Timore huius cōtra
rñ. dicit Joan. q lex nostra intelligitur quādo
augmentū fuit deductum incontinenti in pa
ctū. vnde ex cōuentione partū stipulatio por
rigitur ad illud gl. dicit q nō curamus vñtis
in cōtinenti. vel ex intervallo. vt. ff. de pac. do. l.
Inter locerū. §. cum inter patrem. z. §. de don.
ante nup. l. i. cōstante. nō obit cōtrarium. qz sz
in stipulatione regant verba. tñ in eo q venit
p quādam p̄iudic. sufficit id qd dispositū est in
principali. z sic nō ob. ¶ Sed hoc op. q id
qd in p̄cedētibz dīc. nō vñtis repetitū in sequē
tibz. er intervallo. vt. nō. §. de vñtis. l. p̄i. rñd.
ne. §. rñd. id ē verū. vbi id q ex intervallo. respō
dat sū p̄iudic. sicut est augmētū. vt. ff. q est
nō. ¶ Quero. de q augmēto loquitur hic. dñt q
dam q loquit de augmēto accessionū. siue fru
ctū. vnde qñ fructū augēt dotē stipulatio do
tis erit dñt etia ad fructus. alij dñt q loquit
in augmēto ad fructū. alij dñt q loquit de ang
mēto etia nō p modū accessionū ad rē dotale.
sz ad ipsum statum dotis. vt q p̄iudic. dos fuit
i mille. postea fuerit quqz cētū augmētū. vñtis
que opt. simul facta. est vera. ¶ Et ista. l. i. dicit
i arg. qd quādā nō. q dicitur statutū p̄iudic
q banniti p̄iudic. an nō possent morari p̄iudic
vel cō districtu. sub certa pena. z tpe q fuit fa
ctū tale statutū. castro Leudinarie nō erat de
districtu p̄iudic. postea p̄iudic. istud cas
trum acquisuerūt. querebatur vñtis banniti
p̄iudic. possint morari in castro Leudinarie. Et

Adde q sensus

no. q sensus dicit

tribus modis. et

quot modis dica

tur plenius. vide

Sal. in rub. §. de

pac. z in. l. i. eo. tit.

And. Barba.

Sensum. vide

Paul. cre. z Bar.

in. l. i. vñtis. §. de

deicō. in vlt. col. r

hic plene per Ja.

de belut.

Sed contra. nō.

limitatione ad re

gula. que vult qd

pactū factū i p̄e

cedentibus. nō in

telligit repetitū

si sequentiū. ais

solut Bal. in. l. p

retentionem. hic

allegata. z vide

Bal. hic in. l. i.

In ar. vide nō.

per Bar. in. l. i. cō

uenerit. hic alleg.

z que nō. Bal. i.

electos populos.

§. de summa trin.

z fide cath. z cum

Bald. hic tranfit

Det. de Zincha.

in. c. canonum sta

tuta. verfic. iura

effectum. exten

nam. de constit. z

vide nō. in. c. equa

circa. extra de p̄i

ut. in. c. quanto.

extra de censibz.

¶ Rapba. l. i. er to

to. in p̄i. nō. de le

gat. i. remittit se

ad not. per Lyn.

hic.

Adde quod

not. in apostil. ad

Bartol. in. l. i. in

verficū. per omē

nia. post Bar. l. i.

ff. de lega. primo.

¶ Celsus.

Etiam.

Intellectū. z dispositi

tum in principali. in augmento in

telligitur tacite repetitum. etia in

obligatione verbal. h. d. dicitur in duas ptes.

scdā ibi. cui cōsequens. ¶ Causa. Mater tem

potē quo dabit dotē pro filia. cōuenit vt solu

matrimo. morte filie dos sen res dotales ip̄as

matre lequerentur. vel ad le pertineret. demā

eritit casus. quia filia decessit in matrimonio.

mō ista mater vult repetere dotē a viro. queri

tur nūquid possit. dicitur q nō. qz ap̄er

ta natura verborū nō colligitur aliqua p̄mis

sio facta matri de restitutiōe. imperator deter

minat cōtrariū. debemus inspicere sensum

verborū. z hoc dicitur equitas. hoc primo. Sed

ponamus q ista mater postea cepit istā dotē.

nec repetit simile pactū. nūquid in isto augmē

to est quæstia actio filie. vel matris. rñd. qd idē

pactū tacitum intelligit repetitū. nam qd in

ris est de antecedenti dotē principaliter cōsti

tuta. idē cōueniendū est de augmēto qd venit in

cōsequentiā. h. d. ¶ In ter. ibi. lequerentur.

vel ad le pertineret. ista verba nō dirigebatur

in aliquā personā. ideo nō videbatur cōstine

re personalem obligationē. Sz cōtrarium est

verū. q potius spectamus sensum q verba. z

facit. §. de dona. ante nup. l. i. cū ante. ¶ Et

adde qd sensus. tribus modis dicit. primo. di

cit sensus. id est voluntas. vt hic. que attēditur

in cōtractibus z vñtis voluntatibus. secūdo

modo dicit sensus. l. rō. que attenditur in legibz

ff. de epu. tuto. l. scire oportet. §. aliud. ver. §. z

si marime. z de re mil. l. milites. Tertio mō dē

sensus. id est euatiō absurditatis. Et hoc mo

do sumitur in rescriptis. etia si rescriptum sit

per modū p̄iudicis. vt. l. ex facto in p̄iudic. de

vul. z nup. z. §. de eman. lib. l. nec annis. ¶ Ibi.

er stipulatu. et tito verbo sumpsit vñtis. ver

bi summatū z hucusqz thema sumptū er con

tracto. Ibi. videtur. nō notat fictionē. sed ver

bū debita z sanā interpretatiōē. ¶ Ibi. equis

simum. nō. qd equitas est illa que dicitur

sensum potius q verba inspicit. Ibi. cū consē

quens est supra posuit principale conclusionē

sue antecēdēs. nōc ponit cōclusionē secundam.

quā dialectici appellant corollariū. ¶ Ibi. a

dem actione. l. p̄e. numero. q actio de dote

est vñtis. rñd. facit. ff. de p̄i. heredi. l. Itē ve

nit. §. fructus. ibi. repetat. l. per mari. vñtis

te pactū. vel stipulationis. sz quid si ex ista filia

remanerunt filii. dic vt nō. §. sol. ma. l. dos a p̄.

¶ Ibi. si sensus magis q verba esse spectā

dū. ff. de adimen. lega. l. iij. §. cōditio. z insti.

de leg. in p̄i. nā habito sensu. habemus finē.

sue finale intentionē. z habito fine. nō cura

mus de modo sue qualitate verborū. z istud

est verum. nō de cōsensu cōstat per legis inter

pretatiōē. siue per naturalem rationem. vel

per equitatis suggestiōē. vel per aliquā indi

cia. ita intelligitur materia. dam tñ iste sen

sus possit aliquo modo ex verbis cōcipi. vt. ff.

de libe. z posthūmis. l. gallus. §. i. z. ff. de vñtis.

lega. l. i. alij dīc vt ibi facit extra de verborū

significatiōe. c. intelligit. rñd. i. q. d. alij dīc

chion. ¶ Secūdo nō. q illud quod est statu

tum in principali. tacite intelligitur statutū in

augmento. q tacite intelligitur repetitum. Sed

contra hoc oppo. nā litera dicit hic q nos lu

mus in stipulatiōe. sed stipulatio requirit ex

pressionē verborum. ergo nō sufficit tacitus

intellectus. vt. ff. de verborum obligatiō. l. quē

quid astringende. Item stipulationes nō de

bent cōtrahi vt ibi patet. Timore huius cōtra

rñ. dicit Joan. q lex nostra intelligitur quādo

augmentū fuit deductum incontinenti in pa

ctū. vnde ex cōuentione partū stipulatio por

rigitur ad illud gl. dicit q nō curamus vñtis

in cōtinenti. vel ex intervallo. vt. ff. de pac. do. l.

Inter locerū. §. cum inter patrem. z. §. de don.

ante nup. l. i. cōstante. nō obit cōtrarium. qz sz

in stipulatione regant verba. tñ in eo q venit

p quādam p̄iudic. sufficit id qd dispositū est in

principali. z sic nō ob. ¶ Sed hoc op. q id

qd in p̄cedētibz dīc. nō vñtis repetitū in sequē

tibz. er intervallo. vt. nō. §. de vñtis. l. p̄i. rñd.

ne. §. rñd. id ē verū. vbi id q ex intervallo. respō

dat sū p̄iudic. sicut est augmētū. vt. ff. q est

nō. ¶ Quero. de q augmēto loquitur hic. dñt q

dam q loquit de augmēto accessionū. siue fru

ctū. vnde qñ fructū augēt dotē stipulatio do

tis erit dñt etia ad fructus. alij dñt q loquit

in augmēto ad fructū. alij dñt q loquit de ang

mēto etia nō p modū accessionū ad rē dotale.

sz ad ipsum statum dotis. vt q p̄iudic. dos fuit

De neq; mater pro filia.

cum hic sint duo contractus, quorum unus alii celeriter est fecutus, et in eum transusus, utriusque debet solui due gabella. suppositio statuto, dicente qd de quolibet contractu debeant solui gabella. respon. nō qd quoties alter contractus occurrat, pro vno tantum gabella soluit. ar. si de do. inter vir. et vxo. l. i. §. sciendi. C. itē qd isti duo contractus tendit ad vnu finē. et quoties vno ppter vnu, vtrūq; tñ est vnu. ff. ad l. aquil. l. illud. §. si. Et similiter dico qd statuto debeat intelli gi de qd contractibus pluribus separatim, nō de antecedē et cōsequenti, qd est consequens ex prima intentione contrahentium, nec de principi ali et accessorio: putade tractu principali et hypotheca, vel iudicis foris: totum hoc structum censetur vnum et idem. arg. ff. eo. l. pro fecit. §. si pater. et §. sed si pater.

C. l. ex vndecima.

De his. Si res dotalis vi auferatur, marito querit actio. h. d. nō qd actio furti, vel vi bono rito. et est ratio: qd est dominus talis rei. v. s. de rei v. d. l. docet. idē et eas in actioe legis aquilae, si fundus in dote datus est, et in eo fundo dotali alius de diti dāni. et gñaliter omnes actiones qd veniunt in cōsequētā dominij, dantur viro. de actionibus autē que veniunt de euctione dñij, siue rei dotalis euectio contra virū cōtate matrimonij: vide vt. ff. de euect. l. pater filie. §. bi. de his loquitur mulieri interrogati an actio competat sibi, an marito. et dicit qd marito.

1. Simpliciter quod sit, censetur fieri nomine proprio.
2. Actio non queritur viro, sed contra maritum.
3. Res empti ex pecunia dotalis, non dicitur dotalis.

C. l. ex duodecima.

Pecunia. Res empti ex pecunia dotalis, nō est dotalis, et ex tali emptione mulieri nō querit actio. Et id si dōs est in casu rescuturio nō mulier pecunia repetit, nō ad agit. h. d. C. casus. Berta. d. d. titio in dote, ex qua pecunia titius, emitt fundum, qui forte nondū est traditus est, tandē soluit et matrimonium, ista ber ta vult agere actioe ex empto ptra veditioē vt tradat fundū empti ex dotali pecunia querit virū possit. rñ. qd nō qd cū res emittur ex pecunia dotali, nec ipsa, nec actio ad ipsam rē est dotalis. et id cōcludit qd ista quantitas est repetenda, nō res empti, et si de ista quantitate est restituta certa portio, petitiū et restitutiū est restitutiū, nisi sit trās acta. h. d. C. in ter. §. bi. dotali. data in dote. nā post qd data est, nō proprie dicitur dotalis, s. simpliciter mariti, qd apparet qd maritū nō est obligatus ad illā quantitatē in specie, s. ad tantundē in genere: et ff. de res in dote. §. bi. coparatus. l. nomine proprio. vel simpliciter: quē temp qd simpliciter sit nomine proprio fieri vi, siue actioe siue passioe. ff. de verb. ob. l. si ita stipulat. §. h. de p. §. si qd gerit duplex officio, et nō sub accidentale, qd simpliciter facit, vt facere sub naturali officio, et nō sub accidentali. ibi, trālegit qd trāfectio repellere peti tiōe residui, et sup dote vt. §. bi. ad treb. l. luc. §. si. §. bi. residui. C. de res. ff. de leg. §. si. l. solidi. in prin. C. itē qd qd ex tractu mariti vxo nō querit actio, et istud nō est dubiū, qd maritus cōtraxit et nō mine proprio vt. §. bi. §. itē nōle vxo: nā tūc nō querit actio per sonalis siue cessione, iura regulā. ff. de acq. pos. l. possessio quocq. §. et si possessio. §. si interuenisset traditio, quereret dñus. vt. ff. de dona. l. l. ap. Sol. d. §. qd ibi loquitur iactu celebrato ab ascēdēte, hic i cō tractu celebrato a marito, siue affine, qd nō. et adde. l. debitor. §. si ad tre. nā id qd gl. d. de ascēdēte, est speciale in dote. Quid ecōtra si de scēdēns stipuletur dote ascēdēti, utrius acquirat et siue cessidit: vi ci ter. qd nō. ff. de pa. do. l. inter socerū. §. filia. vbi oīno vide. T. Sedo nō est dotalis, nisi inter vir. et vxo. cōuenierit: qd pmutari pecunia in re: vt de iure do. l. ita cōstare. et l. si ecōuersio res pōt permutari in pecuniā. ff. de l. si ex lapidicinis. ita d. gl. hic not. C. itē regula predicta fallit, vxo est minor. et ex pte et habere rē loco pecuniar: hoc fauore minoris etatis, ita et d. gl. qd d. vt. §. de rei v. l. si. §. si pponis. C. itē fallit, si vir alius nō est solūdo. ar. ff. de do. inter vir. et vxo. l. vxo marito. et ita nō. ff. sol. matr. l. si cū dote. §. vbi t. ff. de. l. ex. et adde qd nō. §. de fide instr. l. scriptura. l. qm in eo dem instrumento emunt vir et vxo. quid iuris. ff. de. vt sol. not. Tene menti. et vide. §. de do. inter vir. et vxo. l. si filij tui.

1. Filij et filia non tenentur matrem dotare.

C. l. ex decimatercia.

Samatre. Mater nō pōt dare res filiorū p actioe nē euctionis si fuit scēdē, nisi pacu vel stipula tio intercesserit de euectioe pītada. h. d. C. casus. l. i. p. p.

De iure dotum.

192

- a. Illa lex etia dicit, no. quando quis gerit duplex officij, naturale et accidentale. in dubio videtur gerere naturale, qd est no. dignum, vide que no. dicit Bal. in l. qui habet ff. de tute. l. i. d. Barba.
- b. Actio siue cessione. Vide in l. stipulatio illa. §. si stipuler. ff. de ver bo. oblig. per doc.

titio berta. ex quo suscepit filios: itāde decessit maritū. et qd ista berta erat inueniens, sedo viro nupit. et ei tradidit in dote res filiorū, querit vtrū potuerit: rñ. qd nō nec maritus agit de euctione si fuit scēdē. nisi sibi fuerit pmissa cui et. h. d. et tene menti ista. Lad id qd de facto cōtingit, qd mulieres que remanēt vidue, mari tant se, et filia remanentem ex pmo marito in eadē domo, puta mater nobis titio, et filia eius filio tñ: tradidit omnia bona in dote, nihil potest attētare, vel in dote cōstituire in prin e dicit filie, vt. §. bi. C. itē qua lege aperte colli gitur, qd filius et filia nō tenentur matrē dota re, nā si tenerent, mater exstēs in administra tione, posset sibi solueret: vt. ff. de cōtrahē. emp. l. hñtulas. §. fundum. In ter. §. bi. nullam. no. con tractū ex quo sus non queritur, nullam firmi tate habere, nec in dñi translatione, nec in eui cionis succedanea actioe. §. bi. pollicitatio. l. i. pactum, qd restituit coherencia traditionis. C. Opp. et videtur qd agatur vtili ex empto de euctione: vt. l. si. §. eo. Solu. ibi fuit estimata res, hic non. et dicit vt. §. bi.

1. Pater naturalis, sicut tenetur alere filiam naturalem, ita tenetur eam dotare, vsq; ad condignam quantitatem, ex qua possit alimēntari.
2. Mater iudea, si filia eius efficiatur christiana tenetur eam dotare, et alimēntare.
3. Statuto canonicū quod filia dotata a patre nō habeat regressum ad bona paterna, pater do tatus filia de bonis matris: an habeat regres sum ad paterna bona.

C. l. ex decimaquarta.

Mater pro filia. Mot. l. i. loquitur primo i matre, sedo in patre. scdō ibi, neq; mater non cogit dotare filia nisi ex rōnabili causa, et nisi ex causis expressis in iure. C. itē pater ex bonis vxo: siue nō pōt dotare filia eōdem nō cōsentiente vxo. h. d. C. itē in ter. §. bi. proba bil. gl. de hoc nō ponit exēplū, s. bi exēplū carit qd sequit, vt lege specialiter ex pta et. d. de ergo qd mīr est diues, filia inops, nā sicut mīr tenet alimēntare, ita et dotare. Ita de are. §. de. et. dicit et qd eodē iure d. esse de alimēntis et h de dote. T. Ego itero ex hoc dicto, qd sicut pa ter naturalis tenet alere filia inops, ita tenet eā dotare vsq; ad condignam quantitatem, ex qua possit alimēntari quicquid enim ex causa percipitur vel permittitur, siue ob causam, d. p. m. illa causā moderari: vt. ff. de ex. l. lucius. vnde. l. vxo. rñ. §. pater naturalis. de leg. §. si. d. intelligi i filia naturali, que non est inops, vel ex honesto exercitio potest sibi dorem consti tuere, alias pater tenetur eā dotare. C. itē §. bi, vel leg. gl. ponit exēplum matrē heretica, tu pone in matre iudea, nam si filia efficiatur chri stiana, mater tenetur eam dotare, et eadem ra tione alimēntare, vnde nō. qd filij iudeorum cōuerfi ad fidē debet a parentibus ali, et vide. c.

de his quibus vt indig. et in l. si. §. si a socero. ff. que in frau. cre. hoc se quitur l. i. d. roma. in l. i. §. sol. matr.

- k. Iudeorum. An autē debeant vocari, vide glo. hic ex qua patet se fundare Bal. non omittas tñ videre. l. y. hic. et in authen. gazaros. §. de here. et qd teneat alimēntare filij, et ter. expressus in l. cognoni mus. §. de heredi. et ibi etia de dote. et an filie hereticorū et iudeorum debeant dotari, ponit Bal. in authen. res que. fin. j. conf. de legat. et dum alleg. hic dicit, nisi mater sit heretica. adde gl. in l. si. §. ver. p. l. sed an mater teneatur dotare filia spuria. dicit l. i. d. roma. in l. i. §. soluto matr. qd nō de iure, eo qd nō tenetur alere, autē. ex cōpleu. §.

C. l. inter socerū.

adde. l. i. d. roma. in l. i. §. sol. matr. et ibi gl. in ver. filia. eo. tit. ff. de pact. do. et in l. debitor. §. fin. ff. ad treb.

C. l. res empti. vi de. l. res que ex do tati. cum ibi not. ff. eodem.

C. l. item fallit. vi de. gl. Bar. et bal. in l. si vt propo nio. §. bi. all. et bal. l. si. §. de ser. pig. da manumil.

C. l. ex qua lege. vi de. ter. et Bal. in l. §. p. p. terea. l. ver. §. de t. et ra. distr. ff. de l. tutor. secun dum viginti. §. in solūdo. de ad minit. et peri. tut. et l. i. vnc. §. de p. scrip. l. §. ten po. et Sol. ibi. et l. i. C. de inoff. dōt. et Bar. in l. i. soluto matrimonio.

ff. And. Bar. et Bal. de cu. l. i. vna. nu. §. et qd ibi dicit i apol. ad ipsum. l. ver. te netur ad dotādū et. §. de inoff. dōt. et Bar. omnino. l. alle. §. p. terea. p. do. coapost. men. et ibi dicit ad ipsū in ver. nō tene tur dotare eam. l. prin. C. ellus.

C. l. colligitur, vide Bal. l. i. in fin. §. de inoff. testa. et Bar. omnino. l. alle. §. p. terea. p. do. coapost. men. et ibi dicit ad ipsū in ver. nō tene tur dotare eam. l. prin. C. ellus.

C. l. colligitur, vide Bal. l. i. in fin. §. de inoff. testa. et Bar. omnino. l. alle. §. p. terea. p. do. coapost. men. et ibi dicit ad ipsū in ver. nō tene tur dotare eam. l. prin. C. ellus.

C. l. colligitur, vide Bal. l. i. in fin. §. de inoff. testa. et Bar. omnino. l. alle. §. p. terea. p. do. coapost. men. et ibi dicit ad ipsū in ver. nō tene tur dotare eam. l. prin. C. ellus.

C. l. colligitur, vide Bal. l. i. in fin. §. de inoff. testa. et Bar. omnino. l. alle. §. p. terea. p. do. coapost. men. et ibi dicit ad ipsū in ver. nō tene tur dotare eam. l. prin. C. ellus.

C. l. colligitur, vide Bal. l. i. in fin. §. de inoff. testa. et Bar. omnino. l. alle. §. p. terea. p. do. coapost. men. et ibi dicit ad ipsū in ver. nō tene tur dotare eam. l. prin. C. ellus.

C. l. colligitur, vide Bal. l. i. in fin. §. de inoff. testa. et Bar. omnino. l. alle. §. p. terea. p. do. coapost. men. et ibi dicit ad ipsū in ver. nō tene tur dotare eam. l. prin. C. ellus.

C. l. colligitur, vide Bal. l. i. in fin. §. de inoff. testa. et Bar. omnino. l. alle. §. p. terea. p. do. coapost. men. et ibi dicit ad ipsū in ver. nō tene tur dotare eam. l. prin. C. ellus.

C. l. colligitur, vide Bal. l. i. in fin. §. de inoff. testa. et Bar. omnino. l. alle. §. p. terea. p. do. coapost. men. et ibi dicit ad ipsū in ver. nō tene tur dotare eam. l. prin. C. ellus.

C. l. colligitur, vide Bal. l. i. in fin. §. de inoff. testa. et Bar. omnino. l. alle. §. p. terea. p. do. coapost. men. et ibi dicit ad ipsū in ver. nō tene tur dotare eam. l. prin. C. ellus.

C. l. colligitur, vide Bal. l. i. in fin. §. de inoff. testa. et Bar. omnino. l. alle. §. p. terea. p. do. coapost. men. et ibi dicit ad ipsū in ver. nō tene tur dotare eam. l. prin. C. ellus.

C. l. colligitur, vide Bal. l. i. in fin. §. de inoff. testa. et Bar. omnino. l. alle. §. p. terea. p. do. coapost. men. et ibi dicit ad ipsū in ver. nō tene tur dotare eam. l. prin. C. ellus.

C. l. colligitur, vide Bal. l. i. in fin. §. de inoff. testa. et Bar. omnino. l. alle. §. p. terea. p. do. coapost. men. et ibi dicit ad ipsū in ver. nō tene tur dotare eam. l. prin. C. ellus.

C. l. colligitur, vide Bal. l. i. in fin. §. de inoff. testa. et Bar. omnino. l. alle. §. p. terea. p. do. coapost. men. et ibi dicit ad ipsū in ver. nō tene tur dotare eam. l. prin. C. ellus.

C. l. colligitur, vide Bal. l. i. in fin. §. de inoff. testa. et Bar. omnino. l. alle. §. p. terea. p. do. coapost. men. et ibi dicit ad ipsū in ver. nō tene tur dotare eam. l. prin. C. ellus.

C. l. colligitur, vide Bal. l. i. in fin. §. de inoff. testa. et Bar. omnino. l. alle. §. p. terea. p. do. coapost. men. et ibi dicit ad ipsū in ver. nō tene tur dotare eam. l. prin. C. ellus.

C. l. colligitur, vide Bal. l. i. in fin. §. de inoff. testa. et Bar. omnino. l. alle. §. p. terea. p. do. coapost. men. et ibi dicit ad ipsū in ver. nō tene tur dotare eam. l. prin. C. ellus.

de ices. nup. ergo
nec dotare. arq. uē
de de dote ad ali
mēta. put hic fa
cit Ly. & Balle
de iure canonico
§z ei pater & ma
ter tenēt et ad do
te fecit ad alimen
ta per c. cū habe
re. extra de eo q
d. in. in mat. quā
pul. p. adul. q. est
sing. fin. enuz. sic
not. q. m. tenēt
alere filiū spurū
licet nō legitimū
dicit pōt. Bar. in
de alimenz.

A **P**one factu.
Secus etiā flectet
in dorē suū
dus alien⁹. **C**mp⁹
bona die a patre
dotāre. Iure fūc
enlūm g. i. ff. co.
B **P** dico. Sequi
tur **H**e. de an. l.
c. canonū statuta.
de cōst. vi. ali. de
Bal. hic. i. vide q.
no. Bal. in. l. j. de
le. here.
C **P** desipite. **A**
rit⁹. ita lucra ter
tiā patre dotis p
sumpte, sicut z
vroz. vide Bal. in
nulla. s. co.
D **E** inrellig⁹ r. c.
Eide q. no. in. l.
de eru. tuto. An
deas Barb.
E **R** euoco. de ysa.
frui. dato i. dotē. z
en rellititio.
vide no. in. l. ylluf.
ff. solū. mat.
F **P** petere. **A** i. d.
de q. s. ar. sequi
tur z Bald. in. l. si
stipulatio. in. vlt.
col. s. e.
G **P** **A**nc⁹ sti
pulatione patris
filie queratur. vi
de per gl. z Bal.
l. si genero. j. co.

vlt. de cōcr. in. s. in. gl. sed de futo. Tbi. dandi id est dotari. q̃ done statuto ē canet q̃ filia dotata a p̃re. nō habet regreſſum ad bona patris. nō p̃ de facto dotata filia de bōis vteris: nūq̃ illa filia habebit regreſſus ad patrem: nūq̃ p̃re. ſicq̃ illa cū effectū non eſt a patre dotata. ṽr hic C. 3^o de dō b̃ q̃ ſi filius dicit q̃ ſoror dotata a fratre. non ſuccedit fratri. frater dotatus ſorore de p̃p̃ia pōſſide ſororis q̃ illa ſuccedit fratriq̃ itatū p̃ verbū dotata reſus ſignificat. non actum nudi miniſteriū. ar. ff. de ma. vñ. pater q̃ pronūcia. z. ff. de ar. do. l. ſ. res quas.

¶ Iudicium, quod mouet iudicem aliquali-
ter, est sufficiens: si sit a iure approbatum.
¶ Per decimaquinta.

Cum citra. Amisso in
strumeto. in
nō pūdicat dōtis: q̄ subſtituta dōtis
ēſt ſine inſtrumētis cōſiſtit: dūmodo
pbeſ p teſtes, vel p inſtrumēta, vel legiti
mā pñones. h. d. ter. cū. ¶ Eſt aut legiti
mē pñones ſumuntur q̄ ſunt et qualiſq̄ pñia
nō pñiam, ſed honeſtarum: vt. ſ. de in. d. o.
l. ſine generalis. q̄. l. q̄uo. r. l. cōſ. pō. ſ. gener. r.
l. ſine ficuſum. ſ. q̄. r. dī. ſ. cō. n. nulla. ¶ E
ſus. q̄dā mār deſcit mārto fundū in dōtē. r.
ſine cōſuetum eſt inſtrū. in ſitū inſtrū. eſt
cōmbuſta caſu fortuito, nec reperit ipſum, nec
prothocollū: Querit vt inſol. mat. mulier poſ
ſit repetere illā fundū: videbatur q̄d non
q̄ inſtrumētū factū de partium voluntate ad
probandū. eſſet de ſubſtituta probatōis. con
trariā determinat. nā ſicut ab inſtrū nō requi
ritur inſtrumētū: nā non necito amillo. q̄ not. r.
marino no. hīc gl. q̄ d. q̄ dōtis cōſtituto p̄ba
tur p pbatōnē. q̄ ſi marit⁹ q̄ ſi lucrarī tertīā
parte dōtis: q̄ forma ſtatutū. q̄ tertīā par
tem dōtis preſumit. ſi ſine liquide. probare.
Ibi. indicia. no. ter. q̄ hīc gl. loquitur per ver
bū pñionis. ter. loquitur p verbū indic
cū. ¶ Ibi. ſine pñia. no. q̄d indicū q̄d mouet
indiciū animū aliquatē. eſt ſufficiēs. ſi a iure
approbat⁹ ſit. ſ. de ſtito. l. milites. ſ. opz. r. ibi
dī. r. d. ſ. de rei ven. l. indicia. r. ſ. fami. ceter. ſ. in.
¶ E. no. exēplū in. d. h. q̄ vbi gerit requirit
certus numerus teſtū. min⁹ numerus facit
indiciā. r. intelligitur: min⁹ numerus, ſaltem
duo teſtes: nā vn⁹ teſtis nō faceret indicia: vt
ibi no. ſed quantum ad. l. illam. vīc q̄d indicū
ponitur ibi pro ſufficiēte: nō q̄ gl. loquitur in
ter liberos. vbi ſufficiunt duo teſtes.

Ad decima septima.
Mte diuisionem.
Soro: habes bona induilia cū fra
tre, pōt potē sua i potē dare, ē fra
tre ignoatē, yel inuito, hāc. Pone, frater vo
lens ista dationē dote impedire, puocat foro
rē ad diuisionē, nunquid lite pēdet pōt istam
partē inuisum dare in dotem: videtur q nō;
q: itas res litigiosa, contrariū ē verum; v:
de litigijs. l. fin. g. exceptis. s. facit ad id qd
hic dicit inuito. s. de cotrahēn. emp. l. dudum.

Socrus. Suxir ab yro
recepit i do
te nuda proprietatem, cum pacto
de lucrando a socero vsum suum. solu
to matr. morte mulieris nihil restituitur? si
vsum non recipit in hoc qd tunc si non prodest
pacta de lucrato. b. d. Werta donauit filie sue
funda deducto vsum suum. Deinde filia inuoluntaria
maritauit Titio, cui ipsa filia dote i dote pprie
tate & ipsa Werta vsum qd ppi retinuerat cu
pacto de lucrando. decessit filia filia i mrimonio
Werta vult repetere vsum. Querit quumq

possit pōdēt qđ nō. Sz pone qđ ipsa Bertapīus vñmfr. locatū
sile qđ vñmfr dedit ipsa sila in dōcē vñ nō dedit. nō cūro: nūc
querit nāquid moria sila sit vñmfr. remaneat iteqz locatū
cem. rñ. qđ facqz morte conducticis nō hñtur vñmfr. locatū
ter. rñ. qđ facqz. tēter donatio inter mātē c silā. ab vñmfr. qđ
retinuerat. c vale locatio facta nudo pīctariō per vñmfr. vñmfr
acq. pō. sila aliqua rñ. ¶ Et nōcō in dābū intellectū hñmō. Quēro.
vñmfr in pīmo cācū sñmfr. lñmfr. fūit dātus in dōcē pīmptier. an
cū pacto de lucrando. glōdicit qđ cū pacto de lucrando. pōc. c. Et pō
cūnt qđ idē si pīmptier qz. itē vñmfr. cōsolidat cū pīprietate. c. Et
accedit. ¶ Cōsidera qđ itē vñmfr. in dōcē dātus ad aīe eradīcāt. et
ad tpsūm nūqđ rēcurrīt īntē de vñmfr. sñmfr. Itē cōsidera qđ
in dābū pīctat dātus antēmo dācētī vñmfr. c. Et pōc. de rē vñmfr.
act. c. iōuris est de pīo. qđ de pīetate līta. c. sila et veritas. c. lñmfr.
ct. ff. de lñmfr. pīctari. vñmfr dīcīt qđ vñmfr. fōmalis amīssio pīo
pīctatī cōsolidatū. nō est dōs nōnā. sed eādē dōs. c. et tēp. nō.

- 1 *Ex stipulatione dotantis, non queritur alteri actio.*
- 2 *Ex parte patris non queritur actio filie.*
- 3 *Filia non potest granari in falcidia.*
- 4 *Heres, an possit granari in falcidia debita iure institutionis.*

[illegible]

si tu dicas, nonne istud pactum fuit traditio-
ne vestitum, vel si non fuit appositum in tra-
ditione dotis, fuit vestitum coherencia contra-
ctus: respon. qd non: illud vestitum habet
locum inter contrahentes, non respectu tertii. Sed
statim oppo. nam alius non dicit certius: qd per
ipsum acquiritur patri stipulanti. qd pater stipu-
lat id qd de iure constituit, vel in aliquo facto tra-
ditio. ff. de ver. ob. l. p. d. Sol. ibi loquitur
in filio in potestate. hic i. emancipato: qd Anna
erat filia emancipata fm glo. Sed immediate
oppo. qd in traditione rei sue potest quis pacisci
q. alteri reddat: vt ff. de po. l. publi. Sol. dicit
Bar. in l. certi coditio. ff. si cer. pet. §. quoniam.
qd aut quis stipulatur alteri reddi re sua, que
durat suavit in deposito: tunc non valet stipu-
latio: vt ibi, aut transfert dominium, vt in do-
tione non valet stipulatio, vt hic. Aduerte.
nam in deposito quandoq. transfertur domi-
nium: vt ff. de po. l. de sponsaliorum. §. i. l. lu-
cius. ergo sequitur fm Bar. qd tunc non valet
stipulatio alteri facta: et esset restringere dicta
l. publi. ¶ Et ideo melius vt dicendum. qd spe-
ciale sit in deposito: qd ibi requiritur exuberan-
tia: bona fides. sicut est speciale in donatio:
qd ibi donatarius qui habet titulum lucrativum,
debet esse fidelis: donantem: vt de dona. §. sub
modo. l. quoniam. Alterius oppo. qd ista Anna
na si fuit stipulata, potest agere iure, tunc ob-
stat ei exceptio doli pp testamentum: omnimodo
maritus potest qd testator noluit sibi prospice-
re, na non videtur possibile alteri prospicere qd
debito: a quo noluit peti, vnde probatio vt
facta coipio. ¶ Ad quid ergo dicitur: qd hoc
est probandum: respon. glo. qd ideo est proban-
dum: qd ista verba potuerunt referri non in fau-
rem mariti, vt retineret dotem: in fauorem
coheredis, vt istius dotis esset eis communi
candis pro hereditaria portione: et sic non ob-
stat. ff. de leg. l. i. l. de i. communi. §. inter dum.

¶ **In deposito.** Sed aduerte: qd
in l. publi. non
fuit deposita res
mutuabilis, et sic
non potuit trans-
ferre dominium, sicut in l.
de sponsaliorum. cu
ibi non ff. de po. vi
teneo cu Bar. l. 3
Lud. ro. in l. stipu-
latio ista. §. si sti-
puler. ff. de verb.
oblig. teneat cu
Bar. circa vltima
chartam.

¶ **De hac.** Abi te
stat: dicit qd non
potest hys plus
petere non est tra-
ctanda de detra-
ctione falcidis, §.
canequilla gl. hoc
non dicitur amo po-
tius videt velle
falcid. l. i. debitor.
ff. ad l. falcid. hic
Lgl. p. hoc dicto.
tam facit qd no.
Bal. in l. si adul-
ta. §. de her. act. 2.
Bar. in l. centu-
rio. in §. qd ff. de
miste. in prin. vbi
per hoc verba gra-
tiose de restitu-
tione tota heredita-
tem, intelligitur
prohibita fidei-
commissaria.

¶ **De hac gl. no.**
si dicit qd non po-
test plus petere,
vel habere, qd est
tractanda de falcid.
vide que not.
Angel. in aut. de
her. et falc. Lud.
Barba.

1. Maritus an debeat lucrari omnes fructus dotis, etiam si excedant onera matrimonii.
2. Quia quare non dicatur fructus naturalis: cum nascatur ex arboribus, sicut poma.
3. Maritus an teneatur sustinere onera matrimonii: si vxor non dedit ei dotem.

De iure dotium.

¶ Lex vigesima.

¶ Pro onoribus.

¶ **Pro onoribus.** Fructus
pertinent ad maritum onera matrimo-
nii sustinentes: quos si vxori concedit, repetit
ab vxore, quatenus vxor locupletior effecta est
h. d. ¶ **Calus.** Berta nupsit titio, et dedit ei in
dote amplam patrimonium. Iste titius tractauit
istam bertam maritaliter, et onera matrimonii
sustinuit. ¶ Queritur vtrum omnes fructus de-
beat lucrari: etiam excedentes onera matrimo-
nii: et dicit qd sic. Sed pone qd iste titius istos
fructus donauit vxoritarie: vult repetere eos
ab vxore, querit an possit: rñ. qd sic: quatenus
ista vxor ex istis fructibus locupletior est esse-
cta. h. d. ¶ **Expone.** quatenus est amplum patri-
monium vxoris tempore repetitionis. neq.
enim si consumpsit in honorabilibus vestimen-
tis: et maxime cu sit ad viri honorem, tenet tale
consumptum restituere, nec etiam si honorabiliter
vixit: vt arg. ff. de petito. hered. l. §. 2. si lege. §.
qd aut. Sed pone qd vxor ex auaritia non consum-
psit qd vir dignus consumpsisset. Aliquid vir po-
terit illud repetere: gl. hic innuit qd non: qd
est effectus pauperiorum: cu apud eum fructus fuisse
sent perituri consumptione. qd no. ¶ Sed hic
formatur talis questio, quare si vir donat fundum
vxori, ipsa lucratur fructus, et non restituit. Et
secus si donat ipsos fructus. respon. qd cum do-
nat fundum, mulier habet bonam fidem in possi-
dendo: ideo lucrat tanquam bona fide possi-
dens. Logica hoc: qd etiam bone fidei possessor
videtur tenere, quoties locupletior est effectus:
vt no. ff. de pe. here. l. §. 2. si lege. §. i. vbi no.
q. bone fidei possessor errans in iure, et ex hoc
faciens fructus suos, restituit eos, quatenus
est effectus locupletior. nisi dicas qd vxor facit
fructus suos eo qd errat in iure: qd tunc in hoc si-
bi assitit. adde qd not. in l. talis scriptura. de
leg. l. §. 3. in tert. ibi, fructus naturales, indu-
stiales, et ciuiles, quoniam etiam vltimas modera-
tas vir percipere potest, donec dos tradatur. ff.
de except. do. l. pater. et extra de vfu. c. salubri-
ter. ¶ **Naturales fructus sunt,** quos natura o-
mnibus animantibus parat. ¶ **Industriales vero,**
quos hominis cura cooperante natura pa-
rat, vel preparat ad vsum humanum, vt oleum.
et similia: vt ff. de rei ve. l. si eius fundi. ¶ **Ciuiles**
autem sunt peshores, et obuentis qd ex commercijs
percipiunt occasione ipsius rei. vt ff. de rei ve. l. si
nautis. ibi dñ dicit, non natura, sed iure perci-
piuntur. et no. ff. de codi. de. l. si vbi. et est vna
clementina qd dicit de fructu sigilli. ¶ **¶ Quere-**
rebat alibi Bar. cu olina nascat ex arboribus, si-
cut nascunt poma, quare non dicitur fructus natu-
rallis, sicut industrialis: vt ff. de rei vendica. l. si
eius fundi: respon. qd id qd est potissimum qua-
litate, sua natura se non exhibens: sed homi-
nis ministerio. Oportet enim arte oleum extrahi
nisi, alias non esset in vfu humano, et ista eadem
ratio est in vino, et cereuisia. ¶ **¶ Quere.** pone qd
vxor non habet dotem. Aliquid vir teneatur
sustinere onera matrimonii: et dicendum est qd
sic: hoc tunc non est ratione dotis: qd illud est:
sed quia vxor debet operari viro: vt l. sicut. de
ope. liber.

¶ **¶ Si vxor dedit in dotem fundum estimatum**
pro centum, pacto appposito qd sub eadem esti-
matione redderetur: fundus non est deterio-
ratus in aliquo minus tamen valet: quia pre-
tium est mutatum: an vir teneatur supplere,
iuxta estimationem conuentam, et quid econ-
tra. nume. 2.

¶ Lex vigesima prima.

¶ Inter virum.

¶ **Inter virum.** Si res
data estimata: et res sub eadem es-
timatione reddat, ipsa res est in dote.

¶ **Onera.** Id est in
oneribus viri vt
no. Bar. l. i. dñor
tio. in prin. ff. sol
matri.

¶ **Sed pone.** Si
vxor consumpsit
fructus rei dota-
lis, an teneat, vi-
de in gl.

¶ **Fructus.** Vide
de omnibus istis
fructibus p. Bar.
et doc. in l. et ex di-
uerso in prin. de
rei ven. cu cozo.

¶ **Naturales fructus**
¶ **¶ Quis sunt fructus**
naturales, et
qui industriales,
vide Ange. in l. si
nautis. ff. de rei ve.
et in l. i. l. i. vbi
et tert. melior qd
sit in iure fm cu.

¶ **¶ Quere.** Bar. et
de Barto. in l. qd
in vxorem. §. de
nego. gest.

¶ **¶ Qualiter autem**
operari, et quas
operas viro psta-
re debeat vxor, et
an teneat illi acq-
rere ex operis ar-
tificialibus, vide
hunc. c. de lib. et
hiben. in l. i. et
plen. in l. si vxor
rem. c. de adi. in
ser. in §. col. vers.
denno quero. et l.
i. de bonis q. libe-
rabil. Decius.



¶ **¶**

Et dictio, vñ facit cōditionē. Et vñ de hoc Bar. in l. qbus dīc-
bis q. hērmus. ad pñm. f. cōdīt. dēmon. x. in l. vñ p. de ac-
ratione hūis. l. f. de eo q. r. eo. l. x. d. i. p. t. o. c. l. x. in l. vñ p. de ac-
n. vñ in ver. q. d. imposita dictio vñ. extra de ver. sig. lib. vi. c. lxxv.
Et Bal. in l. Ambiguitates. f. de test. dicti factorū p. p. o. f. t. e. r.
rationē negotiū vitare. Et addē q. p. o. f. t. e. r. in his q. sunt de lū-
st. ita vitare. l. p. l. a. f. de sen. x. idipis x. Bal. in l. Ambiguitates.
vñ Pand. c. a. i. q. h. p. r. i. p. q. d. incl. vñ actio x. actitat. l. i. q. c. p. d.

har. in. l. gbus dies
li. ver. pro decla
mianū in. c. sicut,
fig. lib. vj. Celsus.
torū prepostera
pis q̄ sunt de sub
l. ambiguitates,
at. i. ij. co. p. d.

habet in estimio suo domū ē fundū ē ratione estimi per se este estimā
ta domus: et per fundū ē impositū collecta: q̄ sit ite aliena aut do
mū emper: domus n̄ pot collectari po fundū: q̄ est illor res
et obligata p̄ suo onere: n̄ omnia bona: ita videtur hie aperte
determinari: p̄out ita l. intelligit in penitentiōis tributaris. vel
collectarijs. Sed alio modo intelligit in penitentiōis personalitatis:
tūc n̄ est dubitū: omnis res aliene sequit vniuersale successiōe: n̄
singulari. l. i. §. si. c. per. et. c. eius. si. mulier dedit in dote fundū. cum
pacto de lucrado vel cōstitit ad lucrum: vir et lucratus dote eto. deli
cto. vel eto lucrāt: et facto legis municipalis: decessit mulier alio in
stituto herede. ita mulier debebat quāda penitentiōis n̄sco. vel p̄
uato: querit an maritus pot cōcurrat ad istas penitentiōis po alijs
bonis mulieris: q̄ non pertinet ad virū: ad heredē mulieris. ridet
Imperator: c. dicit q̄ non. h. d. c. soluitur. lo. dicit v. j. vnde vir
et. an. p̄terea. c. inter. sibi. debet. po res? aut dotalibus mar
tis soluitur debetur. ff. de impē. l. ne. q. ff. de vusu. l. si p̄dēt. §. q̄
do clouacit. l. i. c. Quero. omnis expēs debet ita mulier p̄sclitān
expēs mariti: n̄ q̄ po rata: sed p̄oportionaliter. put ad vnum
quodq̄ pertinet. ff. de reli. l. si po rata. ita q̄ ad expēs candelarū ē
sacerdotū. qui interfuerūt sepulture vtrius q̄ cōferrit. secus in iudi
cijs ē legis po animā. ad que n̄ tenet maritus. vt. §. si. c. per. l. i.

b c. modo q̄ querit de tali q̄stione. Apta habet in bonis dote m
liam: p̄tuit eādē nobis. nihil in seipsum habet: vel ta pars habenti
q̄ debet eade boni viri arbitrio p̄uenerit repugnet. decessit ita Ber
ta. nullo cōdito testamto. modo venit cōsanguineus Berthe. volit
repetere vtrā dote: maritus vero dicit. q̄ ipsi n̄ possunt repetere: q̄
q̄ vtrā eto dūces. et vir laborat inopia. si vir succedit vxori. epulās
agnatis ē cog. mulieris. vt. j. vnde vir et vxor. an. p̄terea. quid iuris.
Bentger hie sentit q̄ sicut q̄ matrimonii et line dote vir succē
dit vniuersaliter in p̄ forma illius aut. Ita et cō matrimonii et
cum dote. succedit eadem forma: q̄ et eadem ratio. q̄ est non. dō
gnum. t. alibi non reperitur secundum c. j.

1 ¶ Statuto cauetur q non possint dari curatores ad consentien-
dum alienationi nisi habeant tantum in bonis quantum ualet res
q debet alienari pone datus est curator ab initio sufficiens in bo-
nis: sed postea diminuta sunt bona suasan possit prestare authori-
tatem.

2 ¶ Homo dñes ⁊ sufficiens dat famulum suum fideiussozem pro to-
rela quam uult administrare. quid iuris si famulus iste nihil habet
in bonis.

Lex vigesima octava.

Mulier. Cuius auctoritate generalis vel specialis con-
suetudo minus habet. ¶ In bonis quod sunt res in dote consti-
tute. et in dote in donatio propter nup. h. ¶ **C**asus. ¶ Que-
runt aduultra inter se nubere. petunt curatores generale. vel speciale ad
auctoritatem vel consuetudinem eius super dote. quod curatores fatidite dicunt
curam bene et legaliter facere et triplē et fideiussores eius habent in
bonis forte centā. et non plus. de omni iure auctoritate preestitit in dote
constitutū. R. videt quod sic et dicit in aduultra in don. propter nup. h.
vnde vir hie expellitur quod de substatā. ¶ fatidationis iurē et v-
re non est. necesse quod p. mōnitiō tūtoris. vel curatores. et fideiussores r-
quati valeat bona aduultri. vel pupilli. in quibus p. modū alienatiōis
interuenit auctoritas. sufficere ergo facultates arbitrio iudicis. in
cuius arbitrio est et reputare idoneū. vel non idoneū. alibi gl. de hoc
habemus in similia. ad. here. et. fal. gl. vii. absunt. ¶ **S**ibi dicit
quod in. ¶ Innotat idem quod tempore dat curatores paritimonio aduul-
tri erat paritimonio postea creuit. vii. ab initio fuit plene fatidatum. in
specto iustitio. vel dicit gl. quod non erat idoneus fideiussores. ¶ **I**n
idoneus principalis. et hoc sufficit in iustis fatidationibus. ¶ **I**n gl.
¶ **E**t sic collige duo argumenta. ¶ primū. pone statuto canē quod
curatores ad ostēdēdū alienatiōem non possint dari. nisi habeant
tantū in bonis. quātū valeat res alienada. ¶ **S**ed datus est curatores
generalis. vel datus est curatores ad hāc speciem. et tempore dationis habe-
bat tantū in bonis sed postea ante alienatiōem diminuit et. ¶ **P**ar-
titimonio dicit. ¶ **I**nnotat poterit auctoritate prestare. ¶ **I**sta gl. est arg.
¶ si quid dederit a principio fecit eum curatores et sic fundata est au-
thoritas non dēdū si requiratur per interpositionem fecisse auctoritas
tanti. ¶ **S**ecundo ¶ facit ad aliam questionem. ¶ **E**t. ¶ **P**one. ¶ **P**etrus dicit
pupilli. qui est dictio homo huius ciuitatis. suscepit curā tutidam
dauultri. et dat in iudicio ostēdit famulū suū. cui nihil est in patri-
monio. ¶ **I**nnotat poterit opponi hūc iure quod fideiussores non est id-
neus. gl. de his innotat quod nō quod principalis est valde idoneus. ¶ **Q**ua-
litatem fideiussores sufficit. ¶ **I**de cōtra si fideiussores est multū idoneus
et principalis. poterit per fideiussores supplere iudicem paritimonio debi-
to. ¶ **V**nde vii. nō. de fideiusso. l. si plures. et. gl. super verbi. agg. et. gande. et.

De iure dotium.

fōi dicit glꝛꝫ videtur ꝑ incipalis ſoluendo, fi
ſidelitatis alius eſt ſolui, quod eſt nō ꝓ ꝗ non
inuenies aliqꝫ ꝗbi, vel ſpeciali. Notā hic
curatores ad certum actum datum, ſtatim de-
bere. ¶ ꝗbi in mīnoꝛē i. qꝫ habebat mi-
nus in patrimonio non enim intelligas quod b̄
fidelis ꝗ promittit taratum quantitatē:
ſed debet generaliter promittere ſecundum
quod promittit ipſe curatoꝝ. v. vide quod no.
per Guil. de Guin. l. vi. ff. de eo per factū
tam et c. iij. c. lxxviii. ¶ Not. authorita-
tem curatoꝝ dici conſenſum ꝙc. Sequitur
aliter.

- 1 **¶** Viri vergente ad inopiam, etiam constante matrimonio mulier potest dotem erigere, et hypothecari agere.
- 2 **¶** Virum in hypotheca de qua hic debeat probari quod maritus sit dominus.
- 3 **¶** Vendicare et verbum exactio, quid significent.
- 4 **¶** Viri lucratum dotem mulieris adulterantis.
- 5 **¶** Viri quando vergit ad inopiam: mulier potest agere ad dotem. n. 6.
- 6 **¶** Matritas est duplex: quedam regularis: et quedam irregularis.
- 7 **¶** Viri si vergit ad inopiam: an dos debeat restituere, si sequestrari.
- 8 **¶** Viri si vergit ad inopiam: an possit ab eo erigi fideiussor pro debito.
- 9 **¶** Viri laborans aduerfa fortuna, an teneatur dare fideiussorem de seruanda dote. n. 12. 13.
- 10 **¶** Viri dedit in dotem alieni prodigaliter viuentis, vult statim repetere: an possit. numero 15.
- 11 **¶** Viri pepigit sibi dotem restituere in omnem casum: nec dicit in casum dotis in tuto ponenda: an mulier agere possit constant matrimonio viro vergente ad inopiam.
- 12 **¶** Statuto cautetur qd infrumenta dotalia habeant executionem paratam: an si agatur via beneficij. Infrumenta dotalia habeant executionem paratam: n. 14. 15.
- 13 **¶** Res venales, que quotidie permittuntur, non videntur contineri in obligatione generali bonorum.
- 14 **¶** Bona heredis mariti: an sint tacite obligata pro dote vxoris defuncti.
- 15 **¶** Viri committit adulterium, propter quod vxor recedit ab eius thoro: et recuperat dotem an vir debeat ei ex dote ista.
- 16 **¶** Dos si est data loco: et vergat ad inopiam constante matrimonio: an possit ab eo repeti.
- 17 **¶** Socer an gaudeat beneficio statuti disponens ista aliquid in fauorem dotis.
- 18 **¶** Viri qd vergat ad inopiam, qualiter probari potest.
- 19 **¶** Viri vergens ad inopiam, si conueniatur ad dotem restituendam: an habeat exceptio nem qd non possit conueniri nisi in quantum facere potest.
- 20 **¶** Vir an possit dotem recuperare, si vxori superueniar locuplet hereditas et quid in paraphernalibus.
- 21 **¶** Viri an lucratur fructus reru paraphernalium.

Lex vigesima nona.



Bi adhuc ¶ **Ex est**
no. 7 villis.
7 habet omnia bona secum. Vir
vergente ad inopiam: etiam constan
onio, mulier pōt dotē cōgēre. 2 hy
a agere. sicut possēt matrimonio dū
bet tamen dos exacta pio oneribus
hī deferuēre, 7 alienari nō potest pa

tra omnes doctores. est bene verum quod in conclusione libelli
mulier non debet dicere. peto dotem mihi restitui. vel consignari
sed debet addere in libello ad vtenum et fruentum ad substantiam
nem filii mariti et liberorum communium. Illi qui forment libellum
dicunt. peti dotem in tuto collocari. quod idem est. et forte si im-
pliciter petat. intelligitur petere cum huiusmodi. I. moderatio. et
sic teneat libellus. quas. I. suppleat id qd libello desit. quod verum
credo. ¶ 3bi. vivente marito ergo matrimonio dissoluto ista res
est alienabilis pro muliere. quod dic v. dixi. s. eod. Ibi. predictum.
¶ 3bi. abintur. id est libere vtriusque natiu genium sunt fructus.
consunt possunt in sustentationem ipsorum. ¶ 3bi. contra. an. s. s. c.
et virum. ¶ 3bi. postea forte acquiritur. sed quid si non acquiritur
reliquas res. sed retro quæste sufficiunt tam doti quam aliis cre-
ditoribus. tamen mulier per hypothecam est missa in possessionem
omnium. nam quid in superfluis a dote possunt mihi alii creditores.
¶ 4bi. nunquid possunt offerre mulieri dotes. recipere omnia bona
parto in superfluis audiendos non tamen tuto quod habeant iura
offerendi. ista qd possunt omnia bona auocare a muliere. quia vlg.
ad concurrentem quantitatem dotis debent oneribus matrimonij de
ferri. et v. hic. z. arg. in. l. c. v. n. s. ff. de bo. autho. i. ad. possi. q. de bon.
autho. i. ad. possi. l. fin. z. sic nec mulier recipiet intus. nec alio de
bitoris facit. et sic omnisbus erit proutum. quod verum et equum
pnto. facit etiam quod not. in. c. quoniam. extra de viris. libro. vi. et
ita intelligitur qd not. per. l. yn. in. l. qui. p. in. pig. hab. et fa-
ciat. p. qd loci. l. actio. s. fin. ibi. acquiritur. facit. s. de fecun. nup.
l. hac. et dicitur. s. huius illud. z. q. res pig. ob. possi. l. fin. ¶ 3bi. dis-
solutione. scilicet de m. i. q. pacta de lucrando nō habent effectum.
¶ 5bi. matrimonio dissoluto. ¶ 3bi. tenore. oīcas quod etiam propter
pater desit. puta propter adulterium vris maritus recuperaret
istam dotem ab vxo. et adulterante. non desit ete omnino dotes.
sed remanet dotis causa. et reliquæ dotis. z. ideo adhuc dōs est sub
lege matrimonij secundum Jacob de are. ¶ 3bi. petitur. ergo si
pactum est de lucrato dote. mortua ista muliere in matrimonio.
vir lucrabitur dotem. et si pactum est de lucranda donatione pro-
pter nup. mortuo iūto viro. ista mulier lucrabitur donationes propter
nup. ¶ 3bi. Nota primo qd quando vir ad inopiam deducitur. id
est verisimiliter dicit. ista quod periculum est in moia. mulier potest
precuendo agere. z. dote constante matrimonio recuperare. ¶ Se-
cundo. qd quod mulieri possidentur extra exceptio. z. non possident
ad actio. Tercio. no. qd hoc casu specialis nascitur actio de dote con-
stante matrimonio. z. hypothecaria. et etiam rei vendicatio. sicut re-
gulariter nascitur matrimonio dissoluto. ¶ Quarto. no. quod con-
stante matrimonio siue dos sit apud virum. siue apud mulierem per
renunciationem. vel signationem. vel iudicis decretum. debet onerari
bus matrimonio deierunt. z. hic est. casus. in quo mulier v. et de
te alere viri. z. liberos cōmunes. ¶ Quinto. no. huiusmodi dotem
sic receptam constante matrimonio alienari nō posse. ¶ Sexto. non.
creditores repullos a muliere agere. vel recipere. posse de vno ere-
pti pro superuenientibus bonis. simile inist. de act. s. c. ¶ Alio-
mo. no. hic extra ordinariam hanc restitutionem. dotis. z. donatio-
nis propter nup. pacto dot alia non elidere. sed ea. pōt solutum ma-
trimonium reservari. Ergo procedam hoc modo. primo ostendam qd
ista. l. sit in quolibet. secundo. quod sit in superfluis. tertio. quod certe
cta. ¶ 1bi. Quod hec lex sit in superfluis. probatur. actio de dote ma-
trimonio constante non nascitur. ergo nec exerceat. et v. vera
per. l. sed si alia. in. s. ff. de bonis damnatorum. z. no. s. c. pac. l. iuris
gentium. s. quimmo. z. s. inoz. et necessaria. qd preposterum et im-
possibile est prius actionem exerceri. qd nōc. semper enim natu-
tas debet precedere actionem. s. ff. de edic. l. i. b. n. s. s. sub cōditio-
ne. s. ff. c. i. c. pet. l. i. pecunia. z. de verb. obli. l. decem. z. de verig. l.
cedere diem. ¶ 2bi. Solu. Duplex est naturas. he regularis de ista
loquitur contrariū. et irregularis. z. de ista loquitur hec. vnde in casu
huius. L. est specialis casus. qd publice interest dote cōservari. v. l. i.
s. ff. solu. mat. Tercie hoc non solum est in dote. sed in donatione pro-
pter nup. Ita enim. l. dicit qd non solum constituitur matrimonio do-
tem repetitū donationem peti ad dotis securitatem. sed Jacob.
de are. dicit quod in hac. l. nō intertut actio psonalis de dote sed
bene intentatur hypothecaria. z. sic est hypothecaria sine personali
solutio Jaco. de are. s. in. not. de publicanis. cōmissa. et. ff. de
iustio. pig. l. intelligere. z. ff. ad trebelli. l. si heres pecuniam. z. ff. de
mi. c. re. s. in. l. pignori. Sed ista opin. non est vera. Nam quod
in casu huius. l. sit nata actio de dote constante matrimonio. sic pio-
batur. quia ter. dicit quod petinde dos exigitur acsi matrimonium
esset dissolutum. ergo auctoritate huius. l. est acquiescitur. Secundo.
hoc probatur. nam fortius est dominium in vxo. in ipso iure
transfere. quam actionem personalem nasci. Sed ita est quod
dominium rei dotalis retransit ipso iure in vxorem in casu huius
legis vt in verbo vindicare. ergo fortius et cōm petit actio pro
sonalis de dote contra maritum. Tercio. hoc probatur. nam ce-
e dicitur. dicitur dotis restitueretur in tuto ponatur. ergo actio

nata est. Quarto, hoc probatur, per verbum exactionis. ff. de leg. l. i. l. i. de communi. s. i. rem. Secundo oppo. & videtur quod hoc. l. i. superfluum. Nam hoc erat prouisum iure veteri per. l. i. cōstante. in pñ. ff. soluto matrimo. vbi dicitur quod si bona mariti ad dote non sufficiunt, cōstante matrimonio dote exaccio competit mulieri. Sed certum est quod nihil in iure debet esse superfluum. s. in prima cōstitutione codicis. in. g. quibus. Sol. multa defunt illi. l. i. cōstante. que hic suppleuntur. nam ibi nihil expresse cauetur de hypothecaria nec de rei vñ. nec de donatio. ante nuptijs. nec de bonis parapher nalis. nec quod dos restituatur debeat deferre oneribus matris. moni. pñ. terea hec lex venit ad expositionem illius: quia verbum non sufficere. quod est ibi: exponitur sic. id est ad inopiam vergere. taliter quod si spectaremus bona, non sufficerent ad restitutionem dote. Tercio oppo. & videtur quod maritus etiam volens, non possit restituere dote cōstante matrimonio. vñ. i. si dos constan. matris. l. i. per totam. Respon. glo. qd hoc est speciale. quando maritus vergit ad inopiam. sunt & alij casus. de quibus habetur. ff. man. d. l. quāvis. cum simi. Ista sunt verba gl. Quarto oppo. & vñ qd vbi maritus est suspectus, dos non debeat vñ restitui: sed debet sequi tractari. vñ sola. matrimonio. l. i. cum dote. s. si vero dote. Sol. dicit Jacobus de Aret. quod tres sunt casus, nam inter quos mulier est de dote sollicita cōstante matrimonio: quia maritus est suspectus de patrimonij dissipatione: interdum est sollicita de dote: quia maritus grauat casu laborat inopia. primo casu olim sequestrabatur dote: etiam hodie plus subuenitur mulieri: quia est cōmittitur baglium, id est baculus. huc potestas administrationis auctoritate iudicis. vñ se suos aliat: vñ hic. & in authen. de equali. do. s. illud. Aduerte. quandoq; dissipatio concernit rem dotalem & tunc loquitur contrarium: quandoq; cetera bona mariti. & tunc loquitur. nostra. Tercio casu principali, quando mulier est sollicita: quia maritus grauat casu laborat inopia. tunc si mulier non audiretur, per alios creditores preueniretur, tunc loquitur. l. nostra. quia mulier in expiendone, & in agendo, si vir ex isto onere creditore vergit ad inopiam, alij creditores preferunt, & dos eius in tuto collocatur: vñ hic. hodie vero non expectatur tanta inopia, quanto olim: quia capio quod vir vitur male substantia sua, mulier dote recuperat. s. de colla. authen. quod locum. Secundo vero casu principali, quādo mulier est sollicita: quia aduerso casu maritus laborat inopia: vñ quia flumen portauit pondus suum, vel naufragium est passus: tunc non habet locum quod mulier possit conueni cōstante matrimonio. que debet esse particeps infortuni mariti. vñ soluto matris. l. i. cum dote. s. si autem in seculum. Nam afflictio non est danda afflictio. s. de episc. and. l. tam demeritis. & sic remanet regula, quod cōstante matrimonio non possit dos repeti. l. de coll. dote secundum Jacobo de Aret. Tunc verba facit ad aliam. q. Donec. Titius est obligatus Scie ex causa mutui ad mille: modo ite Titius aduersa fortuna laborat inopia. Nam quid poterit ab eo peti satisfactio rōne suspicionis emergentis, propter suus casus. & videtur quod non quia nulla culpa in debito re deprehenditur. & non est addenda afflictio afflictio. Et strarium est verum. per. l. i. creditores. ff. de pñ. l. i. credito. Non ob qd dicit in vñ & vñ: quia istud ideo: quia debent esse paritipes eiusde infortuni. sicut in extraneo creditore. Tunc incidenter quero, nun quid eo casu quo vir aduerso casu laborat inopia: altem teneatur dare fideiussore de dote seruanda. Respondet non: vñ infra ne fideiussor. l. i. de. l. i. h. Et eodem modo dico, quod non potest petere qd datur sibi pignora: vñ not. hic in prima gloss. magna. in fin. Non ob. ff. de pigno. l. i. questum. vbi dicitur quod ratione suspicionis permittitur ante diem pignorum persequutio: quia dies certa. hic incerta inspecta natura repetitionis, que pendet ex die incerto. Nam quando matrimonium dissoluitur, incertum est. Tunc Sed statim quod ratur, pone quod mulier cōstante matrimonio repetit quantitatē, quam dedit in dote: quia vir tendit ad inopiam: vel q. male, id est prodigaliter. incipit vñ substantia sua, ita quod verisimiliter timentur ex presenti in futurum de dissipatione. Adodo vir vult dare idoneos mulieri expromissores pro dote. Tunc Queritur, cum ex hoc tollat suspitio, vñ vir debeat audiri. Respon. iam respondum est: q. isti expromissores respectu dote conseruande dari non possunt: certe nec esset satisfactum huic legi, que vult quod dos sit penes vñ. vñ se suos aliat. Tunc Donec quod vir nō cōstit de vñ: quod dicit, si pecunia veniat ad manus vñ me, poterat dissipatione, sicut ego. vel necit administrare, ideo volo deponere istā pecuniam in sequestro, vel apud quemā mercatorē, ita quod ex honesto questu pecunie alatur: nunquid vir debet audiri. Respon. sic ar. ff. de sol. l. i. solutus. in ratione sui. expressum est extra de don. inter vir. & vñ. per vñ. vñ vñ. vñ omnino vide. Tunc Sed pone, quodā nuptij ciuam prodigaliter viuente, vel ciuam pauperē, & dedit sibi centū in dote: postea immediate vult repetere restitutionem istius dotis, nunquid potest dicit. Respon. quod quando mulier sciebat, vel scire

a Quarto oppo. Utrum illa, locum habeat si maritus tantum dos tem dissipet, vel si est grauat casu alieno, vel si aduerso casu laborat inopia, vide Bart. & doc. in l. i. cōstante. in. i. oppo. & in. i. q. i. q. pñ. ff. sol. matris. & quando dissipat dote. vide Bald. in aut. quod locum. in. v. q. j. de col. & Bart. in l. i. cum dote. s. finantem in seculum. ff. solut. matrimo.

debebat talē esse cōditionē mariti ab ipso principio. qd nō pōt cōueniri de morib' viri, quos a principio approbant. per. d. l. i. creditores. h de pñ. cre. Bart. dicit contrariū. & qñto stat in hoc, strum mulier possit renuntiare beneficio istius legis expresse, vel tacite. nam secundu Dymum potest. & eadem tenet Jacobus de Aret. sed secundum Bart. non potest: quia non valet pactum, propter quod cōditio fit deterior dote: vñ ff. d. pac. do. l. i. Tunc Aduerte te. quando per pactū reuertit ad propriam naturam dote, non d. cōditio fieri deterior: vñ ff. de pac. l. i. vñ. s. pactus. vñ. qd & in specie dote. Sed natura dote est. qd cōstante matrimonio dos debeat esse apud virum. ergo renuntiatio de qua dicit. vel pactū per propriam naturā dote fouetur, & valere vñ. Tunc autē sit talis nature appareat: q. talis consensus est ordinatus de mente iuris, & partium contrahentium. Ideo enim dos datur, vt apud virū cōstante matrimonio reseat. s. eodem. l. pro oneribus, & vt sit dominus quandū matrimonium durat: vt supra de rei vendica. l. doce. Tunc Iuxta hoc sequitur tale dubiū. mulier pepigit dote sibi restitui in omni casu solati matrimonio, nec dixit in casum dote in tuto ponende. nūquid possit agere mulier cōstante matrimonio viro vergente ad inopiam. Jac. de are. dicit qd nō: q. prouiso facta limitatio nō per hōies, excludit prouisionē legālē. s. de pac. cōuen. l. i. ad hoc facit. l. i. ff. de pac. do. vbi colligitur q. cōuentio limitata quo ad vñā formā nō extenditur ad aliā representantem eundem effectū. Contrariū dico, qd casus omnis per viam pacti, non excludit pactum dispositio legis. ff. de condi. ob cau. l. i. extraneus. & ff. sol. ma. l. i. cō dote. in pñ. ff. d. obit. l. vult. ff. de pac. cōuen. q. referant eum prouiso legalis est in defectum prouisionis hominis collata & tunc prouiso hominis limitata facit legālē prouisionem cessare: vñ ibi. aut est ad supplēdā hominis prouisionē ordinata. & tunc prouiso hominis ordinata, nō facit cessare legalem prouisionem: vñ. l. i. l. vñ. post pñ. ideo. & si pro dote restituenda esset obligata aliqua certa species per virū: nō ideo tamē cetera bona essent tacite obligata. sic ergo per simile dico in casu. q. propositū. qd hoc nō cōtineatur in infro. magis possit legis beneficio. Tunc Adodo hic alia. qd. succedit. Statuto cauet qd instrumenta dotalia habeat paratam erequutionem: nunquid si agatur per viam huius. l. cōstante matrimonio, instrumentum dote habeat erequutionem paratā. liquidatis liquidandis. Respon. dico. q. istud statutū est contra ius cōe: q. in actio de dote de dote requiritur libellus lit. cōe. & ff. sol. ma. l. i. cō dote. s. eo autem tpe h. dilaciones iudicij debeat abbreviari: quatenus est possibile, sine incommodo litigantis. vñ nō seruabunt formales dilaciones aliorū iudiciorum: vñ no. e. tit. l. i. & ff. de iud. l. i. Et hoc infertur: aut casus de quo agitur. est in infro. cōprehensus: & tunc erequutio parata erit ex vi statuti. s. sine libello & lit. cōtel. aut non est in infro. cōprehensus: & tunc erequutio parata nō erit. Tunc Aduerte. vbi est alio quo expresse in infro. sequitur aliud tacitum de necessitate. perinde habetur, ac si illud esset in infro. descriptum. ergo videtur q. licet in instrumento dotali non fiat mentio de hypothecaria: tamen q. supposita dote, de necessitate sequitur hypotheca. Sequitur quod hypotheca, que sequitur ex tacita hypotheca habeat eandē erequutionē, quā ex forma statuti

Tercio. Sed Bart. in l. i. cōstante. in. i. q. i. q. pñ. videtur tenere cōtrariū. & vide qd sequitur. i. priori. & Bal. in l. i. cum dote. s. si mariti. ff. sol. matris. tenet idē quod hic. alie. Jac. de Aret. hic sed Jo. de Imo. tenet contrariū.

Tunc Incidenter. vñ de Bart. in. d. l. i. cōstante. in. v. op. & quod statim sequitur.

Sed statim. vñ de Bart. in. l. i. cōstante. in. v. op. ff. sol. matris. & ibi vñ de per me.

Donec qd vir. vñ de q. no. Bart. in. l. i. cōstante. s. quodas. ff. solu. matris. & quod no. Imo. in. d. l. i. cōstante. in. pñ. s. per. & q. i. q. pñ. & etiam super. & q. & ibi vide eum. vbi latius.

Sed pone. vñ de Barto. in. aut. quod locum. in. vñ. qd. de colla. vbi simpliciter tenet Bart.

Iuxta hoc. Idem Barto. in. l. i. cōstante. in. vñ. qd. de colla. vbi simpliciter tenet Bart.

Adodo. vñ de s. priori. quest. et quod sequitur et facit no. Intro. Imo. in. g. eo autem tempore. hic alleg. in. iij. no.

Expresse. vñ de Bart. in. l. i. ff. de his que in te sta. de len.

habet hypothecam expressam in iustis, de hoc vide
Bar. ff. de his que in test. olen. l. i. Sed po-
ne ^a maritus erat mercator pannorum, vel artio-
fer artis lane, et post dotem receptam, ipse ven-
didit lanam vel panno. Mulier quia vir suus
male fecit mercatorem, et per hoc incipit esse de
eo suspicio: vult agere hypothecam contra em-
ptores pannorum, et lane. nuncquid poterit et vi-
de qd sic per hypothecam: vt hic in ter. s. ita ca
20 ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z
21 ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z
22 ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z
23 ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z
24 ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z
25 ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z
26 ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z
27 ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z
28 ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z
29 ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z
30 ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z
31 ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z
32 ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z
33 ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z
34 ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z
35 ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z
36 ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z
37 ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z
38 ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z
39 ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z
40 ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z
41 ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z
42 ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z
43 ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z
44 ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z
45 ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z
46 ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z
47 ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z
48 ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z
49 ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z
50 ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z
51 ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z
52 ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z
53 ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z
54 ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z
55 ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z
56 ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z
57 ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z
58 ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z
59 ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z
60 ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z
61 ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z
62 ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z
63 ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z
64 ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z
65 ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z
66 ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z
67 ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z
68 ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z
69 ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z
70 ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z
71 ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z
72 ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z
73 ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z
74 ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z
75 ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z
76 ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z
77 ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z
78 ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z
79 ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z
80 ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z
81 ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z
82 ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z
83 ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z
84 ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z
85 ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z
86 ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z
87 ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z
88 ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z
89 ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z
90 ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z
91 ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z
92 ^a ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^{t</}

manent in dominio uxoris: sed iuris subtilitate transiunt in dominium mariti.

- 7 *Itus patronatus: quod in sua integritate non*
diuiditur per concursum, est penes plures pa-
tronos in solidum.
8 *Rei venditio et hypothecaria competunt*
pro eadem re.
9 *Res quando est alicuius ratione domini:*
quale potest rehypothecari.
10 *Actio hypothecaria, qualiter potest possi-*
deri.
11 *Res mobiles quondam totales, quanto tem-*
pore viuificantur.
12 *Exceptio viuificandi est exceptio.*
13 *Probatio qd vir vergit ad inopiam, debet esse*
liquida.

Lex trigesima.

In rebus. Lex solennis. In vœdicatione
et hypothecaria rerū dotalium, vel
quasi. mulier omnibus alijs credit

roibus anteferiq; venit ad rē ppriā, vel qua
 sit et non currit pscriptio, nisi et tpe et quo p
 tuit actionē monere. et qd pōt p veritatē intro
 duci, facit fictionē cessare. h.d. Quid sit in tres
 partes. in prima locutio de rei date in dotē pē
 dicatōne, vel hypotheca scdo, loquit de pē
 scriptione. tertio, remouet fictionē antiquam
 secunda sibi, omnis. tertia sibi. ficti diuortij. et
 c. Causa pōt pūte pūte pūte pūte pūte pūte

¶ Causa. Berta nuens rito, deat et in dote
quandam res stabiles, vel mobiles: estimatas,
vel non estimatas, iste titulus habet anteriores:
creditores hypothecarios. tandem est solus
ma. modo ista berta vult res datas in dorem
repetere. Sed anteriores creditores dicunt se
potius esse querit quid iuris, z in rebus inesti-
matis est claru q ista mulier preferat. q: dia-
tantiu est in rebus estimatis. Imperator: idem
concedit mulieri. dicens q potest venire p re-
ven. z hypot. z qualitercumq agat, est prior
quolibet creditore: z ita vult rati consideratio.
na dicit imperator: q tpe dotis data ista mu-
lier erat imperator: z vix non potest oblige fas
res: q non erat dia. ita etia costante in finitio-
mulier. etiam res data. etia si sit ma. na dicit

mulier etiam remanet una. Ergo inter res non lunt
per hypotheca alterius effectus in praeiudicium
mulieris. merito ergo mulier pferitur. u. d. p. m.
¶ Sed statim queritur: pone quidam has
res dotalis possederit cum titulo et bona inde
longo et longissimo tempore quertur vtrum ista
contra mulierem vindicantur possint: res pferri
pitione tueri. coputandum inuenit pscriptio
nis a tpe quo mulier incipit posse experiri. ve
propter vtri inopia. vel propter d. solutam ma
trimonii. ante qua quia experiri possit. nisi p
scriptio non currit. b. d. c. d. c. ¶ Tñi scias. quod
olim cōstante matrimonio non poterat dos re
peti. si vir vergeret ad inopiam. nisi fingeret d
notitia. hodie ista factio tunc vero vera. c. f.
s. ar. v. d. de vfu. l. i. ¶ Abi. estimati. c. fin. ve
ram estimatione. ¶ Abi. p. erogatiua. c. me
rito. ubi omnis qui pcedit dñia acta pma
neat. est notio. quolibet alio. c. de fidei. p. b. e.

ris sui. ff. de priu. cre. l. si ventri. §. in bonis. vbi
dicitur quod si deposui apud quendam campso-
rum. et iste campso-
rum multos habebat antecessores
creditores. quod si ista centum erant. in his
dicendis notum sum quilibet alio creditore. ad

a
ide. ¶ j. de pig. l. vii. di. q. fi. murtuati pecunia
caploni. vt emeret pda. ⁊ de ista pecunia em
predia ipse pto cōiuncta persona. vel p. etra
nea. qd res empta succedit loco pecunie quon
dam mee. ⁊ sum potior quolibet alio credito
et antefiore. di. em l. bi. q. vii. ego agro titul
pstone coniuncte. in dubio psumit et illa psona
acquisita. Sed vbi ego gero negotia et etra

2 in. d. l. f. Alii vero ponit ali⁹ casus. ¶ Et Do-
ne, habebat seruum, qui erat bonus agricul-
to

locum sibi predij mei. et emi ei boues. tandem aliquo tpe decurso: qz illi boues non erant amodo sufficientes. mandauit sibi qd venderet alios. qz p pfecto emeret iuniores. Iste seruus vendidit boues. et emi alios pectia recepit. sed sibi retinuit. nec vendenti iuniores soluit. nunc est questio inter dñm et venditorem boni: qdñs vult deducere qd sibi debet. Sed videtur vult recuperare boues a suis: qd pectia non habuit. querit quid iuris. determinat lex qdñs pot sibi deducere qd sibi de

betur. ff. de in rem ver. l. quid fundus. q. v. si aut in periculis. Et v. aduerfarij. ff. de act. em. l. iulia. q. offerri. ¶ Sed cum est in l. quid fundus. q. v. dicitur tradidit bonis libere, habita fide de pto. vñ non pōt vendi. nisi tranquillā quilibet credito. nec ob. q. dñs mādauit feruq. q. feru? non est ege quibus forma mandati: q. in forma mandati dñs q. pñtū conuerteret in noā emptionē. q. non fecit. ideo dñs non tenet q. iustu. fuit emi mandati dñi conuenit quod emerit. & folueret. vnde alioquin omifio. nō est fennata forma mandati. ¶ Alij. antea. dñs. frōis ordine. fūe onāti ad ordinem. cūnta.

num: sed non quo ad efficaciam. ¶ Cibi. ab initio. t. porcia. de
eo tpe non poterat cadere in obligatione mariti. ¶ Cibi. dno. quia
drupler. est dñum. i. viderat. quos possumus re. v. edicare. ab
de. detinere. v. f. de aur. z. ar. l. c. l. quintus. §. argento. de positionis. i. c.
quo possumus disponere. z. alienare. p. libito voluntatis. 3. de scem.
nup. l. f. emine. §. si. plene. possit. v. c. de episc. z. l. e. r. ap. r. r. r.
dñi. fruitions. de quo hic loquitur. dote. pmissae. v. tñm. v. r. r.
vnde. dñi. mulieris. hoc. est. ab. dñi. f. de remanent. reliquie. em. p.
fruitione. z. virilitate. dñi. ¶ Cibi. cōfma. est. no. q. rariōis. cū. tñm.
subtilitas. cōis. naturalis. q. rariōis. ab. dñi. p. dñi. noli.

mus: "nō dicit declaramus: sed disponim". ¶ **I**bi, quasi, ita dicto
referat ad res estimatas, in estimatione vacat ita dicto quasi, quæ est
notio impotentialitatis. ¶ **I**bi, a hypotheca istud dicta refertur ad
res estimatas, p quibus etiam cōpōit duplicer remedia, scilicet reuē
dicatio, quasi ad re ppiā veniat, et hypotheca quasi veniat ad re
obligatā. Et aduerte, si eligat re mediationē, qz effe cōtēra re quam
petit, si eligat hypothecā, si res est melior, qz effe cōtēra possessionē,
posset adhuc residuā quantitātē petere, sō in electione istarū actō

nā et aduertendū, et nō ad eandē rē nōn actionē cōcurrere, sic q̃
 triplices et cōfūsas actionis q̃dā et cōcursus pōtēstiales, q̃nq̃ pōt
 eligere alterā, vna electa, alia nō nascit̃. Et pōtuit ergo nāc, sed
 electio impedit nātūritatē, vt. l. i. de fr. sc̃d. s. cōcursus et in nātūri-
 tate, q̃n statim vtraq̃ actio nascit̃: sed altera tūctatē, altera cessat. ff.
 de ac. r. et ob. l. q. feruūt. tertius cōcursus et exercit̃, q̃nellibet ac-
 tio pōt exerceri: tūctatē vna, nō cessat altera: vt. cōm. l. vi. queri-
 vnde opz vidēre, de q̃ cōcursu loquat̃. hic an de cōcursu lōi re-
 spectu pōtēst. an de cōcursu nātūritatis, an de cōcursu scientie, an

de concursu exercitū dico qd nō loquit de concursu exercitū: s; de concursu
curſu aliorū primorū: nec ob. in an. de fidelit. §. ſed necq; vbi concurre
actio principalis z. hypothecaria: q; tñ nō eſt dīctas reſpectu ſi
niſis; hīc eſt vtr vtr p; edictis. ¶ Vbi poſſiderit. l. hīc nō actiōes nō
poſſident; nec quāſivt qd. qd. bo. l. i. ¶ Vbi vtr ſine vire dīcti qd ha
bito reſpectu ad ſus naturale. vendicā. l. habito reſpectu ad ſus ciuile
le agūt hypotheca. ¶ Quid vtr intelligas vocabulū vendicātiōis. ¶ Cui
ne dñū vendicāti. ſue agat hypo. tñ in hoc differit: q; vbi dīctū: rei
vendicāti dñatū. ¶ Cuius rei vbi vera dīctio nō ſolus. ¶ Poſſiderit.

ueniat ut ibi dicitur. *inquit. ut uerū dicamus. ueniat
 aduocatio ibi significat. per hypothecā. ut. ff. de pig. l. i. fundus. §.
 in uedicatione. c. ff. de iur. ci. l. i. cū dicitur. in prin. ubi. §. hypothecā
 cū nuda possessione euocat. C. T. §. ubi. ait. ibi dicitur regula. quod
 impossibile ē p̄ponere et p̄p̄criptionē currere. quā postea age
 re. vñ cōsiderā. qd non possē agere cōtingit quatuor modis. primo
 modo: q̄ actio nō est creata sine nata. et tūc non p̄currit p̄scriptio. vt
 hic. l. cōdō. q̄ l̄ sit nata actio in substantiā. tū pp̄ponitur p̄scriptio
 nem nō pōt exerceri ut cōpetit filio. §. id est. l. i. §. de auct. rec.*

qñq non pōt exercei ppter bñficiū dñalione legalis. z dñrñ. lō
iurē delib. l. §. donec. z. j. quib. co. bode. fol. l. i. §. qñq. ppter impo-
dimentū ex parte rēvī. qz magis fratres: z tunc curat ppter lō.
datur in integ. resti. vñ. l. lenat. de offi. pte. z. l. fin. casus ppter
rem ipsam: vt in l. articulis. ff. de ser. rust. pced. Et vñs est casus p-
pter ferias, z dñc vt nō. ff. ex quib. can. mal. sed z si per pteorū qñ-
ferie, interdū competit actio z exercitū habitu z actu tamen ppter
pter absentia de facto quā impediri agere, vñ conuenit: z tunc
cōcurrit ppter lō: sed datur ppter iuratio. ff. ex quib. can. mal. l. cys tu

[illegible]

theonica & per quæ rationem cognoscit, viri res non
vel nō: R. n. gl. quod de quibus rebus maritus tenet ad periculum,
ille sunt.

This image shows a blank, aged, cream-colored page, likely an endpaper or flyleaf of a book. The paper has a slightly textured appearance with some minor creases and discoloration, characteristic of old paper. The left edge of the page is bound into the book's spine, showing the inner structure of the binding. The overall tone is warm and slightly yellowed, consistent with the age of the document.

a ¶ Ad idē. Ro. ad
l. si. de pig. s. l. ud.
R. o. in. l. si. cū do-
tē. s. si. ff. sol. matr.
reprehēdit Bal.
dicens qd male
intellepit. d. l. si.

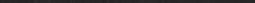
b **¶** Quidā funo
dum. Vide Gal.
in l. pro debito. j.
de bo. autho. ind.
pos.

Columnis. no.
de ver. nolumus.
vide q̄ dixi in ca.
decernim⁹. de in-
di vide gl. quā. d.
Ez. allegatim fin.
in cle. j. s. offi. vic.
q̄ verbū nolum⁹.
est noni iuris dī-
ctorum. tu vide
aliā gl. in cle. j. de
rerū permu. 2 p̄
eis vide hic text.
And. Barb.

¶ Sed et estima-
te. Nō habent an-
tem res estimate
in dote date p̄
uilegiū quale ha-
bent inestimates
q̄ possunt aliena-
ri. Ita cōstate.
eo. gl. in. l. si. ff. co.
Bar. in. l. filius. ff.
g. diu. ff. de leg. i.
z p̄scribi. et pos-
sunt vt ho. Zimol.
z doc. in. c. ca non
liceat. extra d̄ p̄-
scri. z Pand. de ca
consil. vj. Celsus.

a 1. J. de pi. l. i. vbi d. q. si mutui pecun.
 capio, vi emerit pda. et de illa pecunia emi
 pda idle pro cuncta persona, vel p. et r.
 nea: qd res empta succedit loco pecunie qui
 dam mee. et sum potius quolibet alio credito:
 et antea. Et em ibi q. vbi. ego agro titu
 plone coniuncte, in dubio psumit et illa plon
 acquisita. Sed vbi ego nego et extrane
 persone hoc non psumit. nisi pbet. h. d. tert. not.
 2. in d. l. i. Zellbi vno ponit al. casus. Et q. d.
 ne habebat feruum, qui erat bonus agricul.

2 in. d. l. f. Alii vero ponit ali⁹ casus. ¶ Et Do-
ne, habebat seruum, qui erat bonus agricul-
to



100

ille sunt res ppe dotales. Sed ille qbus marit' pot' uti, et abuti pro
libito voluntatis. ille no sunt proprie dotales. h. d. gl. no. R. d. hoc est:
q in quibus rebus culpa punit, ille res no sunt absolute mariti. ff.
sol. mat. l. etia. §. licet. ¶ Secundo no qd mulier in rebus datis in
dote pferetur anterioribus creditoribus mariti. Contra hoc oppo.
nam illud notabile de formali predicatione est fallum na si sunt an
teriores, ergo potiores. R. n. gl. duplex est prioritas. Queda est prio
ritas tpe: sed posterioritas in iure. siue privilegio, de ista no lo
quitur hic: quedam est prioritas tpe, sed posterioritas iure. et de ista lo
quitur hic. et sic no obit. ¶ Tercio no qd res dotales estimant vel
non naturaliter remanet in dno ppositi: d iuris subtilitate trans
eunt in dnum mariti. ¶ Sed hoc no opp. p traditione q fit a dno
et ca ordinata ad traslatione dñi naturalr trasfert dñum. l. de iure
gentiu. in l. de re. di. §. p traditione. Sed certu est qd ubi intervenit
titulus dotis, intervenit ca insup et traditio. ergo de iure naturali. i.
gentiu dñum trasfert in viru: marime cu dos fit de iure gentiu. vt
ff. de cap. di. l. eos. sol. dicit gl. dñusque ius naturale. na quoddam est
ius naturale attento primeno iure gentiu, quo iure cesebat dñs ex vfu
q quare vtebat, eius dñs cesebat. et hoc mo loquitur hic na cu res do
tales sunt in vfu mulieris. ff. sol. mat. l. estimare. ergo habito hoc re
spectu mulier dñs de iure naturali illius rudis seculi. ¶ Est etia
quoddam ius gentiu posterius subsequenti, quo iure no cecernimus vfu
tñ. sed cam: et hoc iure dñia sunt distincta. vt. ff. de iuri. et iure. l. et
hoc iure. et hoc iure dñus rei dotalis est mariti. vt in §. p traditione.
et sic no obit. ¶ Tu dic qd aut consideram? dñi essentialr et p
prie: tñc est penes maritum: aut consideram? vestigia et reliqas dñi. et
tale dñia est penes mulierem: no em trasit dñi in viru absolute: do
tis causa in qua dote vir imaginē mulieris representat. ar. p. de pscip.
ex. an. l. et no illi. §. i. Sed hoc immedie opp. na ex hoc seq
tur qd duo sunt dñi in solidu. l. vxo et maritus: sed hoc vbi impossibi
le: q applicatio dñi ad vnu remouet a dño alteru. ff. de pcur. l. p
p. §. in his aut. Sol. dicit Albar. qd in dote poterunt esse duo dñi
in solidu. l. vir et vxo. ¶ Et dicitur. vos debetis considerare. q quedas
sunt iura que no minuit se per concursum: tñc ista iura possunt esse
penes plures in solidu. ff. de aqua plu. ar. l. in concedendo. et in. l. ff.
vti pol. quedam dñi q per concursum se minuunt, vel diuidunt: ista no
possunt esse penes plures in solidu. Adodo sic est qd dñum vtri re
vxois no diuidunt se p concursum: q res dotalis est in pñcio vfu
no diuiso p quotas: sicut actio de dote est penes patrē et filiu, absq
eo qd diuidat per concursum. ergo est penes plures in solidu. ff. sol.
mat. l. §. na qd sunt talia iura que a sua integritate non minuunt
per concursum: ratio iuris no impedit ea esse penes plures in solidu.
¶ Tñc est qd ius patronatus, qd in sua integritate non diuidit
per concursum. est penes plures patronos in solidu. ratio: q no ca
dit dñio libero. ff. fami. ar. l. que dñi mulier. et ff. de iurep. l. carme
lia pia. Reuter ergo dico qd vir habet totale dñum proprietatis:
sed mulier cu eo concurrit cu villis. §. de rei vendi. l. doce. et. §. eod.
l. ff. h. cu. ff. autem dictu est de concursu iurum in diuisibilibus
apud plures in solidu, non hz locu in proprietate vel dñio eiunde co
siderationis et speciei. Sed sub diuersa consideratione. puta sunt duo
dñia, quoru vnu est sub altero, vt emphyteuticu sub ppo: ista bene
pnt concurrere in solidu: q ibi nulla est incapassibilitas respectu finis
cu vnus habeat directu dñi suo fine cōstans, alter vtile. ¶ Quarto
no, quod iuris subtilitas rei veritate non delet. ¶ Quinto not. q
p eo cadem re pceptit rei vendi. et hypothecaria: unde mulier pro re
estimata data in dote hz vnu remediū regulare. l. qd pot agere plo
nali actione ad estimationē, et pot agere hypothecaria ad ipsam rez
traditā. et istud remediū est ordinariū, hz hypothecaria sit privilegia
ra. Secundum remediū est: q in subsidu hz rei vendit. pro ipsa re es
timata data in dote, si excusis alijs facultatibus viri relique facul
tates non sufficiunt: ita em littera intelligitur, cuius ratio hoc est. na
sicut res empti ex pecunia dotali ab eptaneo efficitur mulieris in
subsidu. ff. de dona. inter vi. et vxo. l. vxo. mariti. ita contingit qua
do res estimata datur in dote: q intelligit emerere a muliere, vel a
dote: ite ideo in subsidu res vendicat. ¶ Contra hoc opp. et erit
opp. cōcludens ex forma. l. de necessitate aut ista mulier est istius rei
dñar: in eadē re no cadit pignus. vt. ff. de reg. iur. l. neq pignus. aut
non est dñia, et in eadē re non cadit vendicatio. ff. de rei veni. l. in rem
ac. nec pot dicere q sit domina et no dñia: q implicat contradicō
nem. R. n. aut est in pleno dño alicuius, et no pot fñi esse hypothec
car: aut no est in pleno dño: tñc sic, vel alit. aut agimus de hypo
thecā rei vendicatione regulari: no cōcurrūt ad eadē respectu eiunde p
sone. aut de irregulari. et cōcludit vt hic. vel alit. aut loquimur in rei v.
natia. et tñc pcedat oppositio, aut rei v. datur ex vili dño: et tñc
ista cōcurrūt cum hypo. vt hic. et sic no ob. vel possumus dicere quod
duplex est concursus. l. habitu. et actu. siue exercitio. et hoc modo non
cōcurrūt. ideo vna via electa, tollit altera. vt. ff. de leg. ii. l. cū filius. §.
varius. alter est cōcursus habitus: sed non actu, et hoc modo bene con
currunt vt hic. ¶ Tñc not. hic hypo. actionē possideri. Contra. nula
la possessio esse potest sine corporali subiecto: sed actio hypo. non est

corporale subiectu, ergo no pot possideri. l. an
est notu p. l. ff. de pscip. lon. tē. q actioes sunt
omo incorporeales: qia p p. l. ff. quo. bo. nec
ob. si dicas q seruantes quasi possident: quia
istud est rōne corporalis subiecti. siue rei i quo,
vel in qua sunt. Si qd aut diceret cōfessionem,
vel negationē actionē quasi possideri, falluz di
ceret. Sol. huius contrarij timore gl. exponit
possideri. i. h. et sic improprie ponit. ¶ Tñc
notandū est q res mobiles quondaz dotales
vfu capiunt trēnio, quimino et cōstāte mīmo
nio vfu capiūt. si dos est in cā vncapionis. Tñc
prescribunt longo vel lōgissimo spatio res in
mobiles in casibus ante dictis. Cōtra hoc opp.
ponit. na. l. cauet q cōstāte matrimonio res est
dotalis. vt. ff. soluto mari. l. de diuisione. Alia
leg. cauet quod res dotalis non potest vfu ca
pi, vel prescribi: q nec alienari. ff. de fundo in
structo. l. si fundum. ergo impossibile est q con
stante matrimonio (licet dos sit in casu resti
tutionis) q currat prescriptio. Tñc ore hui
cōtrarij gl. se valde inuoluit. et dicit qd id quod
dicitur hic de vncapione, et prescriptioe, ha
bet locum in re que non est proprie dotalis. q
est data estimata in dote, secus si esset proprie
dotalis: q inestimata. et est ratio. nam res non
estimata potest alienari: ergo et vfu capi. secus
in non estimata. Sed hoc occurrit dubiu. qd
ne qd ista res estimata est vfu capta. vel prescri
pta antequam vir vergat ad inopiam, nūquid
viro vergente ad inopiam illa vfu capio legiti
ma, vel prescriptio rescindatur. Cōtra leg. ponit
talem casum. q si seruus qui debebat venire
ad libertatem: interim est prescriptus qd ad
ueniente tēpore libertatis rescinditur prescri
ptio. et ideo credo q in dictu dubio questio re
scindat prescriptio: q illa prescriptio fit cā sua
causa: sicut leg. dicit de statu liberoz interim
prescriptio. quo interueniente cōditione liber
tatis rescindit prescriptio: q ista prescriptio fit
cum sua cā, sicut alienatio. et facit infra cōia de
leg. l. si. §. si autē sub cōditione. ¶ Et predi
ctis sequit qd iste. §. ois. dñs intelligi in re non
estimata data in dote: alias no pcederet tra
ctatus de pscipione. nisi sol. ma. ¶ Tñc no
hic q exceptio vncapionis, est exceptio. Cōtra
nulla est actio agentis. ergo nulla est exceptio
ex parte rei propria. proba per relationē. In
relatine oppositis, dato qd vnum ex opposi
tis no sit in rerum natura. reliquū nūquam
erit: sed actio et exceptio sunt relatine oppo
ta. cum ergo ille contra quem est vfu captum
ipso iure non habet actionē ergo nec reus ex
ceptione. Sol. dicit gl. q improprie ponitur
hic exceptio. ¶ Debes scire q exceptio qñq
dicitur proprie, et tunc loquitur cōtrarij. qñq
dicit large legis appositio, et tunc loquitur ter
tic. et ff. de excep. l. et hoc est vtile scire p ter
mino dato ad excipiendū: q de propria natu
tura verborū non comprehendit exceptionem
largo modo dictā. Sed solum eam que est exce
ptio fin diuisione exceptionis. l. actionis ex
clusio. et vide qd no. in. l. na et postea. in prin. ff.
de iure iur. ¶ Tñc not. q qñ allegatur infor
tunia §. viri. l. qd vir vergit ad inopiam. na hoc
vergere dicitur aduersa fortuna. vt. ff. ad treb.
l. epistolam. in prin. in ver. p traria fortuna. De
bet hoc probari liquide. puta per famam. com
munem opinionem, et alia indicia: vt plene di
cti. §. eod. l. vbi adhuc. et de hoc tert. §. not. qd vbi
plene pot dici sub clypeo veritatis, ad fictio
nem confugere non debemus.

1. Cessio necessaria facta ab eo qui habet ne
cesse cedere, est efficax in persona cessionarij li
cet a cedente non possit actio exerceri.
2. Cedere actionem qui tenetur si egerit, debet
exactum reddere.
3. Mulier indotata dicitur infelix.
4. Acta voluntarie iurisdictionis extenduntur

In dominium
mariti. Tu vide
qualiter hoc di
cutz pcedat, vide
gl. in ver. i. alieno.
in. l. diuizio. §. si
fundu. et qd ibi di
cti in apo. adiecta
gl. in ver. hoc est
cōtra nos. ff. sol.
ma. p. in. l. si cō
stante. §. si vxo. et
ibi dñi in apo. in
ver. mulier et dñia
rei dotalis. e. tit.
dicit post Bar. in
add. in. l. doce an
cullam. in ver. ma
ritus. §. de rei v.
et post Collecta
riū in. c. i. m. 4. in
ver. dñs dotis. ex
tra d. do. iter vir.
et vxo. l. elius.
¶ Tñc eadē re,
ide tñ gl. hic i. x.
estimate. vñ bar.
hic. et qd no. Bal.
in an. §. iam ne
cesse de don. ante
nup. in. v. q. et bar.
in. l. si cōstante. in
prin. §. qd. prin. ff.
sol. mari.

Cōtra hoc vid
in. l. si. §. de sacro
san. eccle.

Cōtra hoc. Sa
ly. hic videtur di
cere per istu ter.
q cu latuerit ma
ritum vergere ad
inopiam currit p
scriptio mulieris
cōtra alienata p
maritum tam in
actione vi re quā
in hypothecaria.
cum tunc possit
agere.

Et predictis.
Alde in gl. hic in
ver. vncapionez.
et gl. in. l. etiam.
ff. de fun. do. et qd
no. Bal. in. l. si p
diam. ad. ff. eo.
tene menti per
petuo.

Sol. vide Bal.
in. l. per ptozias.
j. de sen. rescin. no
posse.

In fortunam.
Alde Bar. hic.

per quandam consequentiam ad eum cum quo non sunt celebrata.

¶ Promissio: ex causa non lucrativa, veluti maritus non potest apponere mulieri de infirmatione non facta.

¶ Pactum si est appositum de lucranda dote an ratione huius pacti constituto dotis indigeat infirmatione ultra quingentos aureos.

¶ Si datus est forma statuti, an possit lucrari dotem ultra legitimam summam: si non est facta infirmatio.

¶ Qualiter fiat ista infirmatio.

¶ Donatio propter nup. facta per extraneum filio si reuertitur ad virum filiumfamilias pro quo data erat vxor: an actio ad istam donationem repetendam sit communis patris et filie, sicut actio de dote est communis patris et filie.

¶ Lex decimaterita.



Quam quidam extra

neodo tate licet quo ad mulierem dos sit titulus lucrativus: quo ad virum sit titulus onerosus, tñ sicut quo ad virum infirmatione nō eget, ita nec quo ad mulierem: licet excedat legitimam summam. hoc pater vñq ad ver. similis quoq modo. hoc intellige. nisi sit pactum de lucranda dote. nā hoc tali pacto vir nō gaudet, nisi infirmetur: vt in aut. eo decursum. §. de don. an nup. In donatione vero ppter nuptias l. s. quo ad mulierem sit titulus onerosus: q reciprocus respectu dotis. tñ quoad virum, vel quo ad extraneum, quādo extraneus donat, est titulus lucrativus. sufficit tamē infirmatio vnus vnusq hoc dicitur dō vñq ad. §. pter ea. z vñq tñ dividitur in duas partes. in prima lns antiqui recitatur, z eius vñq declaratur. in scda parte ponitur statutū infirmati in dote. tertio ponitur statutū infirmati in donatione ppter nup. scda ibi, lncimus. tertia tibi, simili quoq modo. vñq ad. §. pterea. ¶ Casus. Mater, vel alius cognatus donatur mulieri in matrina quantitate. z mulier stipulata est expresse vel tacite dote sibi reddi. solu. matr. dictū matrimonium est solutum morte viri. vñ ista mulier repetit dote. contra quam heredes viri opponendo excipiunt, dicentes: tu mulier que agis in ista dote, habes titulum lucrativum donationis: q extraneus nō stipulādo sibi vñq donarescedo donationi nō valet ultra legitimam summam: q non fuit facta infirmatio. ergo ultra legitimā nō cōpetit tibi mulieri actio. queritur quid iuris. rñ. Imperator qd de iure qd servabatur ante hanc l. ita erat. qd ista mulier nō poterat agere, sed bene poterat z debebat actionē credere dotati. z si dōt eregisset, tenebatur eam restituere dōt, ex hoc contingebat iniquum: q mulier etiam si multos habebat liberos z remanebat indotata vñ q hoc est absurdum, statuit imperator qd ista donatio q inest nature dotis, nec in persona mariti, qui hz titulum onerosum, nec in persona mulieris, q hz titulum lucrativum, indigeat infirmatione: vñ ipsa pōt dōtē repetere, z exactam reddere. h. d. primo. Instat querens, qd in donatione ppter nup. pone quod pro viro data est donatio ppter nup. ab extraneo. mulier certe nō tenetur infirmare: q non habet titulum simplicis donationis: sed respectivus, habito respectu ad dotem. Done ergo q ista mulier morit in matrimonio nūquid est necesse q ista donatio sit infirmata: cū excedat legitimā summam ad hoc vt reuertatur effectuali ad virum: rñ. Imperator. z statuit q si ista donatio est infirmata per mulierem, nō indigeat infirmatione quo ad virum, sed sufficit infirmatio vna p quemq facta: vñ siue sit minor quantitate, siue minor etas,

etiam sine alia infirmatione est efficax hoc dicit. vñq ad. §. pterea. ¶ Demitte ad evidentiam q dicitur in prima glo. §. sic ergo. vñq in si. que gl. pbatur p. l. si. §. q. In ter. ibi, siue extranei, nā predicti dicunt extranei: q casus debet esse in quibus bone mulieris, nō male. tñ sunt que de morte maritorū gaudent vt l. z. no. ff. de cōdi. z demō. l. pater seuernam. §. iocuna. ¶ Ibi necessitate. Quero ex qua iuris rōne pcedebat ista necessitas: rñ. qd dos debebat reuerri ad dotantē, quatenus erat supra legitimā summam: q non tenebat donatio. z ideo mulier tenebat actionē, quā habebat credere dotati.

¶ Et ex hoc collige tria notabilia. vñ est. q cessio necessaria facta ab eo qui habet necesse credere, est efficax in persona cessionarij: l. s. a cedente nō posset actio exerceri. ¶ Secundū vero est q qñ cedēs potest repelli per aliquā exceptionē, que nō respicit cessionariū, qd cessionarij nō pōt repelli per exceptionē, per quā nō poterat repellere cedens. ¶ Tertiū no. q qñ actio est inutilis in psona cedētis, fauore cessionarij admittitur cessionarij ad agēdū, vbi cedēs ex pteriti nō posset. z nō. vñ istas tres cōlones. Ibi vel ipsas res. ¶ Tñ q. iste q teneat actionē credere, si erigit, teneat exactum reddere, p. cōd. ff. de do. ecce. l. apud celsum. §. q. si sit cui. Ibi. fofita. extra casum loquuntur: q nō refert intra tps pñq, vel nō pñq. ¶ Ibi. infelix. not. infelix mulier, q inuenit se sine dote, z infelix respectu sui, z respectu filiorū, quos alere nō pōt: vt hic dicitur. ¶ Ibi, fortuitus casus id est, mors mariti: vel alius casus dotis cōsignande. vt. §. eod. l. vbi adhuc. Ibi stipulatus sit. Mo. q qñ extraneus dās dōtē stipulatur sibi reddi, ex ea stipulatione agit existens libris ex suo mimino nio. nā sicut gñalis est regula superior. l. siue extet liberi, siue non sita z hec exceptio q sit a tota regula, est gñalis: ideo not. repp. ¶ Ibi, tractat. ¶ Repetēdo dotis p mulierē. §. de pac. cōd. l. ex morte. in fin. ¶ Ibi. solatū. amissū viri cōcedit ei dotis repetitio, z idem est in oī casu dotis restitūde. Ibi, simili quoq mō. §. dicit de dote, nunc dōt de donatione ppter nup. z tene meti q donatio ppter nup. data ab extraneo, est titulus lucrativus in persona viri. z expone qui dicitur extraneus. l. i. tñ. l. §. extraneus. ¶ Ibi. pro quo dedit. ¶ Mo. acta voluntarie iurisdictionis p quādā pñam extēdi ad eū qd nō sunt celebrata, z ei pñere. z ei ar. q si peres infirmavit totū testm, q nō sit necesse, q legatarij infirmet sua legata. tñ hoc nō affirmat qd hoc est speciale in donatione ppter nup. ergo in pñā est ius cōe. ¶ Ibi, siue nō sit idē q nō disponit oīno idē. ¶ Ibi, finat. de gl. vt q mulier est minor, z fm hoc pñilegiū mulieris pñdest viro. imo certe non est pñilegiū respectu mulieris: q non habet titulum lucrativum: nō tñ est verū q iste text. dicat q mulier non habeat titulum lucrativum. ¶ Ibi, vñq infirmatio q de iure fieri nō dōt facta, vñq tate nō pñat. l. ex ea non agitur effectus. ¶ Mo. in prin. l. q actio q respectu exercitū est inutilis cedētis, est utilis cessionario. ¶ Ite no. hic qd promissio: ex cā nō lucrativa, sicut est maritus, nō pōt apponere mulieri de infirmatione non facta. ¶ Ite hoc vñ casus ad l. terā. ff. de dona. l. vñ mibi donares. nā cū inter maritū z mulierē non vertat donatio: ergo nō pōt obijci qd non sit facta infirmatio, rñ. qd in l. vñ mibi donares. nō tenebat reus cōueni ad cedendū iura donatorū. hic sic, vñ de hic a cōueni erat reuerfura res ad donatorem. ibi. non. z sic non ob. z sic cogitabit. Allegabat istud principium ad questionē de eo q habebat actionē inutilem per defectū pñationis q non habebat nisi vñq testē, z donavit actionē alteri. qd vult testificari: sic erūt duo testes. nūquid pōt. Ista. q. format directe. pone eū q donans non habebat nisi vñq testē, z mulierē cedentē: vñq ista mulier cedēs poterit testificari sup dote. Ista. q. mouet per doct. ff. de pac. l. z heredi. dicit. §. de testa. l. distantibus. vbi vide. ¶ Extra opp. z videtur q donatio ppter nup. nunquā eget infirmatione z arguo sic. Ista donatio eget infirmatione, que est mera donatio, nō aut ista, que proprie non dicitur donatio: vt. ff. de dona. l. i. l. latius regulus. z l. si pater. sed donatio ppter nup. nō est mera donatio. imo est contractus diffusus de per se, propria natura habes vt in aut. vt spon. lar. in prin. ergo non requiritur infirmatio. So. hac rōne motus iustitians, statuit ibi q donatio ppter nup. nō requirit infirmationē, z sic ille tex. corrigitur ius. C. §. cōtra hoc immediate opp. nā per alia aut. vt fratrū filij. statuitur q si interueniat pactū de lucranda donatione ex parte mulieris, z de lucranda dote ex parte viri: qd aut est facta infirmatio: z tñ vir potest lucrari dōtē ex pacto aut nō est facta, z tunc vxor potest lucrari ex pacto donationem: sed vir nō pōt lucrari ex tali pacto dōtē, hoc patet in aut. eo decursum. §. alleg. que sumitur ex illo corpore, vt fratrū filij. Sol. cōcedo q in hoc iura sunt varia: ideo dic. quod aut loquimur de iure. C. z loquimur iste. §. simili quoq modo. aut de iure aut. z aut nō intercessit pactum de non lucrando: tñ loquitur dicta aut. vt spon. lar. aut intercessit pactū de lucrando: tñ loquitur aut. eo decursum. z in corp vñ sumit

¶ Ite qd de aliquibus. q. primo, si est appositū pactum de lucranda dote, vñq rōne huius pacti dotis constituto indigeat infirmatio ne ultra quingentos aureos. Alio. dōt q sic qd dos z donatio ppter nuptias ad paria iudicant, quantū ad virum. Ius. vero §. hoc pter. approbat. ¶ Ipeale est in dōtē. vt. §. hac. l. in ver. Sācimus. nāq si ille ver.

a ¶ Pacti. declar. rat expresse gl. in aut. eo decursum. z ibi bal. §. de do. ante nupt. z vide Bal. in vl. col. vbi latius videtur tenere contrarium.

b ¶ Done ergo. vi de quod no. Bal. in l. i. hac. §. de do. na. z Bart. hic.

c ¶ Quando cedēs. Vide in l. i. cūz ius ff. de fideiul.

d ¶ Mo. q qñ vide l. §. taceat. §. tit. j. z gl. in l. dos a patre. §. fol. mat. que a not. allegat istum tex. in extraneo.

e ¶ Est argu. de Bar. z bal. i. l. cōsul. j. de test. i. vlt. q. cogita. tñ ex his q no. Bar. nō vñ q legatarij habeat necesse facere infirmari: q factis est q heres q est principalis. faciat: vt sic postea in cōsequētia pñt legatarij. vt est de mente Bar.

f ¶ Allegabat. no. cantelaz creditōgis q tñ hz vnus testem vide Bal. in l. iurifuradi. §. de testi. d. l. z he redi. ff. de pac. imo in l. omnibus. §. de test. And. Ba.

g ¶ Donatio. vñ l. cū multe. z ibi bar. z in aut. eo decursum. §. de do. ante nup.

h ¶ Tu vide oīno per Pau. de cast. late hic articūlū examinatē. consil. si o. err.

i ¶ S. cōtra In primo casu nunq requirit infirmatio: q infirmatio donatio: vt not. gl. i. aut. vt fratrū filij. in ver. actioe. ¶ Ite quero. Al. de. §. in patre.

ver. intelligeret intra legitimam summam, nō hz dubitationē, et frustra laborasset hic Iustinianus fm Petr. et yn. ista qd est necessaria. Ad fm dubiū qd est tale, nungd maritus ex forma statuti possit lucrari dotē ultra legitimā summā, si non est facta infinuatio, nā euz dicimus qd statuti hz vim pacti. vt. ff. de pactis. l. q. et. l. nō im possi bile. Iuno si quidē esset vera opinio, qd in pacto requireret vera infinuatio. Idem esset qd per statuti qd lucrari facit qd notat in finis l. q. dispositio legis reducit ad intellectū pacti. vt. ff. de verb. oblig. l. si ita quis. §. ea. l. sed si vera est alia opi. qd in pacto expresse de lu crando nō requirit infinuatio: ergo nec in tacito pacto, vel statuto, qd tene menti: qd est dubiū nouū. ¶ Tertio dno. quomodo sit ista infinuatio: dicit Petr. quod qd fieri apud acta auctoritate iudicis interueniente, vnde sola pductio instrumēti facta corā iudice, nō sufficeret, nisi inde auctoritate interponat. ita dicit Petr. hic in origi nali. qd dicit vti. §. de sacrosan. eccle. l. illud. ¶ Donec qd dona tio pp nup. facta p extraneū filio, reuerit ad virū filiā familiā, pro quo data erat vxor, nungd actio ad ista donationē repetēdā est cō munis patris et filie, sicut actio de dote est cōmunis patris et filie: di cit hic Petr. qd sic. et idē putat dñs Cy. sed illud est fallum: qd ista do natio facta ab extraneo, est aduentitia, cōmunis autē de qua loquit, non est nisi pfecticia: vt. de colla. au. quod locum. et. l. si.

- 1 Accessiones, que veniunt ex cursu biennii: quales sunt in casu huius legis.
- 2 Res promittentis, licet sit in dotem promissa, non tamen transit dominium in virum ante traditionem: sed est contracta obligatio personalis.
- 3 Etiam, hoc dictio est nature implicantis terminos appositos.
- 4 Nature in dote, qualiter sunt permixte.
- 5 Instrumentum, licet continet plures es, si tamen ille res habent pacta distincta, quolibet res censetur per se, et intelliguntur esse plures contractus.
- 6 Quod, que inducitur ex cursu temporis appositā a lege: equiparatur more, que inducitur per litis contestā.
- 7 Lex, ubi dicitur pignus, non potest agi ante diem.
- 8 Debitos, si promittit mihi soluere in die paschalis, an dies pascha tis interpretet pro me.

6. Preterea Singularis. §. est et quotidianus. Cur sus biennii in pfectione dotis neglecta motū inducit, de cursu viuarū vix ad tertiā partem centesime. hoc dicit principaliter, et dicit etiā quedā alia qd habetis in notabilibus. ¶ Ad cuius evidentiā iste, §. legitur duobus modis. vno mo do qd extraneus dotē promittit pro muliere, et istam legem amplecti tur hic gl. parna super verbo si quis scilicet extraneus. ¶ Secundo modo legitur ista littera generaliter, quod loquit in quolibet pmit tentē dote, sive sit extraneus, sive pater mulieris, sive ipsa mulier: et hoc tenet dñs Cy. Et ideo pone casum in nube sic, quidā promittit in dote predia, vel certū redditū, vel panes ciuiles, erat enim quidam redditus in pane cōsistens, vt in frumento scdm Petr. de reditu ante vel predio sit mentio. in l. i. §. de anno. cini. libro xi. facta ista promissio dotis, vir duxit vxorem, nec tamē recepit dotē, modo vult vir repetere dotē cum redditibus dotis, et sic cum suis accessoriis, nungd potest. R. spon. qd si vir distulit petere, ista accessoria nō veniant nisi post biennii a die dñi mīmonii supple et vxoris tradite, seu bo nō mīmonii subditō, nā tria sunt necessaria fm Petr. scilicet promissio qd mīmonii cōtractio, et onerū subditio. ff. sol. mat. l. in insulam. §. viuas et. l. pater. ff. de excep. doli. ¶ Sed statim querit, que sunt accessiones, que veniunt ex cursu biennii. R. spon. aut dos cōstitit in auro, vel in rebus estimatis, et veniunt iste accessiones vsq ad tertiā partem centesime, aut cōstitit in alijs rebus non estimatis: veniunt eo modo que veniunt post litis contestatā. Sed pone quod plures sunt iste res, que sunt diuersis pretijs estimatē, quedā fuerunt estimatē, forte plus quam valebant, et quedam minus: nū quid considerabimus quantum omnes res valeant per singulas estimatōnes. R. spon. deo quod vbi est distributa estimatio per singulas res, ita debet fieri distributā ista consideratio, et non coactio. Sed pone qd iste res que sunt date in dote, non sunt eiusdē nature, puta aurum, et fundus: R. spon. qd singule res sunt considerandē, fm tuam naturam. Sed inmediate queritur, vos statim hie biennium, itē qd intra biennii potest vir agere: R. spon. sic si vult qd istud biennii noui apponit hic per modū dilatoris, sed in fauorē viri: vt si iura biennium nō soluat ipsa dos, veniat accessiones et vsure. h. d. ¶ Inter. ubi, vel predia. ¶ Et hoc text. dñs qd licet in dotem sit promissa res propria pmittentis, non transit dñm in virum ante traditionē: sed est contracta obligatio personalis, nam si esset trans latum dñm, venirent fructus vi dñi. vt. ff. de rei vñd. l. solū. §. meū verū ad translationē dñi nō sufficit promissio, sed requirit traditio, vel quasi. vt. ff. sol. mat. de diuisione. et. not. in l. i. ff. de vñ. pro dote. Ibi, et certū redditum, puta decem cados olei pro quolibet anno: do

nec matrimonium durabit. Et no. qd iste redi tus est quid principale in casu isto, et os resti tuti solu. mat. Sed alius redit? qui vt ita dicit rimus? ex isto antecedente signitur, appellat accessio, qd nō venit in restitutione solu. mat. ¶ Ibi, panes. Vide. §. de sacrosan. eccle. l. iube mus. et in aut. de nō alie. §. vlt. Idē de leg. in l. his verbis. §. alio. ¶ Ibi, si ex tpe matrimo ni, et onerū matrimonij subditō: fm Petr. ¶ Ibi, questū. i. cōmoditatē: verbi gratia: ma ritus erat mercator, qui ex tali reditu sibi per soluto fuisset lucratus: nā habetur ratio laci et negotiatione puenientis hoc casu speciali fm gl. h. regulariter. §. qd questus ex negotia tione puenire valēs. creditor nō anget obliga tione, nec pfectionē debitoris. ff. d. act. empt. l. si sterilis. §. ci per venditorē. fm glo. hoc non placet Petro, qd debeat cōsiderari questus p uenturus ex industria. Cy. remittit ad notat. i. in l. i. de sentē. §. pro eo qd interest profe. dñs vt ibi. Ido gl. facit id quod dicitur in similia. ff. de eo qd certo loco. l. i. §. si. et ibi vide. ¶ Ibi etiā Ista dictio etiā, abundat qd si res principales essent tradite, satisfactum esset viro. Aduerter: hic est cōsideranda super ista dictione etiā, po ne qd pmissio dotis stetit per quatuor vel p quinqz annos, qd nihil soluit: postea maritus recepit capitale, id est dotē principalem: tandē maritus videt se nō pcepisse accessiones quas potuisset percipere, vult agere: nūquid potest videt qd sic? littera ista innuit qd siue res prin cipales sint tradite, siue nō, agi possit ad istud interuallū, siue cōmodū. ¶ Ista dictio etiā est nature implicantis terminos appositos. ¶ Preterea dos est quod dā vniuersale: vt. ff. de imp. l. qd dñs. sed in vniuersalibus accessiones veniunt iure actōis. vt. §. fam. ercl. l. nō est am biguū: ergo durat adhuc actio sup eo qd solu tum nō est. vt. §. de transac. l. si quidē. ¶ Pre terea expresse videtur in dote repetēdā: ergo idem in petēdā. vt. ff. solu. mat. l. si marito §. si fundū. ¶ Pet. dicit qd sublato principali ista in crementa peti nō possunt: qd veniat officio iudicis mercenario, super quo non potest per se fundari iudicium. vt. ff. de excep. rei iud. l. si iudicio. dicit aliquis qd imo ista incrementa pe tunt p condi. ex hac lege. vt. l. i. ff. de cōdic. ex le ge. Sed ad hoc respōd. qd quādoqz lex nona dis ponit circa aliquod principale, quādoqz circa accessorium primo casu, aut disponit factū co lerando, et actio nascitur ex illo facto. arg. §. de rerum permu. l. ex placito. aut actionem in dicendo, et agitur condi. ex lege. vt. l. si quis ar gentū. §. de donationibus. secundo casu, quan do disponit circa accessoria, non intelligit in dicere obligatione m. sed iudicis officij. vt. ff. de qd certo loco. l. cōiuncta. l. centū capne. eo. titū. ¶ Sed quomodo respondet ad. l. si marito §. fin. R. spon. qd ibi loquitur in acces sionibz naturalibus, vt in fructu, et partu: qui sicut ante matrimonij percepti dotem augēt: ita et percepti post matrimonij solutum: et sic non obit. cōtra. Ista questio est no. et quotidia na: qd mariti interdum differūt per se et octo annos petere dotē, postea recipiūt purā sum mam dotis: vtrū adhuc remaneat eis ins pe tēdi interesse, qd in vulgari appellatur alimen ta dotis: qd iste vsure fōmales huius littere ho die sunt correcte: debent solū reduci ad quā titatē probabilis interesse. vt. §. de vsuris. au. ad hec. ¶ Adhuc est dubiū qd quia vsure in dote sunt permixte, extra de vsuris. c. salubriter ita quod in vsuris dotis nihil videt immutatū, et secundus hoc illi qui differunt prestare dotem ultra biennium, tenentur ad. xxiij. et tertiū pro quolibet centenario, quod non puto verū: quia intelligo. c. salubriter. de vsuris reducibili bus ad cōsiderationē interesse, non de immē sis: vnde puto in hoc recurri ad moderatā cō suetudinē regionis, et in quibusdam locis sunt

¶ Promissio, vi de gl. hic. in verbi biennium.
¶ Et hoc text. Not. qd is in dote sit pmissa res pua pmittentis: nō tamē trāsit in virū dominū si ne traditione, vis ter. in l. fundi. ff. d fundo dota.
¶ Commoditates. An cōsideratio ne accessionum et interesse habeat ratio lucri cessan tis, vide gl. hic. in verbi. questum.
¶ Pone qd. Ad Ludo. Ro. post Bal. in l. si marito §. si. ff. lo. mat. et ibi per me.
¶ Dictio et, est nature impli cantis. Adde qd no. in apo. ad istū post euz. in l. i. et falsis. nu. to. i. ver. dicit etiā impli cat. §. de transac.
¶ Quomodo. Idē ibi Bal. §. Ang. contraz vi ibi Bal. in duobz locis. in princi. et in fine.
¶ Adhuc est du bius. Adde ad. c. salubriter. an va leat statutū, vide quod dicit post Jmo. in l. in insu la. §. vsuras. ff. sol. mat. facit qd not. Bar. in l. si finita. §. vlti. ff. de dam. infec. vbi an va leat statutū quod missus in pol. lucretur fructus.

a Statuta. Sed an teneat statutum punitio vsuras, vide Bal. in aut. ad hec. s. de vsuris coter doct. in d. s. vsuras. teneat quod non.

b Eodem instrumento. Facit qd no. Bal. in l. si plura in. i. col. ff. de edicto.

c Alio interpellat. Vide Bal. in c. de illoq inter. fra. diu. fut.

d Cy. Hanc gl. et poterat Bal. in rub. s. de consil. pe. in. i. q.

e Mor. ter. Vide Bal. in l. cu stipulat. fin. mibi. hic allegat. in. fin. pen.

f Renoco. Vide Bal. in l. de divisione. ff. sol. ma. g. sequitur Bart.

g Naturā contra. R. oma. in. d. l. de divisione. t. z. contrariū. respōdet a hac ratio: ne: quia debemus considerare an sit cōtra naturā dōtis. z. dicit qd sic: qd vbi dōs, ibi onera. l. si pater mulieris. l. si is qd ff. co. nō autē considerare naturam matrimonii debemus.

h Prestatio est. R. oma. in. d. l. de iustione. t. z. contrariū. z. dicit qd ista ratio est falsa: qd cōtra. l. si cū dōte. g. fin. autem in seculissimo. ff. sol. ma. tri. s. in hoc ipse male dicitur ibi no. gl. z. doct. in. l. qd in vxo. ff. s. neg. gest. Itē male dicitur: qd dicit suum proceedit tantum quando dōta est dos: sed pōt esse qd non est data: tunc onera matrimonii nō cessant.

i Qd vxo. Ista ratio nō reprehendit. Aud. R. o. q. imo cōtemplatio ne dōtis. p. z. q. si dōte p. omittam non dat ea expellit. l. si. s. ad velle.

a Statuta. Sed an teneat statutum punitio vsuras, vide Bal. in aut. ad hec. s. de vsuris coter doct. in d. s. vsuras. teneat quod non.

b Eodem instrumento. Facit qd no. Bal. in l. si plura in. i. col. ff. de edicto.

c Alio interpellat. Vide Bal. in c. de illoq inter. fra. diu. fut.

d Cy. Hanc gl. et poterat Bal. in rub. s. de consil. pe. in. i. q.

e Mor. ter. Vide Bal. in l. cu stipulat. fin. mibi. hic allegat. in. fin. pen.

f Renoco. Vide Bal. in l. de divisione. ff. sol. ma. g. sequitur Bart.

g Naturā contra. R. oma. in. d. l. de divisione. t. z. contrariū. respōdet a hac ratio: ne: quia debemus considerare an sit cōtra naturā dōtis. z. dicit qd sic: qd vbi dōs, ibi onera. l. si pater mulieris. l. si is qd ff. co. nō autē considerare naturam matrimonii debemus.

h Prestatio est. R. oma. in. d. l. de iustione. t. z. contrariū. z. dicit qd ista ratio est falsa: qd cōtra. l. si cū dōte. g. fin. autem in seculissimo. ff. sol. ma. tri. s. in hoc ipse male dicitur ibi no. gl. z. doct. in. l. qd in vxo. ff. s. neg. gest. Itē male dicitur: qd dicit suum proceedit tantum quando dōta est dos: sed pōt esse qd non est data: tunc onera matrimonii nō cessant.

i Qd vxo. Ista ratio nō reprehendit. Aud. R. o. q. imo cōtemplatio ne dōtis. p. z. q. si dōte p. omittam non dat ea expellit. l. si. s. ad velle.

nō interpellat. Donec dicit statutū qd debitoris fructū propter caritatem nō possunt erigi intra annum: sed post annum teneant solvere ad petitionē creditoris: quāquā iste annus interpellat. an expectabit noua interpellatio creditoris: pater ex pōdictis aliā interpellationem non expectanda. R. cuoco in dubium. vtrū in hac l. cōmittatur mora irregularis. glo. dicit qd sic ego dico cōtrariū: qd vbi cūqz statutū certa dies, illa mora est regularis: vt. ff. sol. ma. tri. l. si mora. qd fundatur in illa regula: dies interpellat p. homine bene tamen concedo qd istud tēpus est appositum quodam iure temporali in dote: vnde appositio terminū bene est de iure singulari: sed non effectus terminū. ex quo supponit terminū appositū oportet tē qd operetur secundū naturā terminū. Non obstat de leg. s. l. titia scio. s. vsuras. z. qd no. in. l. de actionibus. s. itē mīta. qd ibi nō erat appositā dilatio aliquā: sed fauor minoris etatis morā irregularē inducere bat: sicut ibi irregulariter cōmittitur. ita irregulariter purgat: vt ibi p. ita dicit hic gl. z. no. cā. qd ibi nō est purgatio morē, que respicit pacificā est quedā obstantia. ne vsure currant in riturum post maiorē etatē: sicut enim esset purgatio. vsure preteritū tēporis decursū minoris etatis, non deberentur qd est falsum. S. z. hic renoco in dubio: pone, mulier promisit p. seipsa mille in dote. z. dote nullo modo soluta, accessit ad domū viri, z. vir sustinuit onera infimonii, ponamus per quadriennium: modo vir vult agere cōtra vxorē ad interesse dōtis nō solute. z. petit interesse totius quadriennii: sed mulier dicit qd interesse nō venit nisi post biennium: qd maritus eam non interpellauit: queritur quid iuris: z. pro muliere videt cā. in l. si. s. p. terea. sed p. viro videt facere viua rō. est arg. a simi. nam in prestatio nibus relatiuis, viro implere ex parte sua. statim inducitur mora in alterius prestatio. s. de act. empl. curabit. sed hic vir implet onera infimonii ex parte sua: ergo in prestatioe relatiua dōtis. statim est cōtracta mora: z. hāc optinet. Bar. ff. sol. ma. tri. l. de divisione. Non obstat. s. q. hic loquitur in extraneo punitente, cui per virum nihil impletur: nec interest extranei impleri iura mulieris: ideo in psona eius cui nihil impletur mora nō cōtrahitur. z. hoc vult dicere gl. parua. que dicit si quis s. extraneus. hanc optinet. Bar. in d. l. de divisione. Sed Jaco. de are. tenet contrariū: qd dicit. iste tert. loquitur generaliter in qualibet promissione. non obstat. arg. ita est hic qd p. dō quo sustinuit onera infimonii. debet habere alimentā ex dote. sive in terref. Interdū aliquid est implendum successu. non habito respectu ad aliquem temporis distributionē: tunc loquitur. l. contrarie. p. bare. ista responsio per. ff. de stipulatione seruorum. l. si seruus committis menū. s. si. qd p. terea. s. ipso iure. Andr. de pi. est verā. leges retur quod vir nunquam posset petere dōtem: quod sic p. bōat contractus dōtis est contractus immominatus: ipso non oītur actio ante implementum. s. de rerū p. mutatione. l. per pactio. aut est cōtractus nominatus: z. tūc ipso iure cōpetit actio. Sed obstat exceptio vt. ff. de actionibus empti. l. iulianus. s. offerri. vñ ratio Andr. de pi. cōcludit directe contra istū ter. in vltimo respōdore ideo est falsa. z. erronea. Quid ergo respōdore erit ad rationē. Curabit. cōsidera qd illa lex loquitur quando venditor habet pretiū. z. nihilominus p. p. fru ctus. vel cōtra emptorē p. p. fru ctus. z. non soluit pretiū: tūc enim contra bonam fidē sit. z. contra naturam contractus: quia nō debet vtrūqz habere: vt. ff. de actionib. empti. l. bona fides. sed hic non sit contra naturā contractus matrimonii: quia matrimonii potest esse sine dote. vt. l. si. s. de actionibus ante nup. Item in emptione z. venditione prestatio est cōmēsurata. z. cōequalis hinc inde: sed in dote nō est ita cōdōmitas necessaria inter onera matrimonii z. redditū dōtis. Item in matrimonio vxorē presumitur alimentari a viro pot. qd vxorē. que dōtis cōtēplatione secundum Cy. ista enim ratio bona est: ideo ratiōe prestatiois situm alimentum: nō inducitur mora in p. statione dōtis. Item iste prestatioes inter virū z. vxorē nō debet haberi tantūqz inter infestos: quod dicit in male. z. idem dī co si pater mulieris, vel alius habens necesse dōtare. dōte p. mīta pro muliere. z. iste. s. sicut generaliter loquētia generaliter intelligit: qd tutas puto: qd non est tutam restringere istam l. itā simpliciter lo quente. hoc tenet Jac. de aret. hoc tenet hic Cy. idem dōct. Idē. tamen in lectura inclinat in partem oppositam per d. leuabit.

Explicit lectura nona. D. Bald.

Lectura antiqua d. Bal. de Perusio. in quinto Codicis incipit, quā nō incongrue post nonam apponere vñam etiam hic Bald. a lectura alia refert: z. licet breuissime: plures tñ quam in illa titulos percurrat.

De ipso